

ҒАФҒОРАЛӢ САҒАР

ПАНЦАИ
ОВОЗ

Душанбе
«Адиб»
2014

ББК 84 Тоҷик 7-5
С-65

Мухаррир *Зиё Абдулло*

С-65 Гаффоралӣ Сафар. Панҷаи овоз (*маҷмӯаи шеърҳо*) – Душанбе, «Адиб», 2014, 192 саҳ.

Гаффоралӣ Сафар аз шоирони базавки тоҷик аст, ки бо-лои маънӣ ва ҳунар меандешад. Умедворем, ки хонандагон бо ошноӣ аз шеърҳои ӯ тарбияти завқи хоси худ мекунанд.

ISBN- 978-99947-2-407-9

© Нашриёти «Адиб», 2014.



Чароғи умед

Рӯзро афканд шаб дар чоҳи ториқаш,
То сахар
Дар хонае байни чароғу шаб
Чанг хоҳад буд.

12.01.1995.

Кӯҳҳо

Дар дили сангҳои кӯҳистон
Розҳои нуҳуфта бисёранд.
Чо гирифта канори ҳамдигар,
Кӯҳҳо ҳам ғаму фараҳ доранд.

Рӯзу шаб рӯи шонаи кӯҳсор
Моҳу хуршед лона мемонанд.
Аз хати дар ҷабинашон буда
Хатшиносон чи қиссаҳо хонанд.

Мо чу фарзандҳои кӯҳистон
Бояд аз кӯҳ панд омӯзем.
Дасти ёрӣ ба ҳамдигар дода,
Оташи меҳр дар дил афрӯзем.

Мардӣ

Нест мардӣ ин ки аз қанди қасон
Мекунӣ ҳар лаҳза ширин комро.
Ҳамчу сӯзан пеша кун мардонагӣ,
Бош урёну бипӯшон омро.

Рӯшноӣ

Зиндагӣ чун пилта метобад маро,
То бисӯзам дар чароғи ғам, мунаввартар шавам.

Ғукӣ

Савти ту якранг,
Ботлоқӣ чомаи лафзат,
Хонданат ғукӣ.

Чанозаи пирӣ

Пириамро мебарам бар дӯш
То лаби гӯр.
Пириамро гӯр хоҳам кард.

Тӯфони ноз

Аз дили дарёи нозат
Хост тӯфон.
Заврақи уммед дар он мешавад ғарк.

Бозӣ

Гӯй аст дилам дар сари чавғони ду зулфат,
Ҳар ҷо ки бихоҳӣ,
Он ҷо ту бипартой.

Ихтилоф

Дудро меофарад оташ, вале
Ҷои оташ ҳаст фаршу ҷои дудаш ҳаст арш.
Даҳр ҷоҳилпарвар аст.

Ташна

Ташнагиамро чӣ сон хоҳам шикаст,
Об шӯр аст.

Ватан

Гарчи хоки доманатро,
Хоки поки доманатро
Бошадаш ҳадде,
Бошадаш хатге.
Лек хатти меҳри ту дар синаам,
Дар дили равшантар аз оинаам
Беҳудуд аст.

Мӯмиё

Мӯмиёиянд
Ашқҳои зиндагии саҳти сангин.

Бепарастор

Тифли маънӣ бе мураббист,
Дояи ғамхори ӯ ку?!

Дурангӣ

Аз дурангӣ чун кунам ор,
Мурғи хушхон чун зи зардию сафедист.

Моҳи нав

То туро ҳамчу моҳи нав дидам,
Рӯ ба ту ман дуои нав кардам.
Гандуми мазраи умедамро
Шаб ба доси маҳат дарав кардам.

Таманно

Дар шоҳаи гесӯят
Мурғи дили ман хобад.
Дар оинаи рӯят
Фардои раҳам тобад.

Пуршӯр чу дарёй,
Ман мавчи ҳавасҳоям.
Шайдогари дилҳой,
Ман ошиқи шайдоям.

Дар субҳдами васлат
Донӣ ба чӣ ҳолам ман?
Дар чуну чарои ишқ
Хамгашта суолам ман.

Эй кош, баҳори ишқ
Як умр чавон монад,
Шаббодаи баҳти мо
Хушбӯю вазон монад.

Зимистон

Зимистон пирбонуест,
Мезояд баҳори сабз.

Шаб

Ҳаст шаб чун модари фарзандгумкарда,
То дарояд аз дараш фарзанд,
Бо ҳазорон чашм дорад интизорӣ.

Ҳамқавм

Қавми Зардуштам,
Душмани худро ба оташ —
Оташи ҳарбу ғазаб куштам.

Сано

Гарчи гӯяндам, ки ӯ дорад даҳан,
Шукр дорам,
Нестам аз бедаҳанҳо.

Ноз

Шаб агар бо ахтарон нозад,
Субҳ менозад бад-он ки:
Шамс мезояд.

Ману ту

Зимистони гузашта ёдам омад,
Набудам ҳеҷ парвое зи сармо.
Ману ту роз мегуфтем бо ҳам,
Миёни кӯчаҳо бигзашта танҳо.

Фитода бар сару дӯшу ба мӯят,
Чу ахтарпораҳо барфи дурахшон.
Гули барф об мешуд аз гули рӯт
Ба монанди дили ман дар шабистон.

Ба зери чодари барфи зимистон
Ҳамегуфтем рози ошиқона.
Вале дар айни сармо дар дили мо
Ҳаёлам, офтобе дошт хона.

Ба ҳам гаштем мову дилбари ман,
Ба ҳам бошед дар ҳар гӯша, ёрон.
Ки сармои зимистон ҳеч бошад
Ба пеши гармии дилҳои сӯзон.

Пажвоки таассуф

Баски пажвоки паёми ман наомад,
Аз ҷафои чархи бепидром
Он қадар бигристам хун,
Вардгун, гувдоли аҳмар гашт.
Ғусл кардӣ чун дар он,
Сурх шуд рухсороҳоят,
Шуд қабоят арғавон.

Хунрез

Ташнаи хун,
Косаи чашмам пур аз хун аст,
Ҳар қадар хоҳӣ, бинӯш.

Мутобиат

Зард кардан мӯйро гардид мӯд,
Давр ҳам ибрат гирифта,
Чехраамро кард зард.

Тахтаи шоҳмот

Тахтасанги роҳ монад тахтаи шахматро,
Мардумон чун мӯҳраҳо
Дар дасти бозихоҳи тақдиранд.
Нест маълум,
Дар чунин бозии шахмат
Кӣ шавад ғолиб,
Кӣ шавад, кай мот?...

Таклиф

Набошад пой ҳам, боре
Тавонӣ роҳпаймой.
Вале чун метавон рафтан,
Чу бошад ҳар ду чашми зиндагонӣ кӯр?

Мисраи даркорӣ

Дар миёни мисраи бисёр
Мисраи маъқулу даркор
Мисраи роҳ аст, ки моро ба манзил мебарад.

Хочамӯъмин

Хочамӯъмин...
Ҳамчунон як марди пири мӯсафедест.
Оби шӯри чашмаҳояш
Ашки чашми ғуссадор аст.
Дар қабои абр чун дар чомаи мотам
Бинамаш,
Гӯям:
«Дар азои миллати худкуш»
Хочамӯъмин ҳам азодор аст.

12.08.1998.

Марди роҳ

Чун ҳавои шеъри нав дар сар,
Кӯлвори шоирӣ дар бар.
Баҳри фатҳи қуллаи армон
Марди роҳам.

* Мисраъ аз устод Алимухаммад Муродӣ аст.

Шокир бишавад
(Ба овозхон Шокири Қодир)

Шахсе ки миёни халқ шоҳир бишавад,
Ҳам ҳофизу шеърғӯи моҳир бишавад,
Чун ҷавҳари шеъри шоирон гардад агар,
Хунёгари хушнаво чу Шокир бишавад.

Исмоили Сомонӣ

Фонуси маҳ ба шифти фалак хирасӯз буд,
Хуршеди субҳ, муждаи оғози рӯз буд.

Зан

Зан дарахти найшакар бошад,
Ҳар кучояшро мазӣ,
Ҳаст ширину гуворо.

Фиребхӯрда

Гандумирангам,
Ҳамчунин ширинлиқо.
Лек чун гандум намехандам.
Гуфти Озар:
«Одам фиребхӯрдаи ширинист,
Беҳуда ханда дар лаби гандум нест».

Дилдода

Ҳаст гардун бар замин ошиқ,
Рӯз не,
Шаб ниҳон аз чашми мардум
Мезанад чашмак ба ӯ.

Байроқи ислом

Рӯшан бигӯям,
Сабзинарангам.
Байроқи ислом
Сабзинаранг аст.

Эътироф ва хичолат

Тавонам шеър гуфтанро
Ба тарзи шоирони рафтаю имрӯз, кун бовар.
Валекин нест осон гуфтанам шеъре
Ба тарзи Бедилу Озар.

Ҳасрат

Хуштаки боди зимистон,
Улласи гургони гушна.
Мурғаки урёну ларзон
Ҳасрати марги баҳори ғуррамаргеро
Ба ғӯши боғҳои хуфта мегӯяд.

15.11.1997.

Кучой?!

Аё, эй ёри чониям, кучой,
Аё, ёри чавониям, кучой.
Ту будию чаҳони шодии ман,
Аё, эй сӯзи сониям, кучой?!

Аё чону чаҳони ман, кучой,
Аё рӯху равони ман, кучой.
Дареғи он суханҳои нагуфта,
Аё тобу тавони ман, кучой?!

Аё, дилбози деринам, кучой,
Аё, пардозии оинам, кучой.
Ба сӯи қуллаҳои орзуҳо
Аё, парвозии шоҳинам, кучой?!

Аё, эй шамъи сӯзонам, кучой,
Аё, эй розии пинҳонам, кучой.
Чавонӣ буд моро шаддамарчон,
Аё, эй тори марчонам, кучой?!

Пардаи чашм

Чашми хуршед,
Пардапӯшат кардааст абри хазон.
Теғи чарроҳӣ кучост?!

Аз ҳар хусус

Чашме ки дар он назар набошад,
Мавҷе ки дар он гуҳар набошад.
Шоме ки дар он саҳар набошад,
Ҳоке ки дар он самар набошад.
Нахле бар ӯй бар набошад,
Хуб аст, ки ӯ дигар набошад.

Шамъе ки варост сӯзу дардаш,
Хоне ки варост нони гирдаш.
Умре ки варост бас набардаш,
Шахсе ки варост ори мардаш.
Рӯе ки варост ранги зардаш,
Лоиқ набувад каломи сардаш.

Қавме ки гузаштаре бидонад,
Роҳе ки ба коми дил расонад.
Абре ки ғубори ғам кашонад,
Боду ки абир мефишонад.
Қалбе ки ҳамеша пок монад,
Бодо зи манаш санои беҳад.

Гирднофӣ

Кашида нолаву фарёд дарё,
 Чи номавзун
 Сарашро мезанад аз санг бар санг.
 Зи печутоб
 Намудам дарк дардашро.
 Чи дарде?—
 Гирднофӣ.
 Табобат то кунад ўро,
 Бибояд нофбардории мири об.

Печопеч

Гарчи бисёр аст шеър,
 Мисраи печидаи зулфи ту бар чонам занад.

Турнаҳои ёдҳои умри рафта

Боз омад
 Навбаҳори сабздомон.
 Дар хаёлам
 Баҳти ман чун дар ҷавонӣ
 Мекунад аз нав арӯсӣ.
 Мурғи табъам мекунад парвоз имрӯз
 Дар ҳавои орзуҳо.
 Мекашам исторамаъниҳо ба тори мисраам,
 Мезанам худро ба баҳри чустучӯҳо.
 Офтоби зарфишон бо сӯзани нур,
 Ҳамчунин бо риштаборон
 Ҷомаи дашту даманро
 Мекунад гулдӯзие.
 Боди наврӯзӣ чу дасти дилбаре
 Нарм-нармак сила месозад сарамро.
 Корвони турнаҳои дар фазо бигзашта рафта
 Гӯй мегӯяд ба ман:
 Рӯзхоят дар қатори турнаҳо рафт.

Ҷавоби чашма

— Чаро, эй чашма, бихрӯшӣ шабу рӯз
Миёни кӯхҳои сар ба боло?!
— Барои он хурӯшам ҳар шабу рӯз,
Ки ҳастам зодаи кӯҳи тавоно.

Интиқом

Панҷаи гирои хуршед
Каштали сарди зимистонро гирифт.
Барфҳои сояхам
Пораи перохани чоки зимистонанд.

Қосиди сулҳ

(Ба устод Мирзо Турсунзода)

Бувад шахду шакар — гуфтори шоир,
Ба қимат чун гуҳар — гуфтори шоир.
Ҳақиқатро нишон дода бар олам,
Раҳомӯзи башар — гуфтори шоир.

Ҳазор асту ҳазор асту ҳазор аст,
Аз ин рӯ масти гулҳои баҳор аст.
Каломаш қувваи сад шер гирад,
Мисоли рӯди кӯҳӣ беқарор аст.

Чароғи шеъри ӯ бошад фурӯзон,
В-аз он пурнур роҳи сулҳчӯён.
«Садои Осиё»-ву «Ҷони ширин»-ш
Ливои бахтро созад парафшон.

Либоси назро нақшу нигор аст,
Навои сулҳу ваҳдатро дутор аст.
Гули уммедро хуршеди хандон,
Каси пурдардро бас ғамгусор аст.

Худованди ҷаҳони шеър Мирзост,
 Ҳуруфаш ахтари гардуни маъност.
 Гаҳе ӯ қосиди сулҳи ҷаҳон аст,
 Гаҳе ошуфтаи дилдори зебост.

Ба роҳи сулҳу ваҳдат ҷонфишон аст,
 Сафои рӯзгори мардумон аст.
 Ба ҳар ҷо ҷангҷӯро карда расво,
 Ба дунё чун ҳақиқат ҷовидон аст.

Нигини ҷаллаи назми замон аст,
 Миёни шоирон оташзабон аст.
 Суруди сулҳро хонда ба олам,
 Ба дасти сулҳхоҳон чун камон аст.

Ҷароғи хира

Чун ҷароғи хира месӯзам,
 Тангчашмон
 Об андар равғанам омехтанд,

Биҳиштӣ

Ман мусалмонам,
 Партавам дар парчами ислом афтодаст.

Сӯхтадимоғ

Чун қадам бигзошт борон бар замин,
 Дид мардумро асири буғзу кин.
 3-ин димоғаш сӯхт,
 Аз мо рафт,
 Шуд бухору бар само рафт.

Парвона

Ман он шамъам,
Ки гирдам дуди танбокуст парвона.

Сабзина

Сабзхуснам,
Чор фасли умр якрангам.
Ман баҳори ҷовидонам.

Соҳибхона

Гарчи дар Қўрғон надорам хонае,
Нестам ғамгину зор.
З-он ки дорам хона дар қалби нигор.

Мўсафедон

Бо шумо, эй мўйсафедон,
Бо шумо, эй ҳамзамонон!
Зиндаам ман,
Зиндаам ман,
Бо лаби пурхандаам ман.
Саллаи испед дар сар,
Куртаи испед дар бар.
Мўй испед,
Рўй нуронӣ
Ҳамчунон хуршеди ховар
Мўйсафедон,
Мўйсафедон!
Дидаам, ки:
Деҳа ранге бе шумо асло надорад,
Зиннати дунё надорад.
Қимати панду насихатхоятонро
Барқаше тилло надорад,
Мўйсафедон,

Мӯйсафедон!
 Зеббахши базмҳою маҳфил онед,
 Бо ҷавонон ҳамдил онед.
 Гар ба кас дар рӯзгораш мушкил ояд,
 Чорасози мушкил онед
 Мӯсафедон,
 Мӯсафедон!
 Мепарастам ман шуморо,
 Хоҳам аз чон: ё Худоё!
 Мӯйсафедони табаррук,
 Мӯйсафедони шарафманд
 Дур бошанд аз балоҳо!!!

Тоҷикистон

Тоҷикистон!
 Тоҷикистон!
 Гарчи будам чун хаамири хом,
 Дар танӯри офтобат
 Сӯхтанро дар баҳои пухта гаштан
 З-оташи Зардушти ту омӯхтам ман.
 Тоҷикистон!
 Тоҷикистон!
 Ҳар гаҳе гарду ғубори ғусса бар чонам нишаст,
 Шохборонҳои ту онро зудуд.
 То шиносам хешро ман кистам,
 По ба назди чашмаи обат ниҳодам,
 Чашм бар оинаи обат кушодам.
 Тоҷикистон!
 Тоҷикистон!
 Ҳар даме ки сели дард омад ба девори танам,
 Санги дашту кӯҳҳоят,
 Талхқоҳи киштқоят
 Пеши роҳашро бибаст,
 Шоҳини хушҳолию баҳти баланд
 Бар сари китфам нишаст.
 Тоҷикистон!
 Тоҷикистон!

Сарзамини олами афсонаҳо,
 Чун китоби рӯзгоратро кушоям,
 Ҳафт тӯфонҳои исёне дар он.
 Қаҳрамонҳои далерат ҳамчу Восеъю Муқаннаъ,
 Маздаку Темурмалик
 Назди ҳар ифрити ҳар яғмогаре сар ҳам накарданд,
 Дар дифои марзу буми сарҳадат—
 Марзу буми ору номус
 Чон супурданд.
 Тоҷикистон!
 Тоҷикистон!
 Пораҳои аз «Абисто»,
 Пораҳои ҳар сафоле,
 Пораҳои хиштҳои хуфтаат дар хокат
 Порае аз нанги ачдоди ман аст,
 Порае аз сӯзу фарёди ман аст.
 Тоҷикистон!
 Тоҷикистон!
 Дар нигини чашми ман чун мардумак бошӣ аён,
 Ҳарфҳои ҳастию пояндагиат
 Дар дили ҳар сатри шеърар
 Накш бандад ҷовидон!
 Тоҷикистон!
 Тоҷикистон!

Ашки ману борон

Ба чашми обияш борон
 Кунад ашки маро пинҳон.

Шеъри ту

(Ба ёди Ҳофизи Шерозӣ)

Шеъри ту шахроҳи дунёро гирифт,
 Хотири туркони зеборо гирифт.
 Ҳар каломат дар сипехри шоирӣ
 Зӯҳраи дилҷӯи маъноро гирифт.

Мерасад бар гӯши ман овози ту,
Он каломи сурбахшу сози ту.
Дар дили шӯридаам чо кардай,
Гаштаам ҳамрозу ҳампарвози ту.

Ишқи шеърат дар дилам маъво намуд,
Сӯзу сози шоирӣ пайдо намуд.
Дар раҳи назми баландовози Шарк
Номи моро то Зухал боло намуд.

Ҳофизо, дар байни ёрон шоҳирӣ,
Дар ғазалгӯй басте ту моҳирӣ.
Карда бо шеърат дили касро фусун,
Мисли чашми ёри зебо соҳирӣ.

Зиндаӣ ту дар ҳавои кӯҳсор,
Зиндаӣ ту дар навои обшор.
Зиндаӣ ту дар сафоӣ рӯзгор,
Зиндаӣ ту дар вафоӣ дӯстдор.

Номи ту бо номи тоҷик чӯр шуд,
Боғи назми тоҷикон пурнур шуд.
Қалъаи шеърат, ки бошад устувор,
Ишқро бас пояи пурзӯр шуд.

Ҳофизо, эй пешвои шоирон,
В-эй гуҳарсанҷу вафочӯи замон,
Мо зи шеърат шоирӣ омӯхтем,
Чун ту шоир нест дигар нуктадон.

10.08.1969.

Сӯзани имон

Сӯзани имон ба кор ояд,
То бидӯзӣ
Чоки ин бепардагиҳоро.

Баёз

Баёзи зиндагиरो мон,
Хатоҳо дар баёзи зиндагӣ з-андоза бисёр аст.
Биёву хон
Баёзи синаи моро,
Ки ҳар ҳарфаш
Зи мавчи хун гуҳарбор аст.

Ранг-ранг

Рағми кӯтоҳии умраш
Қаҳ-қаҳи мастона зад тундар.
Абр бар ҳолаш ҳамегиряд.

Абрҳои шеъри кӯчӣ

Шеърҳои ман парешон
Гашта чун абри баҳорон.
Аз вазиданҳои боди фикрҳоям
Гаҳ зи як марзи китобам бар дигар марзи китобам
Кӯч банданд.
Шеърҳоям абри кӯчианд.

Ёд

Бо нигоҳи ошиқона,
Бо суруду бо тарона.
Дар лаби дарёи пуршӯр
Буд моро олами меҳру фасона.
Дар ҳавои ошиқиҳо
Ҳамчунон шахбоз будем.
Баҳри фатҳи қуллаҳои орзу
Ҳар ду дар парвоз будем,
Мо ба ҳам дамсоз будем...

Навҷавонӣ чун қатори турнаҳо
 Болафшонду гузашт.
 Дар шабистони хаёли ман, вале
 Ёди ту монандаи машғал шудааст.

Ғижжаки Абдусалом

(Ба оҳангсоз Абдусалом Раҳим)

Мешавад дар шӯру исён оламе
 Аз садои ғижжаки Абдусалом.
 Мекушояд ҳар гиреҳи мушкиле
 Розҳои ғижжаки Абдусалом.
 Ёфта бемор бар дардаш даво
 Аз навои ғижжаки Абдусалом.
 В-аз самои пурситора ҳаст беш
 Нағмаҳои ғижжаки Абдусалом.
 Ман бубинам санъати аҷдоди хеш
 Дар ҳавои ғижжаки Абдусалом.

Қалам

Дар азои миллати бадбахти ман
 Метаровад ашк аз чашми қалам.

20.05.1992.

Аё устод!

(Дар зодрузи шоир Ҳақназар Ғоиб)

Аё устод!
 Манам мафтунӣ он килки гуҳаррезат,
 Манам афсуни он килки шакаррезат.
 Парида шоҳини хушпанҷаи табъам
 Ҳамеша дар ҳавои шеърҳои ту.
 Ба гӯшам мерасад форами навои ту.

Садои шеърҳои Шоҳини Кӯлоб,
 Шамими атрҳои шеърҳои Рӯдакию Ҳофизии Шероз
 Шавад дар шеъри ту эҳсос.
 Кунун аз говгуми пуштаи таърих
 Нидои қахрамон Темурмалик бар гӯш овардӣ,
 Ба эъҷози суҳанҳоят
 Мисоли паҳлавон Восеъ
 Ҳазорон марди майдоне бипарвардӣ.
 Зи ҳар як сатри зебоят,
 Зи ҳар як сатри волоят
 Бубинам хоксорию чавонмардиву тамкинат,
 Дили чун обшорон беғубору равшаноинат.
 Самои бекарон шоҳид,
 Забини ҷовидон шоҳид.
 Ки ҳар пиру чавоне шеърҳоятро ба бар карданд,
 Ва истиқболи чӯшон
 Ҳамчу хуршеди сахар карданд.
 Аё устод!
 Дар ин рӯзи муборак — зодрӯзи ту
 Бихоҳам ҳамчу кӯҳи Ҳочамӯъминам
 Бузургию сари болою ҳам ганҷи фаровонат,
 Фароҳиҳои армонат!!!

Пастмартаба

Паст бошад қимати дуд,
 З-он ки аз модар—
 Зи оташ
 Хешро боло гирифт.

Тугма

Кист, гӯяд:
 Тугма беқадр аст.
 Ҳаст андар тугмаҳои парлумон
 Қисмати халқ.

Хусни адаб

Бояд омӯхт зи дар хусни адаб,
Бе зарурат нашавад во ҳаргиз.

Дузд

Хонаро аз пули дуздӣ сохтанд,
Эй сағ!
Дузд ро не,
Аз чӣ моро мегазӣ?!

Азодор

Чанд тифли кавкабаш мурд,
Ҳамчу модар
Шаб сияхпӯшу азодор аст.

Ба ҳашар!

То намонад зери по
Ганчи бо ҷон парварида
Пахтаи мо,
Эй ҳама мардони бонанги диёр,
Пиру барнои баор!
Ба ҳашар,
Ба ҳашар!
Марди деҳқон ҳамчу тифлаш
Парварида ҳар ниҳолаш.
Ҳар ниҳолаш қад кашиду бор овард
Мисли баҳти безаволаш.
Лек барфи бемаҳал
Кори деҳқон кард душвор.
Пахтаи ӯ интизори чидан аст,
Интизор андар раҳи чинакчиёни зарбдор.

Пахта нони мардуми мост,
Қадри он аз ҳарчи болост.
Аз замин ўро гирифта
Қарзи ҳар як фарди доност.
3-ин сабаб ҳам аз барои чидани ҳар ғозаи он
Пахтакорон,
Ба ҳашар,
Ба ҳашар!

Тафвут

Ғалбер, ки сад чашм кушодаст аз худ,
Дар меҳи баланди хона овезон аст.
Сўзан, ки назар ҳамекунад аз як чашм,
Танпӯши касон асту худаш урён аст.

Нардбон

Зиндагӣ чун нардбон аст,
Гар қадам бечо гузорӣ, гарданатро бишканӣ.

Шим

Сад чайб дорад,
Як айб дорад.
Айбаш чунин аст—
Мӯхтоҷи тин аст.

Дос

Аду бо қомати чангаш
Ҳамон досест,
К-ачал орад ба фарқи буттаю гулҳои мақсудам.

Ғасона

Гулзор атри мӯи нигорам рабудааст,
 Булбул ғиғону нолаи қалби маро фурӯхт
 Аз шом то саҳар.
 Бар гӯши гул ғасона хамегуфту мегирист.

Қотил

Берун кашонад сар он ду пистон
 Аз баҳри қатлам аз як гиребон.

Ғаҳвора

Набошӣ як даме осуда ҳаргиз,
 Ба монанди замини чархгардон.
 Канори туст чун оғӯши модар,
 Ки созад тифлро марди намоён.

Қаҷақҳои пур аз нақши ту рамзанд,
 Рамузи роҳу пайроҳи қухистон.
 Бигӯяд ҳар қаҷақ бар гӯши мо роз,
 Ки роҳи зиндагонӣ нест осон...

Зи сози чунбишат эҳсос гардад,
 Навои чашмаҳою обшорон.
 Зи лаҳни тифли ноzi ширхорат
 Расад овои кабки кӯҳсорон.

Шаб асту ҳамраҳат бедор бошад
 Кавокиб аз самои беканора.
 Ки фардо кӯчаки оғӯши покат
 Қунад ҳифзи маҳу меҳру ситора.

Агарчи эътибори ту бузург аст,
Чу қалби ман намой беқарорӣ.
Зи дасти модаре чунбӣ шабу рӯз,
Ту бо ҳастии модар пойдорӣ.

Ифшои роз

Эй З....., эй зани зебо,
Сӯхтам, сӯхтам барои ту.
Ҳеч кас мисли ман намебошад
Ошиқи нозу хандаҳои ту.

Ёд дорӣ, ки як замон бо ҳам
Ману ту ёру ҳамнафас будем.
Маст аз бодаи муҳаббат, маст,
Сӯхта з-оташи ҳавас будем.

Ёд бодо маро муҳаббати ту,
Ёд бодо туро муҳаббати ман.
Номи ман ҳаст нуқли сӯхбати ту,
Номи ту ҳаст нуқли сӯхбати ман.

Эй З....., эй зани зебо,
Эй З.....и ғамтаронаи ман.
Тарсам аз он ки ту намеой,
Ва ба поён расад фасонаи ман.

Дӯстат дорад ин дили мискин,
Эй З.....и зарнигори ман.
Бе майи бўсаҳот мемонад
То қиёмат ба дил хумори ман.

Хотира

Эй чашмахтар,
Аз ҳама беҳтар.
Туро ба бистар
Ёд оварам, ёд.

Ту хизри роҳӣ,
Ҳай бегуноҳӣ.
Хоҳӣ, нахоҳӣ,
Ёд оварам, ёд.

Хуршедгалъат,
Шӯри қиёмат.
Аҳди дурӯғат
Ёд оварам, ёд.

Корвонкаш

(Ба шоир Нурмуҳаммад Сирочӣ)

Ҳамон бедорхобиҳои ту буд,
Ки пайке дод аз «Андешаҳо»-ят.
«Паёми Хоҷаиҷомард» бошад
Паёме аз шукуфтанҳои роят.
Ниҳоят «Хандаи толеъ» мадад кард,
Бишуд андар радифи моҳ чоят.
Кунун як «Корвони меҳтар»-еро
Кашӣ бо панҷаи фазли расоят.

Бонги изтироб

Боди кӯчӣ турктозӣ мекунад,
Шамъи худоғоҳии моро ниғаҳ дор, ай Худо!

Дӯст медорам ҳанӯз
(Ба раққосаи фархорӣ Шоирабону)

Аз ҳаму печи қадат ноланда чун торам ҳанӯз,
Даргирифта лолаи болои деворам ҳанӯз.
Кард гарчи зиндагӣ аз шоирӣ дилмондаам,
Шеърро бо ёди номат дӯст медорам ҳанӯз.

Мактабам
(Ба шарафи кушодашавии нимпайкараи шаҳиди роҳи
озодӣ Мадсабур Сатторов дар мактаб)

Боди хушҳолӣ вазад бар боғу роғи мактабам,
Шӯълаи шодӣ биборад аз чароғи мактабам.
Дар гулистони муҳаббат лолаҳои нав шукуфт,
З-он муатгар мешавад акнун димоғи мактабам.
Ҳақ ба ҳақдораш расид аз файзи истиқлоли нав,
Бинам акнун аз кудуми ӯ фароғи мактабам.
Он қадар ҳам маҳзани илму ҳунар гардидааст,
Толибилми беш ояд бар суроғи мактабам.
Баски номи Мадсабурашро гирифтаст ин замон,
Дур гардад аз назарҳо дарду доғи мактабам.

Бо хати мижгон

Ҳаст қалбат ҳамчу санги
Бесутуни мулки Эрон.
Андар ӯ номам нависам
Бо хати мехии мижгон.

Рез борон!...

Рез борон,
Рез борон!
Рез, эй борони найсон, бар сари кӯху биёбон,
Бар канори чӯйборон,

К-аз ту ояд
 Бӯи гул,
 Бӯи фасли навбахорон.
 Рез борон,
 Рез борон!
 Рез, эй борони нарма, бар сари қабри шаҳидон,
 Ки бирӯяд аз кудумат
 Ҳамчу рамзи умри кӯтоҳ,
 Розҳои нокушуда
 Сабзаҳои махмалин,
 Лолаҳои арғувон.
 Рез борон,
 Рез борон!
 Рез, эй борони ришта, рез рӯи дастгоҳи табӣи ман,
 То бидӯзам аз нафосат,
 Аз малоҳат,
 Аз назокат,
 Аз латофат
 Ман матои шеъри худро,
 Ман қабои шеъри худро.
 Рез борон,
 Рез борон!
 Рез, эй борони раҳмат, бар дару девори дилхо,
 То зудой аз дили кас ин баҳор
 Чангу хоки кинахоро,
 Шуста ҳар доғе зи хун,
 Пок сози синахоро.
 Рез борон,
 Рез борон!...

4.04.1994.

Сурати қаҳрамон
(Ба Сафар Амиршоев)

Бинград аз чорчӯба суратат
 Беҳабар аз қаҳрамониҳои ту.
 Бар ҷавониҳои мо дорад нигоҳ
 Бо тараҳҳум навҷавониҳои ту.

Аз нигоҳат бар нигоҳам мерасад
 Шӯълаи чашмони нурафшони ту.
 Мешавад бедор дар бунёди ман
 Зарра-зарра ҷони ту, армони ту.

Орзуҳои ҷавонии ту монд
 Аз ҷавониҳот дар дунё нишон.
 Дар дифои навҷавониҳои мо
 Ту ҷавон рафтию мемонӣ ҷавон.

Бингарад аз чорчӯба суратат
 Беҳабар аз қаҳрамониҳои ту.
 Сурати ту бингарад бар рӯи мо
 Чун ба рӯи ҷовидониҳои ту.

Мужда

Гунчаё,
 Чашми шукуфони ту мегӯяд:
 К-эй зи шаб нолон,
 Субҳ наздик аст.

Донишгоҳи сисола (Дар ҷашини 30-солагии ДДК)

Донишгоҳи ман чашмаи илм асту адаб,
 Аз хотири дил ҳамебарад гарди тааб.
 Сӣ сол ба халқи хеш дониш додаст,
 Дониш талабӣ, биё аз ин ҷо биталаб.

Гар синни камолот ҳамин сӣ бошад,
 Чун шед ба дил нури саодат пошад.
 Бикшода дари хазинаҳои дониш,
 Нодониरो зи беҳу бун битрошад.

Донишғаҳи ман бувад чу як чашмаи нур,
 Як чашма назокат асту як чашма сурур.
 Ин Чашмаи Носир аст дар водии Вахш,
 Чашми бади душманон аз ӯ бодо дур.

Ин ҷой макони обу тоб аст имрӯз,
 Қадраш ба мисоли зарри ноб аст имрӯз.
 Равшан бикунад ҷаҳони донишҷӯро,
 Донишғаҳи ман чу офтоб аст имрӯз.

То шавад эҷод созе

То шавад эҷод созе, то ба рӯз
 Беқарорӣ мекунад Абдусалом.
 Борбуди сонӣ асту пурхунар,
 Шоҳкорӣ мекунад Абдусалом.
 Ҳамчунон марде ба ҳар ёриталаб
 Зуд ёрӣ мекунад Абдусалом.
 Гар намак хӯрдаст аз хони касе,
 Посдорӣ мекунад Абдусалом.
 Дар раҳи хизмат барои мардумаш
 Бурдборӣ мекунад Абдусалом.
 Бо вучуди ин бузургихои хеш
 Хоксорӣ мекунад Абдусалом.

Ситораи зафар

Саҳрои пахтакор
 Чархи ситоразор.
 Чун маҳ нишаста духтаре дар «киштии кабуд»
 Гӯё ситора ғун кунад бо азми устувор.
 Аз ҳиммати зиёд,
 Аз ғайрати зиёд
 Рӯзе ба рӯи синааш бинем чилвагар—
 Истораи зафар.

Гурури шикаста

Тозанахли ориёиям,
Лек имрӯз
Селаи зоғи муҳочир
Кард чиркин шоҳаҳоямро.

Исмоили Сомонӣ

*То ман бошам, бораи
Бухоро ман бошам.*

Исмоили Сомонӣ.

Девори Бухоро буд Исмоили Сомонӣ,
Фонуси мадоро буд Исмоили Сомонӣ.
Бардошта мардона шамшери адолатро,
Сарпӯшаи хоро буд Исмоили Сомонӣ.

Яғмогари бегона аз ҳайбати ӯ тарсон,
Сахрошини кӯчида аз ҳамлаи ӯ ларзон.
Сандуқи суҳанҳояш пур аз гуҳари маънӣ,
Бар тахти зарандудаш буд шоҳи шаҳаншоҳон.

Гармии дили худро бар халки азизаш дод,
Ҳам дасти мурувватро бар фарқи ятим бинҳод.
Монандаи шеде, ки бикшод дари субҳаш,
Қуфли дари шаҳкорӣ бар тоҷварон бикшод.

Кафшер барин пайваст аз меҳр ба авлодаш,
Як марди фидой буд бар миллати озодаш.
Бар кишвари аҷдодаш чун пушту паноҳе буд,
Арбоби ҳунар мешуд ҳар як пайи эҷодаш.

Шаҳкосаи даврашро дар даст ниғаҳбон буд,
Бо давлати пурзӯраш аз нутфаи Сомон буд.
Мардуду хиёнатгар мекард фирор аз ӯ,
Бо гурзи гаронвазнаш чун Рустами Дастон буд.

Мезад хати батлонаш бар чабру дилозорӣ,
 Мезад хати батлонаш бар хирсу тамаъдорӣ.
 Мезад хати батлонаш бар сактаи оинҳо,
 Мезад хати батлонаш бар макру риёкорӣ.

Сад шукр, ки шуд эҳё он давлату Сомонаш,
 Сад шукр, ки шуд эҳё он минбару девонаш.
 Сад шукр, ки зад шӯъла он шамъи мурасой,
 Сад шукр, ки шуд эҳё он қиссаю дастонаш.

Девори Бухоро буд Исмоили Сомонӣ,
 Фонуси мадоро буд Исмоили Сомонӣ.
 Бардошта мардона шамшери адолатро,
 Сарпӯшаи хоро буд Исмоили Сомонӣ.

Қасд

Мезанад раъд,
 Мечаҳад барк
 Чун садои Рустаму шамшери хунолудааш.
 Қасди чони кист дар ӯ,
 Балки Сӯҳроб?!...

Ай Худо!

Мевазад боди зимистон,
 Мезанад борону борон.
 Лонае чун чашми гирён.
 Ай Худо!
 Бозгардон аз ғарибӣ
 Соҳиби ин ошени зору ҳайрон.

12.01.1995.

Шубҳа

Қалам бар даст мегирам,
Ки рӯзе дасти ман гирад.
Худовандо, набигзорӣ,
Ки рӯзе ҳамчу тифли нохалаф гирад гиребонам.

Панҷаи овоз

*(Ба Хунарманди Мардумии Тоҷикистон
Озодамоҳ, Муҳтармова)*

Борони сурур ояд
Бар майсаи армонҳо,
Сад фол чи бикшояд,
Як шеваи Озода.

Ҷону дили моро бурд
Бар мулки саодатҳо,
Шамшери қалам биспурд,
Як шеваи Озода.

Бо панҷаи овозаш
Болу пари ғам барканд,
Бикшод дари розаш,
Як шеваи Озода.

Чун домани Наврӯз аст,
Гулрез саропояш,
Хушдилгару дилсӯз аст,
Як шеваи Озода.

Ошиқам

Ман ба ҳусни навбаҳорон ошиқам,
Бар ҳавои обшорон ошиқам.

Ғайрате доранд ҳамчун мардҳо,
Ман ба ҷӯши чашмасорон ошиқам.

Зери пой ошиқон чун махмалам,
Бар гулу себаргазорон ошиқам.

Баски мемонад ба сӯзи чони ман,
Ман ба сӯзи шамъи сӯзон ошиқам.

Ашки гулрӯе намехоҳам бидид,
Бар табассумҳои чонон ошиқам.

Нестам хоҳони хуштакҳои тир,
Бар таку тукҳои борон ошиқам.

Фирдавсӣ

Аё, эй марди равшандил,
Аё, Фирдавсии Тӯсӣ.
Арӯси шеърро додӣ
Хату холу либоси наварӯсӣ.
Бибӯсам сатри волоят,
Бибӯсам дostonҳои ба маънӣ аз ҳама олию болоят.
Ки мегӯянд ҳар лаҳза:
Аё, эй миллати тоҷик,
Қадам доништа мон дар роҳи оянда.

Русия намеравам

(Бадеҳа)

Мард:

Ҷонона, баҳор омад, ҷонона баҳор,
Русия равонаму ба ту ошиқи зор.
Пеш аз сафарам чу ҳадяи наврӯзӣ
Аз боғи лабат ба ман гули лола биёр.

Зан:

Аз боғи лабам лола ба ҳар кас надихам,
Бар муштариёни дастнорас надихам.
Русия равиву ёри дигар гирӣ,
Билло ба Худо, ки як сари хас надихам.

Мард:

Русия намеравам, Ватан дорам ман,
Як кишвари беҳ зи сад чаман дорам ман.
Русия чаро равам пайи пулёбӣ,
Монанди ту гар дурри Адан дорам ман.

Зан:

Обод Ватан кунӣ ту, ёрат гардам,
Як дилбари шӯҳи беқарорат гардам.
Аз боғи лабам туро бибахшам лола,
Рахшанда чароғи рӯзгорат гардам.

Ҳар ду:

Ёрон, ёрон, гурезпой накунед,
Фикри сафару зиндачудой накунед.
Обод кунед Тоҷикистони азиз,
Бар кишвари хеш бевафой накунед.

Баҳория

Биборад ҳусн аз рӯи баҳорон,
Ки дорад кокуле аз оби борон.

Сари кӯҳ лола монанди хаёл аст,
Хаёли тозаи ӯ безавол аст.

Китоби дашт дорад сафҳаи роз,
Ки Рустам ку, ки шинад Рахшро боз.

Само аз шодияш кӯбад нақора,
Занад бар чодараш гул аз шарора.

Чу мурғон орзуҳо пар кушоянд,
Чамолакбоф шохи нахлҳоянд.

Шамоли нарм чун меҳмоннавоз аст,
Дари накшудаи Наврӯз боз аст.

Раис

*(Ба раиси хоҷагии ба номи Файзалӣ Саидови ноҳияи
Ҳамадонӣ Асадулло Абдуллоев)*

Шӯълаи мардӣ ба шамъи корҳо дорад раис,
Аз рафоқат даври худ деворҳо дорад раис.
Доманашро мезанад бар аз пайи ҳар нақшае,
Аз ғами мардум ба дил озорҳо дорад раис.
Паҳн буд дар гӯштин овозаи ӯ ҳар кучо,
Зӯрие дар кор акнун борҳо дорад раис.
Нахли ваҳдатро миёни мардумон мепарварад,
Оташе бар решаи ҷузхорҳо дорад раис.
То бидонад дафтари илми раиятпарварӣ,
Ҳарф-ҳарфашро ба дил такрорҳо дорад раис.
Ҳар кучое по ниҳад, ӯ хайру эҳсон оварад,
Дар Ватан аз хештан осорҳо дорад раис.

Аз вафову эҳтиром, аз дӯстиву эътиқод,
Дар замини синааш анборҳо дорад раис.
Банда кохи мидҳаташро шишабандӣ мекунад,
Сад чу ман аз шоирон меъмороҳо дорад раис.

23.07.1991.

Солҳо зӣ

(Ба Ҳофизи Мардумии Тоҷикистон Файзалӣ Ҳасанов)

Ин қадар созу сурудат хубу шево, Файзалӣ,
Рӯху чони тоза бахшӣ базми моро, Файзалӣ.

Аз сурудат нағмаҳои обшорон мерасад,
Боғи санъат гашта аз ту сабзу зебо, Файзалӣ.

Мекунӣ афсун ба овозат дили касро мудом,
Ин чи асроре дар овозат муҳайё, Файзалӣ.

Рӯхи Чомӣ, Ҳофизу Бедил, Камоли хушсухан
Шод гашта аз навоят то Сурайё, Файзалӣ.

Домани устод Одина гирифтӣ бо умед,
3-ин шудӣ дар ҷодаи санъат тавоно, Файзалӣ.

Мухлисонат аз дили пурмеҳр арзе мекунад:
Солҳо зӣ шодкому бош бо мо, Файзалӣ.

Умед

Дар ҳавои орзуҳо
Чун парасту мезанам пар.
Меравам ман сӯи дилбар.
Носипосе гар
Бишканад болу парамро,
Бо қаноти дил биёбам дилбарамро.

Бастакор

Бар коғази рухат
Бо ҳомаи нигоҳ навиштам ҳуруфи ишқ.
Таблақ бизад дилам,
Ин бастакор матни маро дар наво кашид.

Умеди субҳ

Офтоб андар ғуруб аст
Ҳамчу пири дар лаби ғӯр.
Сояҳо ҳамчун асокаш,
Шаб ба мисли одами кӯр.
Ман умеди субҳ дорам.

14.08.1995.

Фарёд

Дар ҳабси дунё метапад ин чони зори мустаманд,
Фарёди дарё мешавад аз тангии соҳил баланд.

Нақш

Зиндагӣ саҳнае бувад гардон,
Ҳар яке нақш офарад дар он.
Нақши шоир зи бас бибозидам,
Гаштам аз шоирони саргардон.
Девбоди хазони навмедӣ
Панҷаи ғуссааш пайи ҳам зад.
Аз гаронии бори ин дунё
Ҳамчунон дос қисматам ҳам зад.

Фалаксайр*(Ба ҳофизи мумтоз Одинаи Ҳошим)*

Фалакро аз фалак боло ту кардӣ,
 Чахонро бар фалак шайдо ту кардӣ.
 Сухан гум гашта буд дар хоки ҳастӣ,
 Зи нав гумгаштаро пайдо ту кардӣ.

Шеъри бегазанд*(Ба устод Мирсаид Миршакар)*

«Панҷи ноором»-ро ором нест,
 Зиндагӣ ҳам ёфт тугёни дигар.
 Боз, хушбахтона, он қалби бузург
 Бешсӯзиш гашту нооромтар.

Даштҳои Вахш обӣ шуд ҳама,
 Мардумонаш кордону қаҳрамон.
 Карда иҷро нақшаҳои хешро,
 Шуд Ливое аз Зафар дар дасташон.

Ин дили дар синаам бедорро
 Бурд «Ишки духтари кӯҳсор»-и ту.
 Боз меорад ба ёдам рафтаро—
 Ёд аз донишварӣ, аз чустучӯ.

Шеъри ту дорад магар шахду шакар,
 Ки бихонам беш гардам ташнатар.
 Аҳсани он кас ки номат додааст
 Бо чунин гуфтори ширин Миршакар.

Гуфта будӣ: «Мо зи Помир омадем»,
 Бори аввал ҷониби Маскав равон...
 Шеъри пурэхсоси ту акнун нигар
 Рафт бар ҳар гӯшаю кунҷи ҷаҳон.

Садкаи мӯи сафеди ту шавам,
 Ки бувад ҳамранги барфи кӯҳсор.
 Барфи кӯҳ аз об гар орад дарак,
 Мӯи ту рамзе зи шеъри обдор.

Ҳамчу Помирӣ дигар овозадор
 Маънии ҳар нуктаат бошад баланд.
 Шеъри ту вирди забони халқ шуд,
 Дар дили халқ аст шеърат бегазанд.

Мунъакис

Ошиқтарин касам,
 К-аз сӯзи ман ба соҳати гардун шарорае
 Афтод дар азал.
 Хуршед ҳар сахар
 Оинаест, сӯзи маро мунъакис кунад.

Кушода бод!

(Эҳдо ба Саид Одинаев)

Бар аспӣ шаст шиштаву шастат зиёда бод,
 Бадҳоҳи ту малулу ғамину пиёда бод.
 Андар қатори дасти кушоду дили кушод
 К-он хоси туст, уқдаи бахтат кушода бод!

23.11.1999.

Фидой

(Ба шоир Рустами Хомараҳи)

Хомаат чун Рахш метозад,
 Рустамӣ ту, бо ту менозад.
 Он қадар тунд аст, метарсам
 Сар ба шамшери ту мебозад.

Марғ

Ҷро ба алфавит ҷй кор.

Бонуи балҷувонӣ

Биё, биё, биё ту,
Бонуи балҷувонӣ.
Дардам бикун даво ту,
Бонуи балҷувонӣ.

Аз ханҷари фироқат
Хунрез шуд дили ман.
Бе офтоби рӯят
Тор аст манзили ман.

Дуди ҷафоят олуд
Субҳи сафои умрам.
Кирия интизорӣ
Хӯрд матои умрам.

Бурд маро ба сӯят
Оҳанрабои ишқат.
Ҳаст равон ҳамеша
Дил по ба пои ишқат.

Чун ной банд-бандам
Дорад фиғону нола.
Бишқуфт дар дили ман
Доғи ту мисли лола.

Биё, биё, биё ту,
Бонуи балҷувонӣ.
Дардам бикун даво ту,
Бонуи балҷувонӣ.

Хатна

(Дар хатнатӯи Сӯҳроб, писари дӯстам Зубайдулло)

Боз дар тӯи азизон,
 Дар ҳавои ғижжаку танбӯри ёрон
 Рақсу бозие намоем,
 Дафтари дилро кушоем.
 Тӯй имрӯз,
 Тӯи хатна,
 Тӯи ачдодии мост,
 Ҳар чӣ мегӯӣ, равост.
 Хатнае, ки ҳаст як рукни мусулмонӣ,
 Ҳаст дар он
 Завку ханда,
 Шодию сур,
 Файз дар ҳар хонадон.
 Дар нигоҳам гӯӣ имшаб
 Саҳни ҳавлӣ гул намудаст.
 Ҳар гиёҳу ҳар дарахт
 Аз саховат,
 Пеши меҳмон,
 Хони анвояш кушудаст.
 Дар чунин шаб
 Аз сари кат
 Ҳамчу аз болои минбар
 Шеър хонам то саҳар.

Даъват

Теги абрӯт гарчи хунрез аст,
 Бӯи гесӯт мушкомез аст.
 Бо ҳазорон ҳақорату дашном
 Дар мазоқам лабат шакаррез аст.

Дар замоне ки давр зулмот аст,
 Шамъи рӯи туро кунам хоҳиш.

Бар ҳарифе ки мезанад сангам,
Ту макун меҳрубониву созиш.

Нармрафторхо ба дом афтанд,
Оҳуи масти ман, ғазанфар бош.
Гар замона ба мо намесозад,
Дар гулӯи замона ханҷар бош.

Бебаҳой

*(Ба сардори корхонаи оҳану бетониш ноҳияи
Ҳамадонӣ Ҳамроҳхон Саидов)*

Чун мард пурсаҳой, Ҳамроҳхон Саидӣ,
Чун шед пурзиёӣ, Ҳамроҳхон Саидӣ.
Чун чашмаҳои кӯҳӣ мазрай қалби моро
Шодоб менамой, Ҳамроҳхон Саидӣ.
Ҳар фардро, ки дидам, додат баҳои бисёр,
Аммо ту бебаҳой, Ҳамроҳхон Саидӣ.
Дар роҳи комчӯӣ мардона пой монем,
Ҳамроҳ чун ба мой, Ҳамроҳхон Саидӣ.
Файзу сурур резад дар дарсхонаи мо,
Ҳар гаҳ ки ту биёӣ, Ҳамроҳхон Саидӣ.
Танҳо на мактаб акнун дар хеш ҷот додаст,
Дар дил ва дида ҷой, Ҳамроҳхон Саидӣ.

Сабақи сарбоз

Дил қавӣ,
Абрӯ кушода
Меравад роҳ
Марди ҷанговар ба як по.
Дар дифои марзи тоҷик,
Нанги дунё
Боядам омӯхт аз ӯ дарс,
Боядам истод бо як по.

Шабех

Шом буда модари зангии ман,
 Чун ба шаб гаштам таваллуд,
 Ҳаст мисли шаб сияхрангии ман.

Сардӣ

Нафаси сарди замон кард асар—
 Дилам аз сардии он сард шудааст.

Айнӣ

Нахоҳам дод Айниро ба савдои ҳаси бозор,
 Маро аз меҳри ӯ дар сина савдои дигар бошад.

Дузд

Чашмро чун дӯхтам бар офтоб,
 Ранги зардаш дидаму гуфтам:
 Рангзардиरो зи ман дуздидааст.

Пайки озодӣ

*(Баъди ҷанг дар қаъри дарёи Днестри давлати
 Молдавия танки шӯравӣ ёфт шуд)*

Ба рӯи пояе дидам
 Ситода танки вайрона,
 Даруни таркашаш мондаст
 Ду тан гунчишкаке лона.

Саропояш чу ғирбол аст
 Ба монанди тани сарбоз.
 Кашад монанди маҷрӯҳе
 Зи боди сар-сарӣ овоз.

Хаёлам танк мехонад
Ба гӯши мо ҳадиси ҷанг;
Сифоти ҷумла сарбозон,
Сифоти мардуми бонанг.

Парад аз таркашаш гунҷишк
Ба ҷои тири дунёсӯз.
Зиҳӣ, эй пайки озода,
Зиҳӣ, эй олами фирӯз!...

Тӯша

Куллаҳои орзуро
Фатҳ месозам ба парвози хаёл.
Дар сафар
Тӯшаам азму субот аст.

Аз дил занад сар
(Ба ҳофиз Олимҷони Азим)

Чун нағмаҳои борони баҳор,
Чун хандаҳои зебои нигор.
Чун розҳои марғуби ҳазор
Савту навои Азими Олим.

Аз по фиканда ифрити ғамро,
Чун Панҷрӯдаш софу мубарро.
Бар захми дилҳо бошад мудавво
Савту навои Азими Олим.

Чун сӯзани хори по барорад,
Аз дӯш бори сангин фарорад.
Бар хоҷири кас фараҳ биёрад
Савту навои Азими Олим.

Чун шеър бошад оҳангу овоз,
 Аз дил занад сар, бар дил равад боз
 Бешак, набошад орий зи эъҷоз
 Савту навои Азими Олим.

Рӯд

Аз шонаи кӯҳ
 Ту мефарой.
 Поку мусалсал
 Ту менамой.

Биме надорӣ
 Аз барфу борон.
 Бебок ҳастӣ
 Чу сарбадорон.

Дунёи обит
 Пур аз фасона.
 Ночӯр астӣ
 Мисли замона.

Сӯзанмижгон

Нигоҳам бар нигоҳат дӯхтам бо сӯзани мижгон,
 Ба сӯзанмижжаҳо аз дил гирифтам хори ғам, эй чон.

Садоқат

Шохаам ман,
 Шоҳаи пурбор.
 Ҳаст нахлам Тоҷикистон.
 Бишканам чун аз гаронборӣ,
 Мефитам дар пой он.

Исёни муҳаббат

Чи суд аз шӯру исёнхо,
Агар ки шӯру исёни муҳаббат нест.

Имоми Аъзам

Дасти субҳаш
Мекушояд пардаи зулмат.
Офтоб аст
Ҳазрати Нуъмони Собит.

Гурез

Гарчи мегӯед дудам,
Нест аз болоравӣ судам.
Ҳарчи ҳастам-нестам,
Ман бо шумо будан намехоҳам.

Парчами зулф

Аз пар-пари он гираҳзада парчами зулф
Афтод гираҳ ба тори андешаи ман.

Талхоширин

Талаб талх аст, ширин кун
Варо бо бўсаи ширин.

Шоирӣ деҳқонист (Пайравӣ ба Лоуқ)

Байтҳоям ҳамчуноне чӯяҳои киштаи деҳқони тоҷик
Мешаванд обӣ зи дарёи дилам,
Муждагонӣ оваранд аз ҳосилам.
Ман мисоли оброне,

Қитъаҳои шеърӣ худро обмонӣ мекунам,
 Дехқонӣ мекунам.
 Сатрҳоям чун қатори пахтазорон,
 Ҳарфҳояш чун ниҳолон
 Аз замини синаам қад мекашанд,
 Аз замини синаи бекинаам қад мекашанд.
 Кошкӣ, бор оваранд,
 Ганҷи бисёр оваранд.
 Ганҷҳояш чун маҳиннахпахтаи тоҷики мо
 Қимат аз тилло шаванд,
 Шӯҳрати дунё шаванд.

Беда маҷнун

Шоҳаҳоят то замин ҳам,
 То замини нозанин ҳам.
 Дар ту сирре ҳаст оё, беда Маҷнун,
 Ки ҳаметобӣ ту маҳзун?
 Ёфтам сирри ниҳонат,
 Медихӣ ҳар лаҳза пандам:
 Хокро бўсед, бўсед,
 Ҳарчӣ хоҳед,
 Аз замин онро биёбед.

Нақш

Душмани рӯз-ошиқи шаб—
 Моҳ худро ширсон полудааст,
 Боз ҳам дар доғҳо олудааст.

Қиссаи талх

Ин қисса чи талху дарднок аст,
 Чун обилаҳои дасти тоқ аст.
 Ҳар сарв, ки сар кашад ба гардун,
 Фардо нигариш, мушти хок аст.

Шона

Дар доми зулф аст
Ин ошики зор.
Дандон намояд
Гурги гирифтор.

Ишқ

Гарчи ту нохонда меҳмонӣ,
Дар дили ман
Ҳамчу соҳибхона мемонӣ.

Хати мандал

Сифла бошад чархи пири ҳуққабоз,
Дар бағал чо мекунад бадкешро.
Ман чу соҳир аз зиёни девҳо
Дар хати мандал бигирам хешро.

Исфара

Исфара, эй маҳзани ишқу умед,
Эй сароғози суруду дoston.
Бар канорат омадам имрӯз шод
Аз лаби дарёи Панчи зарфишон.

Омадам, то боз бинам рӯи ту,
Боз бинам рӯи мардони баор.
Боз ман дар ҳалқаи ёрони хеш
Бишқуфам чун офтоби навбахор.

Созҳои «Шашмақом»-ат метананд
Торҳое дар фазои синаам.
Лаззате, к-аз ҳусни ту бардоштам,
Мешавад эҳсос дар чону танам.

Аз ҳамин чо дӯстӣ оғоз ёфт,
 Аз ҳамин чо қадрдонӣ бас фузуд.
 Аз ҳамин чо дардҳо гардида нест,
 Аз ҳамин чо мушките осон бишуд.

Нестам як соате аз ту чудо,
 Исфара, эй чашмаи шеъри тарам.
 Баъди меҳмонӣ агарчи рафтан аст,
 Ман туро дар синаи худ мебарам.
 Исфара, шифогоҳи «Зумрад»,

18.11.1990.

Пилтаи дар об

Ман чароғам,
 Хира месӯзам.
 Дар нагирад
 Пилтаам дар равғани омеза бо об—
 Оби чашмонам.

Ҳиммат

Офарин бод чархи гардунро,
 Ки ба мо муфт аз раҳи ҳиммат
 Шаб фурӯзад чароғи ахтарҳош.

Қадр

Гарчи дудам,
 Нестам беқадр.
 Ҳамнишини Озарам.

Пайсаи фаҳм

Колаи шеър бехаридор аст,
 Пайсаи фаҳм нест мардумро.

Қуфли ғуфра

То набинам кӯрақлон,
Кӯрдилҳо,
Қуфл кардам
Ғуфраи чашмам.

Чокдӯз

*(Ба модаре, ки се фарзандаш дар
чанг қурбон шудааст)*

Чокдӯз асту чок медӯзад,
Ҳаст дар хидмати чавону пир.
Ҳар яке бо умед меояд,
Ёбад ӯ чораҷӯйро тадбир.

Дасти ӯ мокувор мечунбад,
Нест чоке зи дидааш пинҳон.
Лек се чоки қалби зорашро
Дӯхтан нест баҳри ӯ осон...

23.12.1993.

Абрҳои ашк дар чашм

Ҳамчунон қавми гурезон,
Ҳар тараф паҳну парешон.
Абрҳои ашк дар чашм,
Абрҳои Тоҷикистон.

Ҳамчу дуди чанг тира,
Ҳамчу табъи халқ хира.
Абрҳои ашк дар чашм,
Абрҳои Тоҷикистон.

Ҳамчу маҷрӯҳи хазида,
Бо дили ханҷардарида.

Абрҳои ашк дар чашм,
Абрҳои Тоҷикистон.

Модари аз ғусса нолон,
Аз ғами фарзанд курбон.
Абрҳои ашк дар чашм,
Абрҳои Тоҷикистон.

15.11.1996.

Гулшеър

Шаҳри Душанбе
Гулрӯй шаҳр аст.
Шаҳри Душанбе
Гулбӯй шаҳр аст.

Варзобрӯдаш
Гулоб дорад.
Гулдухтари ӯ
Гулхоб дорад.

Гулрӯзгораш
Гулқанд дорад.
Гултифлаки ӯ
Гулханд дорад.

Дар гулшабонаш
Гули ситора.
Дар гулчароғаш
Гули шарора.

Шаҳри Душанбе
Гул-гул шукуфон.
Хома кунад гул
Дар сифати он.

Пахта

Пахтаро монанд бо ҳар чӣ кунанд,
Дар сифоташ очизӣ дорад сухан.
Пахта рамзи серию шодии мост,
Пахта бошад қуввае бар қону тан.

Дар нумӯяш ранҷо бояд кашид,
Ҳамчу тифле парвариш ўро кунанд.
Шӯра баста пуштҳо гардад сафед,
То сафедии варо пайдо кунанд.

Ҳар қадар ки қад ниҳолонаш кашад,
Қадри деҳқон боз болотар шавад.
Хирманаш пурбор гардад ҳар қадар,
Таъби деҳқон боз волотар шавад.

Орзуи марди деҳқони асил
Дар даруни кӯракаш бинҳуфтааст.
Ҳар гаҳе бар пахтазораш бингарӣ,
Ғӯза нею баҳти ў бишкуфтааст.

Сарбоз

Дар хаёлаш мисли дуду оташ аст,
Пораҳои абру барқи осмон.
Ёд орад чун шабони тираро,
Мешавад ҳастии ў пур аз фиғон.

То кунун дар хоби дардолудааш
Бигзарад аз байни сели тирҳо.
Ҳамчу марзи ҷанг хезад аз танаш
Нолаҳои дур аз тасвирҳо...

Кӯлоб

Кӯлоб бузург аст ба мардони замонаш,
 Холӣ набувад ҳеч ғае суфраи нонаш.
 Кӯлоб шикасте ба ягон давр наёбад,
 То буду даме ҳаст Алии Ҳамадонаш.

Чангзада

Тоҷикистон!
 Тоҷикистон, хоки ту як умр чун майдони чанг аст.
 Лаъли ту худ санг нест,
 Балки лаъли хуни мардони бананг аст.

24.11.1999.

Қасам

Риштаи умри маро бигзор тобад зиндагӣ,
 Аз пулушки сӯзани айём мон, ки бигзарам,
 То бидӯзам чокҳои синаатро, қавми ман.

16.12.1992.

**Савтҳои Роғун
Соҳибиона**

Соҳиби оина шуд Роғун,
 Халқ дар оинаи обаш
 Бахти худ мебинад акнун.

Роғун

Ҳаст Роғун ҳамчунон як косаи шаҳд,
 Марги худро ҷуста,
 Хармагасҳо
 Сахт бар он ҳамла доранд.

Мушт

Суғду Помир,
Рашту Қўрғон.
Ҳамчунин Кўлоб—
Гашт як чо панҷ ангушт.
Нест Роғунро дигар бим,
Бар даҳони бедаҳанҳо мезанам мушт.

Эҷод

Рӯҳи Зардушт
То бигардад шод,
Оташи ўро ба Роғун
Мекунем эҷод.

Соҳибамал

Гарчи душман мекунад бад,
Оташафрӯзии тоҷик аз азал бошад.
Мешавад тавлид оташ дар кафи мо,
Ин нишони мардуми соҳибамал бошад.

Чаҳор ойин

Дех Роғунро баҳо,
Дорӣ ар вичдон.
Ёфт таркиб аз чаҳор ойин:
Қахрамонию далерӣ, аҳду паймон.

Офтоби Оли Раҳмон

Нест бепушту панаҳ Роғун,
Ҳаст ўро пуштибон.
Дар фазои беғубораш
Яккатозӣ мекунад чун офтобе
Оли Раҳмон.

Чанд рубой барои Роғун

Роғун, Роғун, хикмати Зардушт туй,
 Бар фарқи рақибони Ватан мушт туй.
 Бе бодаву бе айёғ мастем ҳама,
 Ангуршароби мо ба чархушт туй.

Роғун, Роғун, шедфарӣ, эй Роғун,
 Қандил ба ҳар бому дарӣ, эй Роғун.
 Монанди садаф ҳаст агар кишвари ман,
 Ту ҷой дар он чун гуҳарӣ, эй Роғун.

Роғун, Роғун, биҳишти мой, Роғун,
 Ту сархати сарнавишти мой, Роғун.
 Мо насли ахуроиву хуршедфарем,
 Гул карда ту аз сиришти мой, Роғун.

Шаҳномаи баҳти халқ Роғун, Роғун,
 Сармояву таҳти халқ Роғун, Роғун.
 Ҳаст аз самарат даҳони мардум ширин,
 Минӯйдараҳти халқ Роғун, Роғун.

Роғун, Роғун, пайки умеди мой,
 Тифли хирадӣ туву тарабафзой.
 Бо бунёди ту мекунад тоҷики ман
 Дар мазҳаби Зардуҳишт побарҷой.

Роғун, Роғун, субҳи сафой, Роғун,
 Занги дили моро бизудой, Роғун.
 Сад уқдаи мушкили ватандориро
 Бо панҷаи гирот кушой, Роғун.

Чун оина поку босафой, Роғун,
 Бемории чумларо давой, Роғун.
 То гунбади дил ситораборон бошад,
 Чун чархи фалак ситоразой, Роғун.

Ангораи қавми тоҷдорон Роғун,
Занғулаи дасти обшорон Роғун.
Бишкуфт ба гулшани ватандории мо
Чун лолаи сурхи рӯи ёрон Роғун.

Ахтари бахт

Ту будию чаҳони орзуҳо,
Баҳористон буд он оғӯши гармат.
Дарахти ишқамон гулбор гашта,
Ҳамебахшид рӯхам ҳарфи нармат.

Шабе бикшода пешам дафтари дил,
Бигуфтӣ: —Рост бошад фоли мардум,
Ки ҳар касро ба боми Қаҳқашонҳо
Бувад дар гӯшае рахшанда анҷум?

Бигуфтам: — Рост, эй ёри суманбар,
Бубин, кунче дурахшон қӯшаахтар.
Гумонам ахтари рахшони моанд,
Чунин поку зулолу меҳрпарвар.

Аз он дам солҳое даргузашта,
Фитода гарди раҳҳое ба мӯям.
—Қавонӣ ҳамчу селоби баҳорӣ
Шитобон рафта, — мегӯӣ, —зи чӯям.

Ба ёди ту назар созам шабонгах
Хаёли то ба сӯи боми гардун.
Аҷаб расмест дунёи куҳанро,
Ки созад гоҳ шоду гоҳ маҳзун.

Даме ки хотират озурда гардад,
Ба сӯи тифламмон бинмо назора.
Зи лабхандаш бубинӣ хандаи бахт,
Дурахшад дидагонаш чун ситора.

Дук-дуки дук
(Ба оҳанги ҳазл)

Дилам дорад ба роҳат дук-дуки дук,
Зи ёди рӯи моҳат дук-дуки дук.
Ҳазорон шиква дорад андарунам
Зи чашмони сиёҳат дук-дуки дук.
Кунад шодӣ чу тифли қанддида
Зи лутфи гоҳ-гоҳат дук-дуки дук.
Ҳамехоҳад бигирад бўсае чанд
Зи лаъли бўсахоҳат дук-дуки дук.
Шавад мурғу парад сӯят, ки гӯяд
Саломе ҳар пагоҳат дук-дуки дук.

Чӯрта-чӯрта

Равам пешат, нигоро, чӯрта-чӯрта,
Ки гӯям рози дилро чӯрта-чӯрта.
Зи ту ман шиква дорам дар дили худ
Аз ин ҷо то Бухоро чӯрта-чӯрта.
Ба умеде, ки аз ман мешавӣ ту,
Кунам бо ғам мадоро чӯрта-чӯрта.
Ту ахтар гаштай, 3-ин рӯ шабона,
Нигаҳ созам хаворо чӯрта-чӯрта.

Диле дорӣ...
(Барои ҳофиз Шокири Қодир)

Диле дорӣ, аё Шокир,
Ки дар он сӯзу созе ҳаст,
Шукуфтанҳои розе ҳаст,
Садои рӯзгорон аст,
Нидои обшорон аст.
Ту ро илҳомӣ саршор аст чун рӯди Ниёб* имрӯз,

* Рӯди Ниёб номи дарёест дар мавзеи Даштиҷум.

Ва соҳилҳои хотирҳо пур аз гулҳои армонист.
Мисоли пахтаи беваркаши ҷумҳурии тоҷик
Барои мухлисонат лутфу эҳсонӣ ту арзонист.
Диле дорӣ, аё Шокир,
Гули вартоҷро монад.
Ба он сӯе ки хуршеди ҳақиқат раҳсипар бошад,
Ба он сӯ рӯ бигардонад.
Диле дорӣ, аё Шокир,
Чу оина аҷаб беғаш,
Аҷаб дилкаш.
Дар он нуру сафое аст,
Дар он меҳру вафое аст.
Набошад ҳам нишоне аз маҳалбозӣ дар он асло,
Баробар ҷумлаи тоҷик,
Бародар ҷумлаи тоҷик.

Кӯчат

Чун қаламча
Дар замини дил шинондам ишқро.
Медиҳам акнун зи ҷӯи дида обаш рӯзу шаб.

Баҳор

Кокулонаш ришта-ришта,
Сар ба по мисли фаришта.
Байти завқу шӯри дилро
Бар талу саҳро навишта
Навбахори тозарӯй омад.

Рӯдҳо чун қиссагонанд,
Бодҳо чун найнавозанд.
Гул ба меҳмонӣ биёяд,
Даштҳо оғӯши бозанд.
Навбахори тозарӯй омад.

Сози наврӯзист боло,
 Табъи деҳқонист воло.
 Оташи Зардушт бошад
 Гулхани базму тамошо.
 Навбаҳори тозарӯй омад.

Ҳафтшини шоирон

(Дар тӯи Искандари Комил)

Шеър* асту Шаробу* Шабу* Шайдову* Шабафрӯз*,
 Шириниву* Шарбат*, ки бувад оини Наврӯз.

З.....нома

(Аз силсилаи «Муҳаббати бечавоб»)

З.....о, З.....о, З.....,
 Биёву оташи қалбам барафрӯз.
 Бувад Наврӯз бе рӯят зимистон,
 Зимистон аст бо рӯи ту Наврӯз.

З.....о, гуле хоҳам зи рӯят,
 Чу обе роҳ мегирам ба чӯят.
 Зи боди сарди ҳаҷрат бастаам ях,
 Парешон хотирам монанди мӯят.

З.....о, кучоиву кӯҷой,
 Чаро бегонаҳӯй, бевафой.
 Намепурсӣ маро, афсӯс, афсӯс,
 Дареғ аз рӯзгори ошноӣ.

* Ин ҳафт калимаи ишорашуда рамзианд: Шеър-Хайрандеш, Шароб-Озар, Шаб-Ғаффоралӣ Сафар, Шайдо-шоир Шайдо, Шабафрӯз-Ашӯрбӣ Солеҳова, ширинӣ-Рачабалӣ Худоёрзода, Шарбат-Рустами Хомарахш.

З.....о, шароби ноб бошӣ,
Чароғи маҳфили аҳбоб бошӣ.
Набошад бе ту хобе дар ду чашмам,
Маро ноёбтар аз хоб бошӣ.

З.....о, маҳи гардун ту бошӣ,
Зи ҳадди васфи ман берун ту бошӣ.
Чу ҳомунам, чу ҳомунам, чу ҳомун,
Баҳори сабзи ин ҳомун ту бошӣ.

З.....о, ниҳоли навбари ман,
Шароби арғувони соғари ман.
Агар бо доғи ишқи ту бимирам,
Бирӯяд лола дар хокистари ман.

З.....о, туй дарёву рӯдам,
З.....о, туй шеърӯ сурудам.
Чу буддой, ки буддо мепарастад,
Ба пой ту ҳамерезад сучудам.

З.....о, ҳама дардам ту бошӣ,
Шарори синаи сардам ту бошӣ.
Диламро чун баёзе боз карда
Бидидам, мисраи фардам ту бошӣ.

З.....о, нигори маҳваши ман,
Зулолу тозаи ман, беғаши ман.
Агар дилро бурун орам зи сина,
Чаҳонеро бисӯзад оташи ман.

З.....о, дилафгорам ту кардӣ,
Ба шодию ба ғам ёрам ту кардӣ.
Кучо бе ту маро тоби сухан буд,
Бале, побанди ашъорам ту кардӣ.

З.....о, алифбоям ту бошӣ,
 Чаҳони шӯру савдоям ту бошӣ.
 Чу оби мурдаам, эй ёр, бе ту,
 Раҳой сӯи дарёям ту бошӣ.

З.....о, санавбар қомати ту,
 Беҳ аз сад нахли навбар қомати ту.
 Баланд асту баланд асту баланд аст
 Чу гуфтори паямбар қомати ту.

З.....о, гули истораи ман,
 Гапи пор аст қалби пораи ман.
 Ду чашмам чор гашта дар раҳи ту,
 Намесозӣ валекин чораи ман.

З.....о, маро аз ғам раҳо кун,
 Ғамавро бо нигоҳи худ баҳо кун.
 Давои ман балои ишқ бошад,
 Гирифтори балоям кун, даво кун.

З.....о, зари ошиқ ту бошӣ,
 Чу тоҷе бар сари ошиқ ту бошӣ.
 Ба ғайри ту дигар ёре надорад,
 Ки дар чашми тари ошиқ ту бошӣ.

З.....о, лабат олучаи тар,
 Зи Лайливу зи Ширинӣ ту беҳтар.
 Туро ман дӯст дорам аз худам беш,
 Намесозӣ маро, афсӯс, бовар.

З.....о, З.....о, З.....о,
 Бувад ишқат бароям файзи наврӯз.
 Агар як шаб набошӣ дар бари ман,
 Дилам девона гардад аз табу сӯз.

З.....о, ду чашмат тарҷумон аст,
Нигоҳат қосиди равшанбаён аст.
Зи гулбоғи висолат гул бичинам,
Хуруфи лутфи ту сад достон аст.

З.....о, З.....о, З.....,
Туй хуршеду моҳи оламафрӯз.
Чаҳон гаштам, вале мислат надидам
Нигори меҳрубону ёри дилсӯз.

З.....о, чамолат моҳу ахтар,
Зи чамъи дилбарон ҳастӣ ту бехтар.
Туй дар синаи тангам, зи миҷгон
Мазан бар ҷойгоҳи хеш ханҷар.

З.....о, туй мурғе ба бомам,
Намегардӣ валекин ҳеҷ ромам.
Ҳама эҷоди ман охир сар омад,
Туй танҳо, ту шеъри нотамомам.

З.....о, ба чашми ман ҷавонӣ,
Ба нармӣ нармтар аз парниёни.
Миёни даштҳои орзуям
Чу лола менамой арғувонӣ.

З.....о, чу шеъри тозай ту,
Миёни аҳли дил овозай ту.
Ба ҳусни ту нигоҳи ман ҳамегуфт:
Надорад ҳеҷ кас андозаи ту.

З.....о, ба қимат бебаҳой,
Бароям дастнорас чун самой.
Зи дастат додаму аммо азизӣ
Бароям чун замини ориёӣ.

З.....о, ту чун обу ҳавой,
 Гаҳе худ ошно, гаҳ н-ошноӣ.
 Манам бечоратар аз дони гандум,
 Ба бераҳмӣ ту санги осийӣ.

Ромишгар

(Барои Муҳаммадбек Ғаниев)

Шоҳини савту навоят
 Панча бар зоғи ғамам зад.
 Чун гиёҳи кӯҳие, ки ташнаҷон аст,
 Бо умеди қатраҳои риштаборон аст.
 Нимашаб аз лутфи боронҳои созат,
 Нағмаҳои дилнавозат
 Нам кашидам,
 Умри дигарбора дидам,
 Аз навозишҳои ту,
 Аз навозишҳои чун савти Аҷам волои ту
 Мерасад бар гӯши ман:
 Аллаҳои модарон,
 Хандаҳои духтарон,
 Розҳои шоирон,
 Шӯру исёни ватанхоҳ
 Сарбадорон.
 Дар замини хотиру андешаҳоям
 Мешукуфанд ин замон—
 Лолаҳои комҷӯиву саодат,
 Лолаҳои ишқу армон.

Зангӯла

Зангӯла садо дод,
 Зангӯлаи охир.
 Эй вой, ки моро
 Имрӯз чудо мекунад аз ҳам
 Чун ҳалқаи печидаи садпораи занҷир.

Зангӯла садо дод,
Алмос барин пора кунад шишаи хотир.
Зангӯлаи охир
Зангӯлаи тақдир.

Эътироф

Сафи дилбастагони шеърӯ сухан
Гарчи бисёр шуд чу қавми Чин.
Гоҳ-гоҳе шавам хичил, ки бувад
Нозимон бешу шоирон камчин.

Аз ҳама шоирони пешоҳанг
Ҳеҷ кас дар қатори Озар нест.
Озари шеър ҳаст дар дили мо,
Шеъри Озар вале муяссар нест.

Чароғи овехта

Чун чароғи барқ
Гарчи овезанд аз поям,
Боз месӯзам,
Роҳи марди дар сафарро то кунам равшан.

Ишқи аввал

Ишқи аввал инқилобе будааст,
Одамиро обутобе будааст.

Гарчи асли мақсадаш созандагист,
Гоҳ кори ӯ харобӣ будааст.

Чуръати мардона мехоҳад зи кас,
Ҷодаи пурпечутобе будааст.

Оварад фазлу бузургиро падид,
Дар кафи қисмат шаробе будааст.

Дар баёзи умр ин ишқи нахуст
Ҳарфи тоза, шеъри нобе будааст.

Тағову тега

—Гар надорӣ
Ту тағо дар зиндагӣ,
Фарқ набвад
Байни туву тегаи кӯх,—
Гуфт як марде ба андӯх.

Нахли дуо

Решае, ки
Мешавад бе хок сабз,
Решаи нахли дуои модар аст.

Бози субҳ

Зоғи сияҳ шаб аст,
Боз аст, боз субҳ.
Дар панҷаҳои боз шавад болканда зоғ.

Бовар

Бар дурустии ҳамон шеъре кунам бовар,
Қорбандӣ мекунад Озар.

Акс

Силмарг аст
Шоҳин аз аҷри мудаввом.
Силмаргам ман
Зи беқадрии айём.

Авф

Ҳамчунон марди гунаҳкор
Буд шаб дар чоҳи зиндон.
Баъди ҳашту чор соат авфи ӯ карданд.

Берӯзи

Он қадар берӯзиам, ки
Дӯст он сӯ,
Нест душман ҳам маро.

Қиёс

Дар қиёси шаб
Субҳ волост.
Мекунад тавлид як ахтар, вале
Оламе ғарқи зиёст.

Дӯзанда

Ҳар либосеро, ки дӯзанд,
Пораҳояш мешавад чамъ.
Лек ҳарчанд
Чашм дӯзам бар матои хусни ту,
Мешавад андешаҳои ман парешон.

Се лаҳза

Тифл будам, медавидам аз қафои шаҳпаракҳо,
Дар ҷавонӣ аз қафои дилбарон.
Сад дарего, ин замон
Пирӣ аз пушти ману ман
Медавам аз пушти нон.

Каҳқашон

Аз ғами бекаҳии қаҳдонам
Чашм бар Каҳқашон ҳамедӯзам.

Тангбин

Тангчашмони ин чаҳон дидам,
Ҳама чиро фарох мебинанд.
Лек мо бо фарохчашмиҳо
Тангбин мардумони дунёем.

Ҳамсафар

Аз дӯст мапурс,
Чуз роҳ маро ҳамсафаре нест дигар.

Ғижжак

(Ба мутриб Абдусалом Раҳимов)

Аз навои ранг-ранги ғижжаки ту
Мерасад овои аҷдодони тоҷик,
Мерасад дарду ғаму шодии бепоёни тоҷик.
Мешавам об,
Мешавам сар то ба по об аз навозишҳои ту,
Борбад гӯй навозиш мекунад,
Рӯи поки рафтагонашро ниёиш мекунад.
Бо садои ғижжаки ту
Пеши чашмон
Дар ҳавои рақси печон
Мешавад пайдо
Фитна бо нозу хиромон.
Ҳар кучое ки равонӣ,
Рӯи дастат ғижжаки туст.
Шукри он дорӣ, ки танҳо нестӣ,
Чун гуҳарчӯе зи қаъри баҳри таърих

Рӯи дастон
Шоду хандон
Чои ғижжак гӯиё бардошта ачдодро
Мебарӣ то дури дур.

Раҳпой

То хори мижжаҳоят
Бар пой дил халида.
Чун нола мурғи илҳом
Аз ошён рамида.

Дар боргоҳи васлат
Дарвешӣ порсоям.
Аз наштари чафоят
Ҳаргиз ба худ наоям.

Чун ғунчае ба ёдат
Шаб то саҳар нахуфтам.
То субҳи рӯт дидам,
Бо чашми тар шукуфтам.

Дар хирмани хаёлам
Чуз донаи ғаме нест.
Дорам ғами ту дар дил,
Ин ғам ғами каме нест.

Тирадил

То саҳар фонуси маҳ сӯхт,
Ғори тира тирадил буд, тирадил монд.

Сияҳсобун

Чун сияҳсобун сияхрангам, вале
Зиндагӣ кафки сафедам додааст.
Дар диёри шаб ба дунё омадам
Қисматам субҳи умедам додааст.

Илтиҷо

Косаи ҷашми ман пур аз об аст,
То тавонӣ, пурӯ макун онро.

Гулсухан

Чу Наврӯз аст,
На танҳо хок,
Сухан дар шохи килкам мекунад гул.

Рафик

Навҷавонӣ рафт агар аз каф,
Нест ҷои ғусса хӯрдан.
Пириамро ман нахоҳам дод аз даст,
То лаби гӯр
Рӯи дӯши хеш мехоҳам варо бурдан.

Меъроч

Он қадар тирапарвар аст ин давр,
Ки алайҳи ману мақоми ман
Ёфт меъроч дуди танбоку.

Ирода

Чархи бозингар агар ки кӯзпуштам кард,
Ман Камони Рустамам, ки
Осмонро бо замин пайванд хоҳам кард.

Ҷайхуни ҷашм

Нахли шеърм то диҳад бар,
Аз сари шаб то сахар
Мекунам Ҷайхуни ҷашми хешро серобтар.

Сано бодо*(Ба Ҳофизии мардумии Тоҷикистон Одина Ҳошимов)*

Магар он Борбад шуд зинда аз нав,
 Ки бо овози хуш дилро рабояд.
 Ба сози ғижжаку тору дутораш
 Гиреҳи мушкилиро мекушояд.

Каломи Ҳофизии Шероз бо ӯст,
 Ва Мавлоноии Балхӣ беш аз он.
 Кунун Ҷомӣ, Ҳилолию Ироқӣ
 Сухангӯянд бо таъби суҳандон.

Бузург асту бузургон зинда донанд,
 Ба симояш бубинам ҳар якеро.
 Чу кумрӣ лаҳни ӯ поку гуворост,
 Ба овозаш шавам мафтуну шайдо.

Чу Мирзо қитъаҳоро тай намуда,
 Бубинад шодию ғамҳои инсон.
 Сурудаш чун «Садои Осиё» аст,
 Ба ҳар ҷо менамояд шӯру исён.

Сано бодо ба ин хунёгари мо,
 Ки фаҳри мардуми тоҷикзабон аст.
 Мисоли Борбад ӯ зинда бошад,
 Мисоли Борбад ӯ ҷовидон аст.

Ховалинги духтар

Куштӣ ба нозҳоят,
 Ай Ховалинги духтар.
 Ҷонам шавад адоят,
 Ай Ховалинги духтар.
 Ҳамчу насими кӯҳӣ
 Раҳгаштанот нозук.

Мисли ниҳоли борон
 Сар то ба пот нозук.
 Ду банди кокули ту
 Чун байти обдор аст.
 Печида домани ту,
 Гирдоби рӯзгор аст.
 Як умр мекашам тӯр
 Дар роҳи Чилчанорон.
 Аз тӯр мерамӣ ту
 Чун кабки кӯҳсорон.
 Чун новаи тилоӣ,
 Яғмош бурда доно.
 Эӣ заршиноси ҳастӣ,
 Бурдӣ зи ман диламро.
 Пуршӯру беқарорам
 Чун оби Ёҳсӯят.
 Роҳам дароз, аммо
 Бошам ба чустучӯят.
 Ишқат қаламча кардам
 Дар бешазори хотир.
 Ранчу азоби васлат
 Ҳаргиз надорад охир.
 Куштӣ ба нозҳоят,
 Ай Ховалингидухтар.
 Ҷонам шавад адоят,
 Ай Ховалингидухтар.

Кавир

Кавирам, ташнаам, хушкам, зи лабҳот
 Маро шодоб кун, то сабз гардам.

Нахли орзу

Дарахте ки нагардад пир—
 Нахли орзу бошад.

Достони хазони гул

Аз варақҳои зарди гул хондам
Достони хазони умрашро.

Хомӯшак

Парвардаи хуни мо ба мо хеш нашуд,
Пайваста маро неш занад хомӯшак.

Сабзосабз

Бок не, сабзинаам,
Сабзрӯям,
Сабзмӯям,
Сабзҷонам,
Сабзимонам.
Чун варақҳои гули садбарг печида ба ҳам
Сабзи андар сабз
Орзую ормонам.

Љанговар

Хаста-хаста мегузорад по,
Сахту вазнин аст бори ҷанг.

Хочамӯъмин

Ситода асрҳое рӯ ба боло,
Чу пул байни замину осмон аст.
Тамоми сол ҳар кунчу канораш
Биҳишти хосаи Хатлониён аст.

Бубинӣ печутоби куллаҳояш
Ба сони саллаи ҷӯпон намояд.
Уқобе дар фазои беғубораш
Чу тоҷи давлати Сомон намояд.

Намак аз суфраи сангаш чашида,
 Ман аз овони тифлӣ қад кашидам.
 Агарчи лаззати дунёст дар вай,
 Вале аз лаззаташ серӣ надидам.

Чу пири Хоҷамӯъмин ҳаст пирам,
 Дуояшро ҳамебояд бигирам.
 Ба рӯи пои ӯ гаштам таваллуд,
 Ба рӯи пои ӯ хоҳам бимирам.

Мағлуб

Чавонӣ дастболо шуд,
 Ва чун мағлуб пири парчами испедро бардошт.

Ғурур

Гарчи оташ то баландихо
 Мебарорад сар.
 Дуд мегӯяд:
 Ҳосили ӯ ҳаст хокистар.

Шамъ

Ҳамчу Восеъ
 Бар алайҳи тирагӣ
 Машъали пайкор афрӯхтаст ӯ.

Даъват

Мушро не,
 Балки мушакро бибояд қард қир.

Панд

Чашми пандомӯз бикшо:
Бо ду по моро қад аз хоки сияҳ боло нашуд,
Нахл бо як пой сӯи осмон қад мекашад.

Нақд

Шеъри сапед гӯ,
«Имрӯз қадри нуктаи мавзун намондааст».

Гиряи санг

Сангҳо низ гиряе доранд,
Номи ин гиря чашмасорон аст.

Баргҳои орзу

Баргҳои орзуям
Чун хазони зери поянд.
Ҳар қадар рӯбанд,
Боз месабзанду мерезанд...

Парвози гиряхез

Набошад боли парвозат,
Напар чун чашм, бар хас мешавӣ мӯҳточ.

Шикастан

Гарчи бишкастан набошад хуб, лек
Орзую ормонро бишканам.

Бехтарин даст

Бехтарин
Дар байни дастон
Дастӣ имдоду сахост.

Барк

Оташи ӯ
Хушқу тар пайваста месӯзад.
Нест раҳме дар ниҳоди
Барқи оташбоз.

Андоз

Аз намак андоз настонед,
Бар кӣ лозим аст шӯрандоз?!

Савдои шикаста

Сари савдову савдои сарам бишкаст,
Аз ин бишкастаҳо бишкаст бозори ҳавасҳоям.

Бевафо

Гарчи андар вақти танҳой
Соя бо ман буд,
Бевафо дар нимаи раҳ — нимаи рӯз
Монд танҳоям.

Ҷомаи шеър

Гарчи дар бар
Ман надорам ҷомаи нав, айб нест,
3-он ки бар тан
Ҷомае аз шеъри нав пӯшидаам.

Чашма

Сангқалбам,
Сангҷонам.
Чашмае аз Хутғалонам.
Ки таровад аз дили ман
Ҳарф-ҳарфи шеърҳоям
Ҳамчунон об
Қатра-қатра
Беғашу поку мусаффо,
Беғашу поку мусанно.

Вожаи шабнам

Ба лутфи обияш борон
Баёзи синаамро пур кунад аз вожаи шабнам.

Фидой

Рӯшноихост илм,
Ман чу як парвонаи ранчу балокаш,
Дар суроғи рӯшной,
Медихам ҷонро бар оташ.

Парчами таслим

Дар кафан печиданат чист?—
Меравӣ сӯи Худо бо парчами таслим.

Ифтихор

Ҳар қадар хӯрдам намак аз Ҳочамӯъмин,
Шукр кардам:
Шӯрапуштиҳо накардам...

Нуқтаи умр

Нуқтае, к-аз пайи асо монад,
Нуқтаи умри пири ғартут аст.

Гилад

Тоҷикистон!
Садкаи кӯҳи баланди сар ба дӯши осмонат,
Лек гоҳо мешавам маҳзун,
К-аз баландиҳои кӯҳат шуд баланд
Нархи нонат.

Бодаи ваҳдат

То ки бошад рӯятон сурх,
Бодаи ваҳдат бинӯшед!

Тардоман

Аз домани пок нест ҳосил,
Тардоман бош, то шавӣ сабз.

Хунук

Дар зимистон хонаву дар ҳаст гарчанде хунук,
Оғуши гарми ту ҳам моро намуд охир хунук.

Карам

Карам чун каллаи аммомадори чоҳилон бошад,
К-агар бозаш кунӣ, чизе наёбӣ андаруни ӯ.

Арзонӣ

Он чӣ баҳрам муфту арзон аст,
Сардии фасли зимистон аст.

Сияхнавис

Сияхнависи Худоям,
Ва нури марди банури Худост нусхаи ман.

Бори ох

Нест боре гарон дар ин дунё
Ба чуз он бори ох, ки дард аст.
Ман ҳама умр мекашам ин бор,
Ҳар кӣ ин бор мекашад, мард аст.

Барк

Барк айёми баҳорон
Гашт арзон.
Боварат н-ояд, нигар бар осмон.

Ошиқ

Чун чароғе ба лашкари нурам
Деви шабро асир мегирам.
Ошиқи субҳаму ғамам з-он аст:
Субҳ чун даррасад, хамемирам.

Ҳароратсанҷ

Ҳароратсанҷ ҳам имсол аз гармо
Мисоли нархи бозорӣ
Пайи ҳам меравад боло.

Покдил

Бо ҳама покиву иффат
 Печ хӯрда меравад оташ,
 Печутоби роҳ бошад покдилро бештар.

Як замоне

Як замоне бачча будам,
 Баччаи гумроҳу нодон.
 Ҳамраҳи як духтаре,
 Духтари гулпайкаре.
 Дар лаби ҷӯи шитобон,
 Шоду хандон
 Лойбозӣ менамудем,
 Хонасозӣ менамудем.
 Гоҳ-гоҳе бебаҳона
 Баҳри ислоҳи ҳатоҳо, —
 Баҳри зебоии хона
 Ҷангҳое карда будем,
 Ҷангҳои одилона.
 Сад дареғо!
 Рафт он айёми заррин,
 Рафт он айёми рангин.
 Нест ёри кӯдакиям,
 Дар хумори кӯдакиям.
 Шукр дорам, хонаам обод имрӯз,
 Аҳли байтам бардаму дилшод имрӯз.
 Нестам чизе камам,
 Нест аз чизе ғамам.
 Лек дорам ғусса дар дил, ки ба зудӣ
 Баччагӣ гум кардаам,
 Дар фироқаш рӯзу шаб озурдаам.
 Кош, рӯзе даррасида,
 Баччагии хешро пайдо кунам,

Бо ҳамон завқу хаёли баччагӣ
Сарфарозиҳо кунам.
Гарчи мекобам варо,
Ман намеёбам варо.
... Ҳа, кунун фаҳмидаам,
Ки ҳамон ҷӯи равон,
Ҳамчунин он духтарак
Баччагиамро зи ман дуздида бурданд
То ба дуриҳои дур,
Ки ҳанӯзам барнагашта.

Саховат

Монанди раҳгузар
Ҳар кӣ қадам ба пойғаҳи осие ниҳод,
Нагзошт ноумед, сарашро сапед кард.

Қалами ман

Қалами ман на пайи гуфтани матлаб бошад,
Қаламам баҳри сияҳ кардани мӯлаб бошад.

Ҷуз нақши пой хеш

Андар кавири ранҷу ҷудоиву бекасӣ
Ҷуз нақши пой хеш набошад асар маро.

Илтиҷо

Худовандо, Худои ранггардонам,
Яке некӣ бикун, хурсанд кун ҷонам.
Сафедиҳои дандонам ба рӯям бахш,
Сиёҳиҳои рӯямро ба чашмонам.

Шуълаи овоз

Тоб хӯрда бесадо
 Меравад боло.
 Шуълаи оташ бувад овози ман.

Мерос

Он чи баҳрам аз падар мерос мондаст
 Ҷовидонӣ:
 Не шукӯху тоҷу фар, не симу зар,
 Росткориҳост.

Ситораофар

Гӯянд ситора гаштан осон набувад,
 Ман лек осон
 Аз дида ситораҳо бирезам арзон.

Ҳикмати шамъ

Номусу орро
 Бар дӯш бурдан аст.
 Бар рағми ину он
 Хандида мурдан аст.

Мубарро (Ба Озар)

Самои синаи ту беғубор аст,
 Уфуқи китфи ту исторазор аст.
 Шаби абрӯи ту бошад шаби кадр,
 Ки дар рӯи ту нури Кирдигор аст.

Гули сияхгӯш

Хотирам з-ин фочиа озурд:
Раст аз хуни Сиёвуш,
Чун Сиёвуш бармаҳал мурд.

Заволи нур

Кушта шуд аз оҳи сардам шамъи рӯшан,
Ёдам омад Саъди Ваққосу заволи аҳди Кисро.

Савдо

Маро завқе ба он савдо набошад,
Ки мардеро фурушам пеши номард.

Ҳавр

Карда сарпӯш аз сараш дур,
Аз ҳисори дег меояд бурун.
Ҳавр ҳам мехоҳад озодӣ.

Орди шеър

То шавад орд гандуми шеъррам,
Осиёсангвор мечархам.

Оҳ

Медихад аз дарду ғамҳоят начот,
Нест дард ин оҳ,
Бал бошад нишот.

Тарс

Сояро ман чӣ сон бигӯям бад,
Ҳаст шаҳ сояи Худо ба замин.

Ҳиммати барқ

Осмони барзгар дасти сахо бикшод,
Донаи борон даруни ҳавз хирман шуд.
Нимашаб аз барқ чун аз орзуи нони серӣ
Дидаи бечорае як лаҳза рӯшан шуд.

Ёди асл

Аз бед агарчи боғ бинмудам сабз,
Даҳбеди Самарқанд зи ёдам наравад.

Ибрат

Тирамоҳ андар хаёли зар
Ранги зарде дошт.
Ман зарандӯзӣ намехоҳам.

Чашма

Пок то обаш бигардад,
Синааш обича кард аз санг.

Табӣ яхбаста

Дар зимистон шеъри ман шах гашт,
Табӣ дарё доштам, ях гашт.

Тарс

Бишканад гар санг дандон, тарс нест,
Лек тарс аз нархи дандонбишкан аст.

Сабзҷӯи майсаи лаб

Гарчи обанбори чашми ман
Дар қиёси соли пешин
Ҳаст сероб,
Сабзҷӯи майсаи лабҳои ман аммо
Хушк гардидаст, афсӯс!...

Тақлид

Беқадр бувад мақоми тақлид,
Чуз хок мақоми сояҳо нест.

Васфи пахтакор

Аз арақҳои чабинат рехт-рехт
Дона-дона рӯи дашти зарнисор.
Хирмани ту то фаровонтар шавад,
Кай туро буд лаҳзае сабру қарор.

Гоҳ жола, селборонҳо гаҳе
Пайкару чони туро озурда кард.
Ин табиат бо чунин нозу нузаш
Дил даруни синаат афсурда кард.

Азму саҳми устувори хешро
Бар ҳама душвориҳо бигзоштӣ.
Чои ранҷу меҳнати поку ҳалол
Ҳосили монанди зар бардоштӣ.

Сачда созам хоки поят, пахтакор,
 Чунки ҳастӣ баҳри мо ризкофарин.
 Садқаи он дасти шахшӯлат шавам,
 3-он биёяд накҳату бўи замин.

Тифли шеър

Ҳар қадар мепарварам, аммо
 Тифли шеърам мезанад почак,
 Мекунад фарёд:
 Шеваи ту фоилоту фоилотун аст,
 Шеваву таҳрирҳои Озарам бод.

Гумкарда

Бо сари хам
 Он чӣ мечӯям раҳорах,
 Мисраи гумкарда бошад.

Яъс

Дар сарам барфи сафед аст,
 Навбаҳоре нест аммо аз паси ин барф.

Ишқбемор

Гарчи бе даъват
 Кас наместонад ба ҷое по,
 Лек бе даъват биё бар хонаам, ёр,
 Ишқбеморам.

Оташи Зардушт

Реша дорад дар замири санг,
 Ҷовидон аст оташи Зардушт.

Дасти дуо

Нахлҳо дасти дуо бардоштанд:
Ай Худо, анбони лутфатро кушо,
Роҳи моро, к-аз зимистон то баҳорон мебарад,
Аз сиёҳӣ пок гардон.
Барф борид,
Ҷодаҳо испед гаштанд.

Қирони Қорун

Сер то аз пахта гардад дидаи носери сарватманди тоҷик,
Пахта меборад зи гардун.
Зери барфи пахта хоҳад мурд
Пахтаҳои мо чу Қорун.

Ханда

Гарчи бошад ханда оби зиндагӣ, аммо
Хандаи гул ҳаст марги гул.

Фаввора

Ҳарчанд ки зухри гарми тобистон аст,
Фаввораи шеър аз сарам резон аст.

Дилҷӯй

Гуворо мешавад умрат
Зи дилҷӯиву дилбандӣ.
Мисоли бӯса ширин аст
Самар аз нахли пайвандӣ.

Парда

Лутф бар ман бикун, Худовандо,
 Ҳеч дар пардаат маёзорам.
 З-он ки бо парда омадам бар даҳр,
 Лек бе парда ҳарфҳо дорам.

Хира

Эй сафедори баланд, эй ёр,
 Гарчи аз ман мегурезӣ то ба афлок,
 Дасти худ бар гарданат хоҳӣ-нахоҳӣ,
 Ҳалқа хоҳам кард чун тоқ.

Шоми барфӣ

Шоми барфӣ
 Ҳамчу зангиест бо пероҳани испед.

Ангури чашм

Ҳаст ангуре, ки май ногаштаву з-ӯ
 Метавон нӯшид танҳо бо нигоҳ.
 Шишаи сад айш дорад
 Чашмангури сиёҳ.

Огоҳӣ

Эй ки мегӯӣ маро дуди сиёҳ,
 Бош огоҳ!
 Он сиёҳиам, ки вақти хоб зерат мекунам.

Маска

Субҳ шир аст,
 Маскаи зард аст андар хумби пур аз шир хуршед.

Ниёз

Чун канори ёри бемехре
Сард оғӯши зимистон аст.
Баст ях дарёи эҷодам,
Тифли шеърарам лолу ҳайрон аст.

Чун бухорӣ, ки намояд дуд,
Дуди оҳам бар фалак печад.
Гирдбод аз барфабрешим
Ҳамчу момам ришта мерасад.

Аз дарам ҷои нигори шеър
Пирзоли барф меояд.
Таъби ман нозост ин соат,
Сӯхбате бо Озарам бояд.

Дурӯ

Соҳиби иззат аст дурӯя,
Гарчи тухми вафову меҳр накошт.
Бар сари дастҳо бигирад ҷо
Он ки ду рӯй ҳамчу доира дошт.

Афсӯс

Чун акраба ҳарчанд давидем,
Афсӯс ки бар манзили матлаб нарасидем.

Зардуштӣ

Дар баҳои ҷон
Меҳарад оташ.
Аз азал
Парвона зардуштист.

Ҳурмати борон

Ба ҳурмати кудуми обияш
Гиёҳу нахлҳо ба по шавад.

Пайрави баҳор

Шукуфтанист,
Аз яхча гул дорад.
Дай пайрави баҳор аст.

Табдил

Нарм будам мисли борон,
Аз ҳавои сарди ишқат
Жола гаштам.

Санговдавак

Азбаски будаст вазни шеърат сангин,
Санговдавак туро тахаллус карданд.

Гирдоб

Шеъри дарё то шавад мавзун,
Меравад дар худ фурӯ гирдоб.

Вақт

Рафт агар, рафт,
Барнамегардад.
Вақт мард аст.

Баҳор

Нест гарчи фасли Наврӯз,
Дар дили ман чунбиши шавқи баҳорон аст.
Чашмҳои сурхи бехобам
Лолаҳои арғувон аст.

Шоми зангӣ

Шоми зангиям,
Ахтаронам ҳаст дандонҳои ман.

Зинароҳ

Кӯҳзодам,
Зинароҳи кӯҳсорон
Зинароҳи қуллаи шеъри ман аст.

Сардорзу

Сард аст ҳавои орзуям,
Барфи сари ман намешавад об.

Ошиқ

Нест ошиқ ҳеч кас монанди борон бар замин,
К-аз барои бӯсае
Хешро меафканад аз осмон.

Дарё

Бувад ду соҳили дарё
Ду мисраъ,
Мисраи воло.
Шикасти мавҷҳо рукнанд,
Ҳар рукнаш тару шево.

Ба рӯи дафтари водӣ
Нависад байти сабзи зиндагониро.

Пешниҳод

Боди сабо чи бод аст,
Боди бурут дорам.

Шеъри сапед

Бо умеде шеъри испед
Назди мо бигзошт гом.
Рӯсияҳ карданд ўро,
Гашт бадном.

Оҳанрабо

Гарчи бигӯй ба ман:
Қалби ту аз оҳан аст.
Ғусса махӯр, ёри чон,
Васли ту оҳанрабост.

Эҳдо ба Президент Роҳнамо

Овозаи номи ту ба ҳар бому дар аст,
Ҳар як суҳанат сархати садҳо асар аст.
Эй сарвари мо, доҳии фархундаи мо,
Ҳар нақшаи ту роҳнамои башар аст.

Сайфи нур

Бар Сангтӯда пои муборак ниҳодай,
Дарвозаи сурур ба мардум кушодай.
Аз сайфи нур кушта шавад деви тирағӣ,
В-ин сайфро ба миллати бедор додай.

Дигаргуна

Гарчи мехоҳем мо
Маърифат боло равад,
Бар алайҳи кулли хоҳиш
Нархи коло
Меравад боло.

Ҳамсабақҳо

Шуморо ёд кардам, ҳамсабақҳо,
Суруд эҷод кардам, ҳамсабақҳо.

Шуморо ёд карда, хештанро
Зи ғам озод кардам, ҳамсабақҳо.

Дару девори дил, ки буд вожун,
Зи нав обод кардам, ҳамсабақҳо.

Чу фасли тирамаҳ рангам хазон буд,
Хазон бар бод кардам, ҳамсабақҳо.

Ба хоби хеш дидам чун шуморо,
Басо фарёд кардам, ҳамсабақҳо.

Худамро карда шоир, аз сари шавк
Шуморо шод кардам, ҳамсабақҳо.

Амвочвора

Чу дарёям,
Чу амвочам шикасте ҳаст дар қисмат.
Сарам гирдоби афкор аст.

Бизан ангушт

Диламро санг гуфтӣ, санг,
 Ки аз меҳру вафо дар он асар набвад.
 Мағӯ бечо,
 Агарчи санг гуфтӣ ин дили дардошноямро,
 Бизан ангушт,
 Ки аз ҳар тори ӯ бинюшӣ оҳанги вафоямро.

Нашв

Ёди умри рафта кардам,
 Аз самои дидаҳоям рехт
 Қатраборонҳои хун бар мазраи рухсораҳоям.
 Сабз шуд дар майсазори миҷжаҳои ман аз он
 Лолаҳои арғувон.

Заминӣ

Шеърҳоям осмонӣ нестанд,
 Ман заминӣ шеър хоҳам гуфт.

Тобиш

Гарчи чун зангӣ
 Ҳаст ранги ман сияҳ, аммо
 Кард рангам зард ҳамчун заъфарон
 Рӯзгори нобасомон.

Бӯсаборон

Агар дашту даманҳоро,
 Агар боғу чаманҳоро.
 Мазид аз юмни борон аст,
 Мазиди чумлаи ошиқ
 Зи юмни бӯсаборон аст.

Қалам

Эй Қалам,
Ман қалам бигрифта бар даст
Ғуссаҳоятро қалам созам.

Шоҳаҳои хушки мевадор

Шоҳагуна
Гарчи бебарганд ангуштони модар,
Мева доранд аз дуо.

Сангтӯда

Сангтӯда...
Тӯдаи мардони бофарҳанг,
Тӯдаи мардони бономус
Оташери, ки ниёгон
Аз замири санг мекарданд эҳё,
Ин замон бо рӯҳи зардуштӣ
Мекунанд аз об пайдо.

Сано

Гарчи дорам дасти кӯтах,
Шукри он дорам, ки ақлам кӯр нест.

Мӯд

Ранг кардан зард мӯро гашт мӯд,
Ҷамчунон ман мӯлабамро
Зард хоҳам кард бо дуди сигор.

Бод

Баски ҳар чиз меравад бар бод,
Кардаам бодро ба анбон чо.

Ғарқа

Коса-коса хун гиристам аз ғамат,
Ғарқ гаштӣ ту ба хуни ҳавзаи чашмони ман.
З-он ки чо дар ошёни дидаҳоям кардай.

Аждар

Шуд зиёд аждар,
Гир ханчар.
Чун Таҳамтан
Зан ба фарқаш, зан!

Алҳазар!

Хонаро рӯпӯш кардан кори хайр аст,
Алҳазар! Гар
Хонаи чурму гунаҳ рӯпӯш гардад.

Ханчар

Чун ба дастам нест ханчар,
Аз ғазаб,
Аз кин ба душман
Мӯйҳоям сих гашта,
Дар бадан ханчар шаванд.

Наврӯз

Аз ту розӣ нестам, Наврӯз,
Омадиву аз қадамҳоят
Нарх дар бозор боло рафт.

Шикасти бесадо

Бишканад чун шиша аз санг,
Медиҳад овоз, лек
Шишаи қалби ман аз санги замон
Бесадо бишкаст.

ФАВВОРАНОМА

Фаввора 1

Ҳамчунон як духтари қадрас,
Ки чашад аз меваи боғи арӯсӣ,
Аз ҳарири об фаввора
Пераҳан кардаст бар тан.

Фаввора 2

Аз тамаъ, Ғаффоралӣ,
Пеши пой мардуми нокас наафт.
Аз баландӣ ҳам биафтӣ,
Ҳамчунон фаввораи об
Пеши пой худ биафт.

Фаввора 3

Шеър гӯяд,
Шеъри обӣ.
Шеъри рӯҳафзо.
Муштарӣ
Қатра-қатра нӯши чон дорад хуруфи тозаи фаввораро.

Фаввора 4

Тоҷ бар сар
Мезанад фаввора чӯш,
Миллати тоҷик пеши дида меояд.
К-аз азал бо рӯҳи қоим
Гоҳ аз боло ба пастӣ, гоҳ аз пастӣ ба боло рафт,
Лек тоҷашро ниғаҳ дошт.

Фаввора 5

Гарчи меафтад ба поин
Қатра- қатра оби фаввора,
Ҳамшабеҳи ориёиҳо
Боз як ҷо мешаванд,
Боз эҳё мешаванд.

Фаввора 6

Рӯ ба парвозанд мушакҳои обӣ,
Соҳибэъҷозанд мушакҳои обӣ.
Фатҳ месозанд осон
Бемуҳобо
Коиноти синаҳоро.

Фаввора 7

Ҳавз монанди тарабхона
Аз навои шодмониву фараҳ лабрес.
Пешхизмат ҳаст фаввора,
Дар кафаш лаълии симин
Пур бувад аз меваи об,
Пур бувад аз меваи ноб.

Фаввора 8

Хилъати испед бар тан карда фаввора,
Ҳамчу сӯфӣ бо ҳаёху
То кунад пайваст худро бо Худо,
Мекунад рақси само.

Фаввора 9

Ҳамшабеҳи чомаиспедон
Ғайрати фаввораҳо дар чӯш.
Дар набард,
Дар шикасти лашкари гармо
Рост меистанд бо як по.

Фаввора 10

Бо ғурур ҳарчанд боло рафт фаввора,
Ҳеҷ донӣ ҳолаташ чун гашт?—
Зери по афтоду маҳзун гашт.

Фаввора 11

Ҳамчунон девоназан
Мӯйҳо пахну парешон.
Дастҳои обияшро
Мезанад гаҳ бар замин, гаҳ осмон.
Дар ҳаёлам
Ў чигарбанди азизашро
Зи каф додаст андар чанги Гирмон.
Модари гумкардафарзанд аст фаввора.

Фаввора 12

Дар масири орзуҳо
Ҳар қадар фаввора меафтад зи по,
Он қадар сар мекашад боло.

Фаввора 13

Ғарчи дар тақлиди парранда
Болу пар фаввораҳо бикшодаанд,
Боли парвозӣ надоранд,
Зери по афтадаанд.

Фаввора 14

Дар ҳавои ошноӣҳо
Сар бурун аз як гиребонанд.
Ҳар яке бо дигаре ғардида мавзун,
Ҳамрадифи савти боронанд.
Якдиливу ҳамнавоиро
Бояд аз фаввораҳо омӯхт.

Фаввора 15

Чун хитоберо аломат
Ҳаст фаввора.
Медиҳад хушдор:
Охири ҳар як париданҳои ноҷоро
Сар бувад дар хок.

Фаввора 16

Дар шикаст
Он қадар ҳам ҳаст нозук
Оби фаввора,
Қалби шоир аст гӯё

Мешавад аз як каломи номувофик
Пора-пора.

Фаввора 17

Ваҳ, чи рӯҳафзост
Гӯш бар афсонаҳои дилкаши фаввораҳо додан.
Оҳ, дилгир аст
Чун ба гӯшат мерасад афсонаҳои раҳбарон.

Фаввора 18

Мисли Зебо*
Рақси зебо кард фаввора.
Он қадар зебо, ки худ бар рақси худ гардида шайдо,
Об гашту бар замин рехт.

Фаввора 19

Гарчи гардад ёр бо одам парӣ,
Бо парии обии фаввораҳо
Ёр гаштам.

Фаввора 20

Рафтани рост арчи дар чода
Роҳи мақсуди чумла инсон аст.
Аз шикасте, ки ёфт фаввора,
Ояд ин байти Рӯдакӣ бар ёд:
«На ба охир ҳама бифарсояд,
Ҳар кӣ анҷом рост, фарсаданист».

* Зебо – раққосаи тоҷик Зебо Аминзода дар назар аст.

Фаввора 21

Ҳавз бошад сахнаи обӣ,
 Бе дирижёр
 Хор мехонанд ин фаввораҳо.

Қитъаҳо

Сард бозори хайру эҳсон гашт,
 Аз риё ҳар чӣ гармбозор аст.
 Гапшунав гӯш тухми анко шуд,
 Гӯши гапношунав чи бисёр аст.

Гох-гоҳе зи ман ҳамепурсанд,
 Ки зи моли ҷаҳон чиҳо дорам?
 Табақи холии палав донад:
 Мани бечора иштиҳо дорам.

Дару деворҳои донишгоҳ
 Аз каламушу мушҳо бисёр.
 То наоранд бар касе осеб,
 Ҳамчу нон дом бибош, эй Ғаффор.

Шеър монанди озар асту аз ӯ
 Нур гирад дили шабони тор.
 Озар афрӯхтан тавону вале
 Шеъри Озар немашавад такрор.

Ҳар касе ки дурӯғ мегӯяд,
 Нест аз маҳрамони сӯхбати мо.
 Баски кардем ростӣ пеша,
 Сарфарозӣ бувад ба қисмати мо.



ҒАЗАЛҲО

Намеравад

Хушгил бишав, ки бӯи хуш аз гил намеравад,
 Маънии хуш зи мисраи комил намеравад.
 Бо ман бирав ту дар раҳи пурпечи зиндагӣ,
 Фарди бузург аз пайи чоҳил намеравад.
 Дар ҳар рагам зи чунбиши меҳрат ҳароратест,
 Нерӯи барқ бе хати ноқил намеравад.
 Покиза дор оинаи дил зи чанги кин,
 Аз шиша чанг меравад, аз дил намеравад.
 Киштии орзуи маро раҳбалад туй,
 Бе раҳбалад сафина ба соҳил намеравад.
 Ту донаи умед ба мурғи дилам бидех,
 Мурғе ки хӯрд дона, зи манзил намеравад.
 Охуи ишқи ман ҳадафи мили чашми туст,
 Оху зи тир мераҳад, аз мил намеравад.
 Бар деги маҳфилам чу алав гармие расон,
 Гармӣ равад зи нор, зи маҳфил намеравад.

Лангари андеша

Хасу хори сари роҳам даруни аҳгар андозам,
 Сари савдои худро ба пои дилбар андозам.
 Нагирам домани андешаҳои пучи бебаркаш,
 Чу паргоре равандамро ба даври меҳвар андозам.
 Агарчи мекашам бар дӯш бори зиндагониро,
 Гаҳи озурдагӣ ғамро ба дӯши модар андозам.
 Чу Рустам бодпоямро зи дашти оштӣ ронда,
 Ба фарқи душманони миллати худ ханҷар андозам.
 Мисоли най кашам фарёд аз захми чудоиҳо,
 Ҳарос аз шеванам дар синаи шохи тар андозам.
 Занад то моҳии тилло ба тӯри орзуи ман,
 Ба дарёи маонӣ ҳамчу киштӣ лангар андозам.

Ваҳдат

Чӯби ноҳамворро сайқал дами таш медиҳад,
Дарзаи шоҳу шапар гармии оташ медиҳад.
Ваҳдати халқ аст аз ҳампешагию ҳамдилӣ,
Торҳои чӯр савту сози дилкаш медиҳад.
Хонаи дил мешавад ифлос аз буғзу ҳасад,
Чашма гилолуд бошад, хусни нохваш медиҳад.
Нахли Истиқлол дорад меваи якпарчагӣ,
Ҳар кучо бегунаҳу санге ҳавояш медиҳад.
Бо русуми рафтагон пайванд мебояд шудан,
Рабти дандонҳои шона панди беғаш медиҳад.
Медиҳад довар баҳо бар худшиносихои мо,
Чун баҳои зарби тиреро камонкаш медиҳад.

15.04.2001.

Дорам ҳанӯз

Гарчи рӯзам тор шуд, майли саҳар дорам ҳанӯз,
Аз диёри орзуҳоям гузар дорам ҳанӯз.
Кохи ваҳдатро заволе дар миён афтадааст,
Баҳри тармимаш талоше аз дигар дорам ҳанӯз.
Зоғ дорад қар-қари беҳуда арчи ин замон,
Гӯш бар оҳанги мурғи нағмагар дорам ҳанӯз.
Тешаҳо бар кундаи сарсабзи оинам заданд,
Реша дар об аст, уммеи самар дорам ҳанӯз.
Чун ғубори қорвоне шуд парешон хотирам,
Баҳши фатҳи қуллаи армон сафар дорам ҳанӯз.
Бар чабинам байтҳои чин аз он саф мекашанд,
З-он ки ман дар сар ҳавои шеъри тар дорам ҳанӯз.

7.10.1994.

Эҳсос

Дар раҳи пурпечу ҳам хавфу хатар бисёр нест,
 Дар бари шабзиндадоре гаҳ нишастан ор нест.
 Ҳар кӣ аз рӯи ҳавас дар маҷлиси озодагон
 Ҳарзабофиҳо кунад, чуз бадтарин рафтор нест.
 Дос ҳам бо қомати чангаш даравҳо мекунад,
 Қомати чанги касе аз сустии пайкор нест.
 Қавм дар якҷоягӣ бар ҳасм меорад шикаст,
 Донае ҳаргиз нишони ҳастии хирвор нест.
 Корро қонуни худ ҳасту чу ҳар ноқобиле
 Латгае бар сар бипечонад агар, дастор нест.
 Зумрае гар ақлу вичдонро ба савдо мезананд,
 Номбардории миллат дар сари бозор нест.
 Меҳнати мо мекунад бӯҳрони моро пушти сар,
 В-арна ноне, ки бихоҳӣ, дар дили анбор нест.

Доғ

Чун «Абисто» рангзард аз рӯзгоронам ҳанӯз,
 Дидаи пуроб чун толоби боронам ҳанӯз.
 Майсаҳои орзу ҳарчанд дорам беҳисоб,
 Ман замини зиндаи дар зери бетонам ҳанӯз.
 Дар азои дарду доғи бекиёси Ориё
 Навҳагар чун торҳои обшоронам ҳанӯз.
 Баски бо хуни шаҳидон лаъл бандад хуни ман,
 Ман ҳамон як пораи лаъли Бадахшонам ҳанӯз.

Омӯхтам

Хушхиромиву равонири зи об омӯхтам,
 Бӯи мушк ангехтанро аз гулоб омӯхтам.
 Банди тадбире кушоям то ба ангушти хиёл,
 Зиндагири сафҳа-сафҳа чун китоб омӯхтам.

Пучмағзиву сабуксорӣ барад бар коми марг,
Ин нукот аз дафтари умри ҳубоб омӯхтам.
Дар раҳи матлуб хӯрдам пешпо дар ҳар қадам,
Як сабақ ислоҳ аз тарки шитоб омӯхтам.
Дарси бо халқ ошноихову ҳам бегонагӣ
Дар дабистони фалак аз офтоб омӯхтам.

Додрас

Аз тароват гул ба дасти хору хас афтодааст,
Булбул аз савти гуворо дар қафас афтодааст.
Риштаҳои хандаам печида монад дар гулӯ,
Баски бори ғусса бар дӯши нафас афтодааст.
Ҳамчу гард аз гирдбоди зиндагӣ гаштӣ баланд,
Косаи шарбат ба дасти хармагас афтодааст.
Дар талоши орзу охир ҳавас аз по фитод,
Хомаи мо шеъри моро додрас афтодааст.

Санги ҷаҳл

Чун гадоён гарчи сад дар мезанем,
Таъна бар ҷоҳи Сикандар мезанем.
Аз ҳаёву шарм дур афтодаем,
Сад лагад бар шаъни модар мезанем.
Гарчи мо як зарра нуре нестем,
Айб бар хуршеди ховар мезанем.
Ҷои он ки дасти шафқат во кунем,
Тешаҳо бар нахли пурбар мезанем.
Гарчи моро ҳиммате аз сӯз нест,
Хешро паҳлӯи Озар мезанем.
Аз қафо ғур-ғур намоему зи пеш
Ҳарфи ширин пеши раҳбар мезанем.
Маст мегардему ҷурми мост, лек
Санги ҷаҳли худ ба соғар мезанем.
Минбари эҷодамон, ки ҳаст паст,
Хешро болои минбар мезанем.

Хандидаам

Ҷамчу гул мардона бар хори чаман хандидаам,
Рағми душман дар дилам доғи Ватан хандидаам.
Гарчи тори ғуссаҳо дар синаам печида буд,
То саҳар монанди шамъи анҷуман хандидаам.
Хандаи дандоннамо бошад нишони аблаҳӣ,
Ман ниҳон аз чашми мардум дар сухан хандидаам.
Баски абри қисмати ман қатрае обам надод,
Чун баҳори кӯтаҳи дашту даман хандидаам.
Кай гадоро васли шоҳаншаҳ муяссар мешавад,
Бо фиғони теша ман бар Кӯҳкан хандидаам.
Шишаи табъам агар бишкаст санги рӯзгор,
Ҷамчу як оина аз зарби шикан хандидаам.

11.06.2004.



РУБОИҲО

Ҳар шиша, ки бечило шавад, манфур аст,
 Ҳар хона, ки бесадо шавад, чун гӯр аст.
 Қоҳил накунад ба аҳли дониш созиш,
 Хаффош нигар, ки рӯзи равшан кӯр аст.

Нахле ки нагашт ғарқи ҳосил, чӣ кунам,
 Мавче ки накард бўса соҳил, чӣ кунам.
 Сад ҳайф бар он касе ки аслаш нашинохт,
 Як гом набурд роҳ то дил, чӣ кунам?!

Чун пилтачароғ сӯз дорад дили ман,
 Дар зулмати хеш рӯз дорад дили ман.
 Аз рағани мағзи устухони мани зор
 Бин шӯълаи чонфурӯз дорад дили ман.

Ин мева, ки дар даҳони ту қанд бувад,
 Маҳсули дараhti решапайванд бувад.
 Эй тешабадаст, теша бар реша мазан,
 Ҳар шоха аз он реша барӯманд бувад.

Аз зулмати шом рӯшноӣ талабам,
 Аз душмани зишт ошноӣ талабам.
 Хандидани навбаҳор чӯям ба хазон,
 Паймону вафо зи бевафой талабам.

Не ханчару теғу сипарам мемонад,
 Не гарди раҳи таковарам мемонад.
 Чун гармии рӯзгори ман гардад сард,
 Гармии сухан ба дафтарам мемонад.

Аз зиндагии паст ба чонем ҳанӯз,
 Мӯхтоҷ ба як лукмаи нонем ҳанӯз.
 Чун пир шудем, арчи чавонем ҳанӯз,
 Бозичаи дасти кӯдаконем ҳанӯз.

Аз шоҳаи хушк меваи тар талабам,
Аз нуқраи хом ҳалқаи зар талабам.
Дар фоҷиаи қабилаи тоҷбасар
Чурм аз кӣ гузашт, ҳукми довар талабам.

Дидӣ чу ҳама саҳву хатоям, эй гул,
Мондӣ чу ибора чо ба чоям, эй гул.
Номат, ки Муқаддас аст, аз хотири ту
Шаҳр аст муқаддас аз бароям, эй гул.

Хандӣ ту агар, чу хонаи нор биханд,
Бо дидаи пурсиришку хунбор биханд.
Дар базму тараб ханда задан осон аст,
Монандаи гул дар бағали хор биханд.

Печида ба занчири ҳавасҳо дили ман,
Побанд ба риштаи нафасҳо дили ман.
Хуншор намуда нӯлу минқор чу боз
Дар ҷанги шикастани қафасҳо дили ман.

Ман шефтаи нигоҳи мастат бошам,
Моҳӣ шудаву асири шастат бошам.
Ту ошиқи оинаву ман ошиқи ту,
Эй кош, ки оинаи дастат бошам.

Мо зодаи кӯху кӯхсонем ҳама,
Дилсоф чу чашмаҳои онем ҳама.
Дар ҷанг миёни мо парешонӣ нест,
Сад тири даруни як камонем ҳама.

Рӯзе ки таноби умри ман тофтаанд,
Дар рағзаи зиндагониям бофтаанд.
Монандаи қолин гаҳам овехтаанд,
Гаҳ чун гиламам ба хок партофтаанд.

Шаб дар лаби рӯди ашки ғам биншастам,
Моҳии тилоие назад дар шастам.
Дидам ки муроди дил муяссар нашавад,
Бар санг зада шасти тижӣ бишкастам.

Гар бода шавӣ, ман қадаҳат мегардам,
Дар дашти ҳавас нақши раҳат мегардам.
Имрӯз агар барқ ба дай анқоист,
Ман гарм зи барқи ниғаҳат мегардам.

Доништалаб имрӯз чи бепарво аст,
Табъаш чу вазиру хеш мисли шоҳ аст,
Дафтарчаи имтиҳони ўро бинед,
Дар дасти муаллимони донишгоҳ аст.

Он чашм манам, ки хуфту хобам надиханд,
Дар умр ба ғайр аз шитобам надиханд.
Хоҳам ки зи бодаи ҳавас нӯш кунам,
Чуз шишаи холии шаробам надиханд.

Таклидгари Ҳофизу Бедил гаштем,
Бурдем гумон, ки шамъи маҳфил гаштем.
Ғофил, ки маониро ба монандаи тифл
Дар батни сухан бидушта қотил гаштем.

Номи ту, ки бар забон биёрам доим,
Аз даст равад сабру қарорам доим.
Ту сӯзану қаргааш манам, к-аз дастат
Оҳанг зи қарри чон барорам доим.

Як умр чу нахл шири борон хӯрдам,
Аз сини абри кӯҳсорон хӯрдам.
Чун дона ба хок кишта обичаи даст,
Ман нони ҳалол ҳамчу деҳқон хӯрдам.



ДУБАЙТИҲО

Дилам аз зиндагӣ дарёи хун аст,
 Бинои орзуям вожгун аст.
 Агар кӯтоҳ бошад умр, ғам нест,
 Ғамам аз дасткӯтоҳӣ фузун аст.

Шаберо ман ба ёдат рӯз кардам,
 Фигону нолаи дилсӯз кардам.
 Шабе ки сард аз сармои дай буд,
 Ба эъҷози сухан Наврӯз кардам.

Зи банди гесу, аз чоки гиребон
 Сапедӣ мекунад субҳи ҷавонӣ.
 Кушоям то дари қулфи дилатро,
 Калиде дорам аз рангинбаёнӣ.

Пур аз обича пои оҳи ман буд,
 Гиреҳи зиндагӣ дар роҳи ман буд.
 Шабе, ки моҳро бигрифта буданд,
 Канори ман тихӣ аз моҳи ман буд.

Дилам сӯзу гудози ишқ дорад,
 Дилам майлу ниёзи ишқ дорад.
 Раҳи ҳамвор андар ошиқӣ нест,
 Дилам шебу фарози ишқ дорад.

Ҳаводори гули рӯи ту бошам,
 Чу ору маст аз бӯи ту бошам.
 Агар бошӣ қатори киштаи сабз,
 Мисоли об дар чӯи ту бошам.

Дилам дар банди гесӯи ҳавасҳо,
 Нигоҳам ташнаи рӯи ҳавасҳо.
 Кафи пои дилам обичадор аст,
 Чу умре медавад сӯи ҳавасҳо.

Нигоро, бе ту зору дардмандам,
Ба занчири фироқат пойбандам.
Бухорову Самарқандӣ, аё гул,
Ки то имрӯз дил аз ту нақандам?

Баҳор ою баҳор ою баҳор ой,
Чу фасли навҷавонӣ ғамбарор ой.
Диламро боғзор аз ишқ карда,
Мисоли оби чашма беғубор ой.

Баҳори гулбасар дорад дили ман,
Ниҳоли босамар дорад дили ман.
Барои пухтани ҳар сатри хомам
Танӯри пуршарар дорад дили ман.

Дар ин дунёи бемехри шитобо
Бигирам ман зи домони ҳавасҳо.
Ба чашми ашқбори хеш чӯям
Туро чун хандаи Устову Масто.

Ҷавонию ҷавонию ҷавонӣ,
Сафобахши замину осмонӣ.
Сурудатро танинадоз карда,
Бисоземат ҳамеша посбонӣ.

Нигори хушдиламро дӯст дорам,
Нигори хушгиламро дӯст дорам,
Ба дил азбаски меҳраш ҷо гирифтаст,
Аз ин рӯ ман диламро дӯст дорам.

Бимонад сурхрӯ нону танӯраш,
Ватан подор бо мардони зӯраш.
Илоҳо дур бошад аз балоҳо
Ҷаҳону офтоби пур зи нураш.

Ватан, дардат ба чонам ошно шуд,
Дилам бо дарду доғат ҳамсадо шуд.
Ба дард омад даме ки талҳаи ман,
Ба дардам талҳаҳои ту даво шуд.

Наҷӯӣ раҳ, наёбӣ раҳбареро,
Наёбӣ дил, наёбӣ дилбареро.
Чароғи ёди ту хомӯш гардад,
Надорӣ гар ба сина озареро.

Нигорам, гесувонат реза-реза,
Макун ҳар соате бо ман ситеза.
Чунон бо соҳирӣ бурдӣ диламро,
Зи дар ронӣ, дароям аз тиреза.

Ватан бошад агар чун сӯзание,
Барои ӯ шавам монанди сӯзан.
Ҳуруфи дӯстиву ростиро
Ба домонаш кунам гулдӯзие ман.

Нигори нозанини шӯху шангам,
Макун ҳар лаҳзае беҳуда ҷангам.
Бихоҳам симу зар резам ба поят,
Чи чора, дасти кӯтах зери сангам.

Ба дунё гарчи беномем тавлид,
Тамоми ҳастиеро ном бидҳем.
Ба шири хом гарчанде бирастем,
Ба пухта хомро анҷом бидҳем.

Набошад қасрро бе поя будан,
Чаманро бе гиёҳу лола будан.
Ба якдигар ҳабибу ёрмандем,
Ки зӯрирост дар якҷоя будан.

Ба олам ҳар киро дардеву оҳ аст,
Губоролуда ҳам атрофи моҳ аст.
Гарон бошад зи бас бори қатора,
Варо «нолидан» аз дурии роҳ аст.

Камон, аз дасти ту осоише нест,
Зи шурби зиндагӣ як ромише нест.
Барои катлу хуне рехтанҳо
Ба пеши қотиле ҳам гаштанат чист?!

Ҳавои баъди боронро парастам,
Шуои шамси рахшонро парастам.
Мани ошуфта аз дидори маҳбуб
Табассумҳои чононро парастам.

Ба дунё ҳар чӣ дорад рангу бӯе,
Ҳар он чӣ мекунад авчу нумӯе.
Вале дидам сияҳдилро, ки чун об
Бувад гандида бар истодачӯе.

Ба васфат, эй Ватан, ашъор дорам,
Ба сина меҳри ту бисёр дорам.
Барои ҳифзи ту аз хасми малъун
Ду дида рӯзу шаб бедор дорам.

Барояш чашмаи саршор будам,
Гузаргоҳи варо гулзор будам.
Ба ёди фаҳми нозу шеваи ӯ
Сабақомӯзи ишқи ёр будам.

Чавонему баҳоронро парастем,
Навои чашмасоронро парастем.
Намуда зиндагии пурлатофат,
Сафои рӯзгоронро парастем.

Туро бӯям зи гулбарги ҳавасҳо,
 Туро ҷӯям чу ҳар сатри Авасто.
 Ба ангушти хаёли дурпарвоз
 Ба ҳасрат ҳар замон кӯбам даратро.

Ба ёди рафтагон месӯзам имрӯз,
 Сипандам, ҳар замон месӯзам имрӯз.
 Нагардад оташи Зардушт хомӯш,
 Чароғи хеш меафрӯзам имрӯз.

Ҳама аҳли ҳунар будему ҳастем,
 Баҳори гулбасар будему ҳастем.
 Ба дунёи вафою сулҳҷӯй
 Чу хуршеди саҳар будему ҳастем.

Қарори қалбҳои беқарорем,
 Шарори чашмҳои бешарорем.
 Мадори узвҳои бемадорем,
 Барори корҳои бебарорем.

Нигоҳи дилрабоятро парастам,
 Лабони ғунчасоятро парастам.
 Мани ошуфтаи оғӯши гармат
 Канори ҷонфизоятро парастам.

Ба зохирбин баҳо додан нашоёд,
 Ки зохирбин на аз мардони доност.
 Чунон ки кирми пилла зиштрӯ аст,
 Вале абрешиме бидҳад, ки зебост.

Ба шахси дар миёни роҳмонда
 Дигарҳо ёрии худро расонанд.
 Чунонки мошине аз по бияфтад,
 Ба мошини дигар онро кашонанд.

Бароям меҳри тобонӣ, гули ман,
Сафои рӯзгоронӣ, гули ман.
Баҳори орзуям карда хандон,
Ту оғози баҳоронӣ, гули ман.

Ба домони фарохи дилкаши хеш
Ватан баҳру ман онро рӯд ҳастам.
Набошад бе Ватан манро даме умр,
Ватан тору ман онро пуд ҳастам.

Ба гетӣ хушдику ғамхор бошам,
Ба шодию ғами кас ёр бошам.
Наорам бори дӯшам гар ба манзил,
Ба дӯши зодгоҳам бор бошам.

Чавонему ба дунё шодмонем,
Давоми корвони рафтагонем.
Ба поси зиндагии бофароғат
Замину осмонро посбонем.

Миёни кӯҳ деҳам чо гирифтаст,
Ба қалбам умрҳо маъво гирифтаст.
Ватан азбаски з-ин чо ёбад оғоз,
Маро илҳоми нав боло гирифтаст.

Шуои чашмҳои рафтагонем,
Садои қалбҳои хуфтагонем.
Сафои рӯзгори беҳазонем,
Давои дардҳои мардумонем.

Ватан пушту паноҳи одамон аст,
Ватан ганчинаи ишки ҷаҳон аст.
Ватан бо мову мо нозем бо ӯ,
Ватан хушнудии умри ҷавон аст.

Парастам нони гандумро, ки аз он
 Замини умри кас бошад гулафшон.
 Чу Мирзо резаи нонро гирифта,
 Ба поси ҳурматаш молам ба чашмон.

Баҳори рӯзгори одамон — сулҳ,
 Сафобахшандаи ҳар хонадон—сулҳ.
 Парастад сулҳро ҳар сулҳчӯе,
 Замину осмонро посбон—сулҳ.

Чаҳони бекарон дорад дили ман,
 Табу тоби ниҳон дорад дили ман.
 Барои дафъи душман дар ниҳодаш
 Басо тиру камон дорад дили ман.

Ду чашмам ҷониби рӯи ту бошад,
 Дилам побанди гесӯи ту бошад.
 Чу ору гар ҳазорон гул бибӯям,
 Димоғам нарм аз бӯи ту бошад.

Надорам чуз вафою меҳр гуфтор,
 Бихоҳам шеър гуфтан мисли Бозор.
 Набошам аз пайи ғун кардани чиз,
 Бибӯсам ҳамчу Лоик кокули ёр.

Зи ҳар гул накҳати чандон наёбӣ,
 Зи ҳар ҷӯ хезаю туғён наёбӣ.
 Биёбӣ дил ба дунё бешумар, лек
 Зи ҳар дил оташи сӯзон наёбӣ.

Баҳори рафтaro мечӯям имрӯз,
 Гули пажмурдарo мебӯям имрӯз.
 Ба уммеде, ки боз ояд баҳорам,
 Гузаргоҳи варo мепӯям имрӯз.

Замини умрро сарсабз кардан—
Умеду орзуи ҳар яки мост.
Барои чунбиши гаҳвораи тифл
Ҳамеша саъй кардан маслаки мост.

Дило, шахбайти шеъри шоирон бош,
Дило, рамзи нигоҳи духтарон бош.
Ба коми хеш то гардӣ муяссар,
Дило, нерӯи дасти деҳқон бош!

Ватан дар розҳои дилбарон аст,
Ватан дар зӯрӯби аскарон аст.
Ватан дар савту сози шодии мо,
Ватан дар аллаҳои модарон аст.

Нигоҳам бо нигоҳат тоб хӯрда,
Ниғаҳҳо тоб чун гирдоб хӯрда.
Магар дарёи Панҷӣ, эй гули ман,
Ду чашмам аз чамолат об хӯрда?!

Ба роҳи шеър бошад мушкилиҳо,
Натарсида бимонам дар раҳаш по.
Чунон ки роҳи пур аз печи кӯҳӣ
Ба боло мебарад ҳар марди раҳро.

Фазои софу бегарду ғуборем,
Мисоли тозагулҳои баҳорем.
Кашида сар ба гардунҳо чу кавкаб,
Чаҳони ошикиро шуълаборем.

Цилои ахтаронро дӯст дорам,
Вафои духтаронро дӯст дорам.
Пайи ҳифзи амонии заминам
Силоҳи аскаронро дӯст дорам.

Замин-ин ошёни халқи олам,
Замин-ин такягоҳи бахти одам.
Замин-ин қиссагӯи умри аҷдод,
Замин-ин пешвои шодию ғам.

Баҳори умрат, инсон, гулфишон бод,
Ҳавои меҳрат, инсон, зарфишон бод.
Дилат бодо пур аз ганчи муҳаббат,
Сурудат доимо сулҳи ҷаҳон бод!

Чавонему муроди дил бихоҳем,
Мудом андешаи комил бихоҳем.
Илоҳо дар нагирад оташи ҷанг,
Замини умрро ҳосил бихоҳем.

Ба роҳат интизорӣ дорам имрӯз,
Ба ёдат беқарорӣ дорам имрӯз.
Мисоли кӯҳ дар роҳи муҳаббат
Басо ман бурдборӣ дорам имрӯз.

Ба ҳар нозу итобат ёр будам,
Ба ёдат то сахар бедор будам.
Ба васфат шеъри нав эҷод карда,
Ба ишқи хеш ман подор будам.

Худоё, миллати моро ниғаҳ дор,
Худоё, ваҳдати моро ниғаҳ дор.
Мисоли Оли Сомон давлатам бод,
Худоё, давлати моро ниғаҳ дор.

Баҳореро хазон ҳаргиз нахоҳам,
Самумеро вазон ҳаргиз нахоҳам.
Бихоҳам родмардиҳои деҳқон,
Хабисеро тавон ҳаргиз нахоҳам.

Гузoram чониби кӯи ту бошад,
Нигохам умрҳо сӯи ту бошад.
Калиди бахту иқболи баландам
Миёни ҳалқаи мӯи ту бошад.

Нигорино, туй фаввораи об,
Манам як моҳии побанди мурдоб.
Ҳазорон санг дорад роҳи васлат
Мисоли нақб андар кӯҳи Анзоб.

Маро бо ҳукми айём офариданд,
Маро зеби дару бом офариданд.
Кунам то ворисӣ мулки суханро,
Маро аз хоки Хайём офариданд.

Нигоҳи дилнишинатро бинозам,
Гули ханди маҳинатро бинозам.
Дами мурдан, нигори порсоям,
Ҳавои остинатро бинозам.

Баҳорон шуд, баҳорон шуд, баҳорон,
Муттар шуд гули армони ёрон.
Шаби боронию бо як навозиш
Гирифтаман ман туро дар тӯри борон.

На ҳар роҳе барад бар сӯи манзил,
На ҳар мавҷе фитад бар китфи соҳил.
Дили дардошно кам дидаам, кам,
На ҳар фарде расад бар кадри оқил.

Ҳама фарзанди дунёи чавонем,
Қавиазму далеру қаҳрамонем.
Бурун бинмуда сар аз як гиребон,
Ба сӯи марраҳои нав равонем.

Замину ахтаронро дӯст дорам,
Баҳору духтаронро дӯст дорам.
Барои ҳифзи сулҳу шодкомӣ
Силоҳу аскаронро дӯст дорам.

Чавонему чавонему чавонем,
Чу дарёҳо ба сахроҳо равонем.
Нагирад пеши роҳи мо ягон садд,
Ки мо саркаштар аз шери жаёнем.

Замин гаҳвораи мардони дунёст,
Замин сарчашмаи эҷози дилҳост.
Замин майдони разму қаҳрамонист,
Замин сабзинқабои пиру барност.

Сароям дӯстии дӯстонро,
Сароям шодию сулҳи ҷаҳонро.
Дилам лабрези меҳру дӯстдорӣ
Сароям ишқи поки ҷовидонро.

Навои шодмонӣ дорам имрӯз,
Ҳавои зарфишонӣ дорам имрӯз.
Мисоли Панҷ карда шӯру тугён,
Ба ҳар мавҷам чавонӣ дорам имрӯз.

Баҳор аз ишқ меҳоҳам ҳамеша,
Мадор аз ишқ меҳоҳам ҳамеша.
Барои гуфтани ҳар байти тоза
Барор аз ишқ меҳоҳам ҳамеша.

Шароби ишқи ту дар чом кардам,
Шаби тӯят ба ту инъом кардам.
Гумон кардам, ки мастат мекунад ишқ,
Худоё, чӣ хаёли хом кардам.

Чавонӣ буду бо шӯри чавонӣ
Туру чун орзу дарёфтам, гул.
Барои васфи ту дар дафтари шеър
Чу мӯят қиссаҳое бофтам, гул.

Яке кибру ғуруре пеша дорад,
Яке бадгӯие андеша дорад.
Вале дар боғзори синаи ман
Дарахти некрой реша дорад.

Лаби дарё чи хушбоду ҳавоест,
Дили дарё чу тори пурнавоест.
Ба чашми ақл агар онро бубинӣ,
Чи шӯре дар миёни мавҷҳоест.

Ба номи нек аз дунё равонам,
Чу аҷдоди худам ки бонишонам.
Ба вақти пириям бо қомати хам
Ба душман зарбазан мисли камонам.

Вафои духтарон бодо ҳамеша,
Навои шоирон бодо ҳамеша.
Барои роҳи беҳавфи писарҳо
Дуои модарон бодо ҳамеша.

Ба ёди ту дили ман мезанад гум,
Хаёли бингарам то моҳу анҷум.
Руҳи гандумнамоятро чу дидам,
Чу мурғи гушнаам дар фикри гандум.

Баҳори дилкушо дорад дили ман,
Суруди ҷонфизо дорад дили ман.
Ватан обу гиламро хуш сириштаст,
Замини босаҳо дорад дили ман.

Барои тангдилҳо даҳр танг аст,
 Барои кӯрақлон шиша санг аст.
 Барои хомтабъон шахд бас талх,
 Барои бетифоқон умр ҷанг аст.

Рубоби умри мо пурҷӯртар бод,
 Сутуни умри мо пурзӯртар бод.
 Ба нури офтоби сулҳ ҳар дам
 Самои умри мо пурнуртар бод!

Парастам нони гандумро ҳамеша,
 Нишоту ризқи мардумро ҳамеша.
 Ба роҳи рост гардида нишона,
 Бигирам дасти раҳгумро ҳамеша.

Зи устодон наранҷам ҳеч гоҳе,
 Чу эроде ба ашъорам бигиранд.
 Манам он навниҳоли ғавдали боғ,
 Ки шоҳи хушку беборам бигиранд.

Табассум карданатро дӯст дорам,
 Такаллум карданатро дӯст дорам.
 Ба ман меҳру вафоро карда ҳада,
 Тарахҳум карданатро дӯст дорам.

Баҳори оламороро парастам,
 Хурӯши мавҷи дарёро парастам.
 Барои зиндагии неқмардон
 Силоҳи сулҳи дунёро парастам.

Чу кӯҳе пурсаҳой, эй диёрам,
 Чароғи баҳти мой, эй диёрам.
 Ба ин паҳноиву бо ин бузургӣ
 Даруни сина чой, эй диёрам.

Ба ёди дӯстдорам сӯзам имшаб,
Чароғи ишқи худ афрӯзам имшаб.
Само, ки ахтаристонест, бар он
Ба уммеде нигоҳам дӯзам имшаб.

Чу дарё беқарорӣ, эй дил, эй дил,
Хамӯшиё надорӣ, эй дил, эй дил.
Ҳамекӯбӣ дари кошонаатро
Чу мушти обдоре, эй дил, эй дил.

Ба сина шодию ташвиш дорем,
Мисоли рӯд чӯши беш дорем.
Барои ёри чонӣ нӯши доим,
Барои хасми малъун неш дорем.

Ҷаҳони бекароне дорӣ, эй дил,
Навои дилситоне дорӣ, эй дил.
Зи анфоси баҳори тозаи ишқ
Замини гулфишоне дорӣ, эй дил.

Ман аз ишқи ту зору нотавонам,
Ҳазорон захмҳо бошад ба чонам.
Ҳазорон корро тадбир бошад,
Вале тадбири ишқатро надонам.

На шаъну шӯҳрати Доро парастам,
На молу давлати дунё парастам.
Агар хоҳӣ шунидан арзу розам,
Нишоту сулҳи мардумро парастам.

Ватан, субҳи ҳаёти мо туй, ту,
Ватан, кохи суботи мо туй, ту.
Дар оғӯшат кунад гул нахли ханда,
Ватан, боғи нишоти мо туй, ту.

Шабе аз шуълаи чашмони мастат
 Нахуст омӯхтам афрӯхтанро.
 Маро дар оташи ишқат чунон сӯз,
 Ки донад устухонам сӯхтанро.

Чу дарё беқарорӣ гар, ташаккур,
 Чу шохин бурдборӣ гар, ташаккур.
 Барои ҳифзи хоки ин диёрат
 Чу аскар пос дорӣ гар, ташаккур.

Чавонам, орзуҳоям чавон аст,
 Ки бошам шуълаи чашми сиёхе.
 Ба бедардон нагӯям дарди худро,
 Зи нокасҳо начӯям ошноӣ.

Нахоҳам дид ман нодиданатро,
 Басе дурӣ зи ман бигзиданатро.
 Бихоҳам чун насими навбаҳорон
 Ба чанги хеш гирам доманатро.

Баҳорон бошаду гулҳо шукуфон,
 Табиат тозарӯ мисли арӯсон.
 Канорат бӯстони дилкушое,
 Ду рухсорат гули уммеду армон.

Ба рӯи ҳайкали гумном аскар
 Сараш ҳам беи мачнун баргрзон.
 Чу модар ашкрзон аст гӯё
 Ба ёди аскарӣ дар чанг қурбон.

Ба ҳифзат, эй Ватан, омода ҳастам,
 Ба сангу хори ту дилдода ҳастам.
 Набуд озодиям, гар ту набудӣ,
 Ту ҳастӣ, ки чунин озода ҳастам.

Чи сӯзу созҳо дорад дили ман,
Чи рангу борҳо андар гили ман.
Гаҳе дил бишканандам, гаҳ навозанд,
Чи бурду бохтҳо дар маҳфили ман.

Бидон як умр ҳадди хеш, эй дил,
Азизонро макун дилреш, эй дил.
Агар берун равӣ аз роҳи ёрӣ,
Ба поят мехалад сад неш, эй дил.

Зи ҳазёнпораҳо дурр суфтанам бех,
Пайи пой бадонро рӯфтанам бех.
Касе занчири ваҳдатро чудо кард,
Сараш бо гурзи қонун кӯфтанам бех.

Ҳавои кӯҳсорӣ, эй сурудам,
Навои обшорӣ, эй сурудам.

Фазои беғуборӣ, эй сурудам,
Садои рӯзгорӣ, эй сурудам.

Агарчи дар назар дарёст ором,
Вале андар ниҳодаш печутоб аст.
Зи чонбозии мавчаш дарк кардам,
Даруни синааш сад инқилоб аст.

Туй дарвозаи бахту муродам,
Туй дарёи лабрези нишотам.
Маро додӣ ҳаёти шуълаафрӯз,
Туй истораи роҳи ҳаётам.

Шуои шамси тобон бештар бод,
Вафои дилбари чон бештар бод.
Бувад то даҳрро файзу сахое,
Саҳои марди деҳкон бештар бод!

Адои духтаронро мепарастам,
 Нидои духтаронро мепарастам.
 Мани ошуфтаи ишқу муҳаббат
 Вафои духтаронро мепарастам.

Маро ту хира мисли пашша гуфтӣ,
 Чи хуш гуфтӣ, бигардам аз забонат.
 Лабонат баски чун шаҳд аст ширин,
 Манам он пашшаи гирди лабонат.

Ману як умр он ҳусни расоят,
 Ману як умр он нозу адоят.
 Ману як умр он дилдории ту,
 Ману як умр он меҳру вафоят.

Сабак омӯзам аз ҳар фарди доно,
 Таҳаммулро зи ҳар кӯҳи тавоно.
 Хаёле мекунам то осмонҳо,
 Ки донам дар замин кӣ буданамро.

Мусофирҳои роҳи орзуем,
 Чавони наврасему комҷӯем.
 Вафову меҳр моро тӯшаи роҳ,
 Губору чанги дунёро бишӯем.

Умеду орзуи ман туй, ту,
 Чаҳони ҷустучӯи ман туй, ту.
 Барои равнақи фардои назмам
 Мудом ашъоргӯи ман туй, ту.

Аё дарё, хушовой, хушово,
 Талотумҳо ҳамезой саропо.
 Миёни ҳалқаи занчири обат
 Муаммой, муаммой, муаммо.

Агарчанде ки бишкастӣ замирам,
Вале дил аз ту асло барнагирам.
Ба сони сабзаи болои боме
Барои қатри борон ман бимирам.

Замину осмонро мепарастам,
Баҳору бӯстонро мепарастам.
Ба серӣ карда шукрона ҳамеша,
Чунин давру замонро мепарастам.

Баҳори кӯҳсоронро сароям,
Ҳавои обшоронро сароям.
Даруни синаам оҳанги шодӣ
Суруди ишқбозонро сароям.

Шино карда ба дарёи хаёлот,
Расонам хешро бар соҳили он.
Мабод он рӯз дарё хушк гардад,
Ки монам дар миёни роҳ сарсон.

Ба пешат омадам бо беқарорӣ,
Бигуфтам арзу рози бешуморе.
Магар он чӯби барқи рӯи роҳӣ,
Ки оташ дориву гармӣ надорӣ.

Баҳори беҳазонро мепарастам,
Нигоҳи духтаронро мепарастам.
Мани дилдодаи сулҳу амонӣ
Амонии ҷаҳонро мепарастам.

Чароғи роҳи халқи сулҳҷӯем,
Суруди сулҳи дунёро бигӯем.
Чу гулҳои баҳори пурлатофат
Ба гулзори вафодорӣ бирӯем.

Бувад азбаски сӯзи ишқ ёрам,
 Ба дилбар арзу розе ҳаст манро.
 Зи тори нозҳову шеваи ӯ
 Гуворо савту созе ҳаст манро.

Парастам лолаи сурхи чаманро,
 Ки дил як умр онро мепазирад.
 Ба худ он сурхие, ки лола дорост,
 Зи хуни родмардон ранг гирад.

Самои бекарон пур аз шарар бод,
 Замини гулфишон дур аз хатар бод.
 Баёзи умри мо ин фард дорад:
 Ҳаёти одамон беҳ аз шакар бод!

Гули берангу бӯе гул набошад,
 Дили бесӯзу созе дил набошад.
 Ба инсон худшиносӣ бод умре,
 Каси худношинос оқил набошад.

Дилам гӯяд, ки аз ин хона бигрез,
 Ватан, меҳри ту бандад дасту поям.
 Ба мисли чашм мечархам шабу рӯз,
 Вале аз хонаам берун наоям.

Ба гармӣ ҳамчунон хуршед бошем,
 Ба сарпасти чу маҷнунбед бошем.
 Ба оиндорӣ аз Ҷамшед дарсе,
 Ба зӯр аз Рустам ибратчид бошем.

Ватан, зӯри дили пиру ҷавон аст,
 Ватан барқи нигоҳи ошиқон аст.
 Ватанро аз дилу ҷон мепарастам,
 Ки аз умри падарҳо бас нишон аст.

Хато кардам ба ту дил додам, эй гул,
Ба роҳи ошиқӣ афтодам, эй гул.
Агарчи хок пошидӣ ба рӯям,
Ду дида сӯи ту бикшодам, эй гул.

Надорам дӯстӣ бо шахси бадхоҳ,
Нанӯшам оби ҳавзи рӯи раҳро.
Ба санге бархӯрад поям, натарсам,
Вале тарсам бувад аз санги дилҳо.

Нигоҳам аз нигоҳат ранг гирад,
Рубоби табъи ман оҳанг гирад.
Магар шаст аст он гесӯи чангат,
Дилам чун моҳие бар чанг гирад.

ҒАМБОДА

Мадсабур

*(Ба ёди шаҳиди роҳи озодӣ, полковник
Мадсабур Сатторов)*

Номбардори Ачам буд байни ёрон Мадсабур,
Баҳри миллат рехт ашке мисли борон Мадсабур.
Шамъи ваҳдатро фурузон карда дар бурчи дилаш,
Гирд меовард бас қавми парешон Мадсабур.
Ҳамчунон як меваи пухта фитод аз шохсор,
Дар самои умр шуд барқи дурахшон Мадсабур.
Шишаи номусро аз пора гаштан кард ҳифз,
Чуръаҳо мекард нӯш аз соғари ҷон Мадсабур.
Чун гиёҳи ташналаб аз боди сӯзон гашта хушк,
Бурд бо худ орзую ишқу армон Мадсабур.
Чун гули вартоҷ меовард рӯ бар шеде ҳақ,
Буд дар роҳи адолат теғи исён Мадсабур.
Дар баёзи родмардӣ шохбайти хоса буд,
Канда шуд мисли варақ аз банди девон Мадсабур.
Сӯхт ҳамчун кундаи тар аз ғаму дарди Ватан,
Бо Ватан ҳамдарад буд чун сарбадорон Мадсабур.
Мисли тири аз камон ҷаста фиканда ғулғула,
Монд аз худ дуди оҳу вои печон Мадсабур.

1.07.2000.

Хошиш

*(Катибае барои сари санги мазори
писарам Солеҳҷон)*

Гандумирангам, ба зери хок пинҳон гаштай,
Меҳурам хуни чигар, кай майсабор бурун ой?

18.04.1994.

Донаи сарпеч

*(Навҳаи бобои Латиф дар вафоти писари
ҷавонмаргаи Ҳафиз)*

Сӯхт барқи гузарат мазраи сабзи равон,
Ончунон оташаки тез, ки сӯзад каҳу дон.
Шуълаи чашм будиву зи назар дур шудӣ,
Тор дунё ба нигоҳам масали гӯр шудӣ.
Кафтари бахт ба теги аламам пора кунам,
Бо ҳама чора ғаматро натавон чора кунам.
Ту зи ман рафтаву бо марг ҳамоғӯш шудӣ,
Ғоиб аз пеши падар ҳамчу Сиёвуш шудӣ.
Ҷоми шодиву сурур аз кафам афтоду шикаст,
Чуғд омад, ба лаби боми муродам бинишаст.
Мисли он донаи норустаи сарпеч манам,
Бе тамошои ҷамоли ту кунун ҳеҷ манам.
Лукма ҳам талхтар аз талха бувад дар даҳанам,
Ҷунбиши набз шуда раъшаи пиронатанам.
Осмон гашт пуру бар сари бечораи ман,
Натавон дӯхт касе синаи садпораи ман.
Мисли як донаи норустаи сарпеч шудам,
Бе ту, эй ҳосили гумгаштаи ман, ҳеҷ шудам.

17.04.2000.

Пинҳоншавак

(Ба ёди ҷӯраи бачагӣям Абдуҳалим)

Борҳо дар бозии пинҳоншавак пайдо шудӣ,
Лек ҳоло ҷовидон ғоиб зи чашми мо шудӣ.
Алвидоъ, эй ҷӯраи даври шубобам, алвидоъ,
Алвидоъ, эй ҷӯраи ҳозирчавобам, алвидоъ.

25.12.1990.

Тирамоҳи умр*(Ба ёди додарам Раҷабалӣ)*

Ҳамчу чинбод, ки ба талвоста
 Дар лаби ғор мезанад раҳгум.
 Аз ғаму ғуссаат дилам хун аст,
 Гираҳи корро намудам гум.

Чашмҳоям чу ахтарон бедор,
 Тори завқу сурури ман ночӯр.
 Ба умеде ки аз дарам ой,
 Нақши пой туро накардам кӯр.

Тирамоҳ асту рангҳои зард,
 Он чӣ сарсабз буд, барбод аст.
 Зери по баргҳои пажмурда
 Аз хазонии умри ту ёд аст.

Зану фарзандхот ошуфта,
 Дару деворҳои ту нолон.
 Он чароғам, ки шишаам бишкаст,
 Дуди оҳам хазид бар долон.

12.11.1997.

Назири беназир*(Дар ёдбуди Назирмадов Назир)*

Назирӣ ту, назират ҳаст дар дорулбако, аммо
 Назири чон, назират нест дар дорулфано, афсӯс.

15.12.2010.

Марҷони ашк

(Аз забони момои Бибӣ дар вафоти писари
ҷавонмаргаи Азиз)

Гарчи ҷон бар одамӣ бошад азиз,
Буд азиз аз ҷавҳари ҷонам Азиз.
Ҳар даме дар риштаи фикру хаёл
Мекунам марҷони ашкаро қатор.
Дар азояш шони мотампӯш ман,
Мекашам бори ғамаш бар дӯш ман.
Мешавам баҳри Азиз обу адо,
Чун найи холӣ кунам фарёдҳо.
Баски бошад ёди васлаш чун саҳоб,
Косаи чашмам пур аз об аст, об.
Канда шуд хиште зи девори дилам,
Кушта шуд шамъе зи бурҷи маҳфилам.
Мурғи хоб аз хонаи чашмам гурехт,
Элаки тақдир хокаро бибехт.
Бе ту ҳастам бесару бепо, Азиз,
Во Азизам, во Азизам, во Азиз.

8.12.1999.

Лолаи пушти мазор

(Навҳаи модар дар марги ҷигарбандаи Эраҷ)

Шуълае бар чашми ман буд Эраҷам, аз дида рафт,
Аз гулистони муродаш як гуле ноҷида рафт.
Тахти шоҳиро ба ёри хушдилаш ноҷида рафт,
Селборонҳо барин як рехту шорида рафт.

Дар намуди бел аҷал ӯро гиребонгир шуд,
Нахли умри кӯтаҳаш андар ҷавонӣ пир шуд.
Печутоби зинлагӣ дар гарданаш занҷир шуд,
Қомати ман шуд камону баччаи ман тир шуд.

Модари шабзиндадоре дар фироқи Эраҷам,
Навҳаи обичадоре дар фироқи Эраҷам.
Узви берӯху мадоре дар фироқи Эраҷам,
Лолаи пушти мазоре дар фироқи Эраҷам.

3.04.2002.

Дод аз дасти аҷал

(Дар марги писарам Солеҳҷон)

Хез аз хобат, писарҷонам, бихез аз хоб, хез,
Дар замини умр райҳонам, бихез аз хоб, хез.
Н-оядат раҳме ба чашмони тарам, эй нозанин,
Эй табиби дарди ҳичронам, бихез аз хоб, хез.

Шиддати нерӯи барқ аз ҷавшани ҷонат гузашт,
Норасида меваи уммеду армонат гузашт.
Чӯчаи навбол будӣ, рӯбаҳи маргат рабуд,
Печиши дарду ғамам аз мӯи печонат гузашт.

Маслиҳат асло набуд ин ки равӣ дорулбақо,
Хонаи ободи манро ту кунӣ мотамсаро,
Дар хаёлам хомаам васфи туро хоҳад суруд,
Во дарего, мечакад аз хомаам хуни ҳино.

Гуфта будам, ки шавӣ тобутбардори падар,
 Дар набарди зиндагиям ёру ғамхори падар.
 То ту будӣ тори дил пур аз навои бахт буд,
 Кам садо додӣ бароям, захмаи тори падар.

Нусхае аз асли ман будию рафтӣ 3-ин ҷаҳон,
 Шеърҳои мо ту мехондӣ ба назди дӯстон.
 Аз тафохур то ба гардунҳо ҳамесудӣ сарам,
 Сардие дар маҳфилам ҳаргиз намеомад аён.

Дод аз дасти аҷал, сад дод аз дасти аҷал,
 Мекунам фарёду ҳам фарёд аз дасти аҷал.
 Ғунҷаҳои орзуям аз тароват монд, монд,
 Ҷумла шуд якборагӣ барбод аз дасти аҷал.

Хез аз хобат, писарҷонам, бихез аз хоб, хез,
 Дар замини умр райҳонам, бихез аз хоб, хез.
 Н-оядат раҳме ба чашмони тарам, эй нозанин,
 Эӣ табиби дарди ҳичронам, бихез аз хоб, хез.

17.04.1992.

Сайёрае рафт

*(Нолаи апаи Рӯзигул дар вафоти духтари
 ғӯрамаргаи Сайёра)*

Аз осмони баҳтам
 Канда Сайёрае рафт.
 Як рӯшноӣ доду
 Худ чун шарорае рафт.

Парвонаам, ки сӯзам
 Бо ёди шамъи рӯяш.
 Рӯзам сиёҳ гардид
 Чун тирагии мӯяш.

Пардоз дода худро
 Чун як арӯси хушрӯ.
 Шишта ба аспӣ чӯбӣ,
 Омодаи сафар ӯ.

Дар оташи фироқаш
 Чонам кабоб имрӯз.
 Дар шохи мижжаҳоям
 Ку мурғи хоб имрӯз?!

Бемисл духтаре буд
 Рӯҳу равони оча.
 Ҳам шеърхону гапдон,
 Ҳам хонабони оча.

Бишкаст қомати ман,
 Ҳам зад миёни ота.
 Бигсехт боби маънӣ
 Аз достони ота.

Чун бо қаторай вақт
 Рӯзи сияҳ сафар кард.
 Хушеди ёди васлаш
 Шоми маро саҳар кард.

Аз осмони баҳтам
 Канда Сайёрае рафт.
 Як рӯшноӣ доду
 Худ чун шарорае рафт.

6.08.2000.

Моҳбегим*(Навҳаи дӯстам Салим дар вафоти завҷааш)*

Моҳбегим, ҳамчу шамъе дар ғами ту сӯхтам,
 Шуълаи ёди туро дар синаам афрӯхтам.
 Розии пинҳони диламро фош созам бо дутор,
 Ончунон ки об чӯшад, беқарорам, беқарор.
 Мепарад мурғи хаёлам дар ҳавои диданат,
 Бар димоғам мерасад бӯи хуши пирӯханат.
 Мондаи танҳо марову рафтаи дорулбақо,
 Бе туам имрӯз чун сатри пур аз саҳву хато.
 Хонаам бе ту мисоли деги бесарпӯш монд,
 Чашмаи бахту сурурам ногаҳон аз чӯш монд.
 Аз самои дидаам як ахтари масъуд рафт,
 Аз танӯри пайкарам оху фиғон чун дуд рафт.
 Сабзай доғат дамад, эй Моҳбегим, бар ҷигар,
 Мекунам бо сӯзи ту шабзиндадорӣ то сахар.
 Нестам аз ту ҷудо, аз ту ҷудо. эй Моҳи ман,
 Лолаи ҳаҷри ту рӯяд дар замини оҳи ман.

15.01.2001.

Шоми мотампӯш*(Тасаллияти барои дӯстам Миралӣ дар вафоти фарзандаш Шерафкан)*

Аз шикастат, шоҳи армони падар,
 То фалакҳо рафт афғони падар.
 Аз саҳоби дида борон рехтам,
 Хешро аз нӯги мижгон рехтам.
 Хонаи дил лонаи занбӯр шуд,
 Гӯриҳои ман даруни гӯр шуд.
 Чашмасори шавқи ман бечӯш гашт,
 Бомдодам шоми мотампӯш гашт.

16.06.2002.

ПОРАҲО АЗ ҲАҶВ

Мӯрак бошад—е!...

Усуни дарё беқарор,
Эсуни дарё беқарор.
Бар осмон дакка зад
Нарху навои бозор.
Соли нав мӯрак бошад—е!

Усуни дарё хезум не,
Эсуни дарё хезум не.
Чангала ғорат карданд,
Инсофи ин мардум не.
Соли нав мӯрак бошад—е!

Усуни дарё парванда,
Эсуни дарё парванда.
Қирон ояд ба тухми
Ҳар маводи тарканд.
Соли нав мӯрак бошад—е!

Усуни дарё овоза,
Эсуни дарё овоза.
Агар кораш фармойӣ,
Танбал кашад ҳамёза.
Соли нав мӯрак бошад—е!

Усуни дарё хунёгар,
Эсуни дарё хунёгар.
Надорад асло серӣ
Чашми танги савдогар.
Соли нав мӯрак бошад—е!

Усуни дарё кашокаш,
Эсуни дарё кашокаш.
Героина номаш гум
Аз ин ҷо то Марокаш.
Соли нав мӯрак бошад—е!

Усуни дарё хушпалак,
Эсуни дарё хушпалак.
Дехқон мекунад меҳнат,
Раис меҳӯрад арак.
Соли нав мӯрак бошад—е!

Усуни дарё хандоханд,
Эсуни дарё хандоханд.
Мактаб надорад барку
Компютар меҳоҳанд.
Соли нав мӯрак бошад—е!

Усуни дарё пурмағал,
Эсуни дарё пурмағал.
Соҳиби ҳар чӣ шудааст
Хоб бинад камбағал.
Соли нав мӯрак бошад—е!

Усуни дарё бекорӣ,
Эсуни дарё бекорӣ.
Мардон Русия рафтанд,
Занҳо дар интизорӣ.
Соли нав мӯрак бошад—е!

Усуни дарё Соли нав,
Эсуни дарё Соли нав.
Баҳри шумо хоҳонем
Сериву амволи нав.
Соли нав мӯрак бошад—е!

Лаққӣ

Вақти бозаргонӣ аст,
 Айёми гапдонӣ аст.
 Лаққӣ ҳам савдо дорад,
 Медонӣ, чиҳо дорад?
 Бо як чӯшу хурӯше
 Мекунад гапфурӯшӣ.

Илоч

Гарчи сиёхрангам,
 Тағйири ранг душвор.
 Будаст лек роҳаш
 Дар нархҳои бозор.

Қитъа

Гоҳ-гоҳе зи ман ҳамепурсанд,
 Ки зи моли чаҳон чиҳо дорам?
 Табақи холии палав донад:
 Мани бечора иштиҳо дорам.

Ҳасрат

Сад дарего, мансаби бо чон қаринам рафт, рафт,
 Обрӯю кадри то чархи барином рафт, рафт.
 Дар ҳавои орзуҳоям чу шоҳин будаам,
 Чун Сулаймони замон тахту нигинам рафт, рафт.
 Мевазидам гоҳ мисли тундбоде ҳар тараф,
 Қувваи сарпанҷаи зӯри матинам рафт, рафт.
 Як дарахти соявар будам барои дӯстон,
 Чаппа гашта решаҳои оҳанинам рафт, рафт.

Чашмаи дар чӯш будам вақти гуфтору сухан,
Нутки пур аз қарсаки шӯрофаринам рафт, рафт.
Аз сахар то шом буд мошинсаворӣ кори ман,
Рӯзҳои дар шитоби беҳтаринам рафт, рафт.
Чуръати бар рӯи ман теги ниғаҳ кардан набуд,
Тиру шамшери ғурури дар каминам рафт, рафт.
Оқибат шарманда гардидам миёни ому хос,
Тоҷи мансаб аз сари бологузинам рафт, рафт.

Қиссаи як шаб

(Нимшӯхиву нимҷиддӣ)

Рӯзе ману Адбулло
Торикшаб шуда ҳамроҳ
Ба хонамон мерафтем,
Чакқон-чакқон мерафтем.
Ногоҳ аз ким-кучое
Як саги баднамое.
Ба сӯи ман ҳамла кард,
Ба Абдулло ӯ накард.
Лесид дасти Абдулло,
Думликони кард ўро.
Оё медонӣ, чӣ сон
Саг ба ӯ шуд меҳрубон?
Ҳайрон нагардӣ асло,
Ин ҷост як муаммо.
Абдулло пурсавғо аст,
Қаровули райпо аст.

Чизи даркорӣ

Як чиз будам харидор,
 Дина рафтам ба бозор.
 Савдогар, ки маро дид,
 Дар куртааш нағунчид.
 Ину онро нишон дод,
 «Хуш омадӣ»—гуфт устод.
 Акнун сӯматро барор,
 Аз пешам накун фирор.
 Ман ҳамаи чиз дорам,
 То қаҳу қумиз дорам.
 Нарху навошон баланд,
 Вале онҳо меарзанд.
 Гуфтам:—Чизи даркорӣ
 Афсӯс, ки надорӣ.
 Рангу рӯи савдогар
 Бечо шуду аз дигар
 Гуфто, ки:—Чӣ надорам,
 Бигӯ, онро биёрам!?
 Гуфтам, ки чун деви Қоф
 Надорӣ адлу инсоф.

Гумон набаред

(Назира ба шеъри устод М. Миршакар)

Гумон набаред,
 Ки хушёр астам.
 Ана мебинед
 Шиша дар дастам.

Бо ин шишаам
 Ғамро мерӯбам.
 Қасе пеш ояд,
 Ӯро мекӯбам.

Бо пули дуздӣ
Давам ба бозор.
Бинӯшам арак,
Ғуррам бабарвор.

Вақти занозан
Ҷоғи ман шикаст.
Аз одати бад
Афтодам ба даст.

Бовар накунед,
Аз пулис пурсед.
Парванда бикшод,
Манро чазо дод.

Мӯҳмала

Зи бод омадаму мисрае задам бар каф,
Дар осмони дарахтон ғазал навишт алаф.
Биё, биё, ки дар он ҷо баҳор хӯрд туро,
Агар наой, кабӯтар шавад даруни садаф.
Чи мурдаҳо, ки ба девори шом сабз шуда,
Чунон ки хоки сияҳ ёфт аз виқор талаф.
Наметавон ҳама ҷо галстуки дарё шуд,
Чу моҳиён, ки бигиранд таблакони салаф.
Касе ки маънии ин шеърро кунад пайдо,
Бувад бузургтарин одамай ба даври халаф.

Шеъри чогаҳӣ

—Шеъри чогаҳӣ дорам,
Ҳозир мехонам ҳамон.
—Шеърат чогаҳӣ бошад,
Даруни чогаҳ бихон.

Таронаи ҳар

Як замон, эй одамон,
Ароба мекашидам.
Ин замон аробаро
Ба одамон бахшидам.

Зери чанг астем мо

(Арзи тракторҳои вайрона)

Инженеро, то ба кай дар зери чанг астем мо,
Бо дили озурда умре зардранг астем мо.

Рӯзи аввал омадан моро гирифтӣ пешвоз,
Пас ту бепарво шудӣ, дар ҳоли танг астем мо.

Аз дилу пою чигар пурсӣ, набошад дар бадан,
Хоб зери осмон чун товасанг астем мо.

Лек аз минбар бигӯӣ: «Техника мушкилкушост»,
Аз чунин гуфтору рафторат гаранг астем мо.

Барфу борон дар зимистон рӯямон чун барг рехт,
Вақти гармо дар паноҳи чатри занг астем мо.

Ҳар касе бар сӯи мо бо ҳайрате дорад назар,
Гӯӣ аз рӯзи азал рӯбоҳи ланг астем мо.

Як замон бар чои садҳо одамон кардем кор,
Шод буд деҳқон, ки пурқудрат чу танк астем мо.

Қисмҳои рафтaro гар бозгардонӣ, зи нав
Баҳри авҷи корҳо дорои нанг астем мо!

«Мерган»

(Мазмун аз латифаи халқӣ)

Шабе аз шабҳои тор
Як дузди зӯри айёр
Дар ҳавлии Афандӣ,
Дар як ҷои баландӣ.
Начунбида меистод,
Афандӣ кард фарёд:
—Занак, камонро биёр,
То нагурезад айёр.
Зан камон оварда дод,
Афандӣ тир бикшод.
Дузди фитод аз пояш,
Мурда бишуд дар ҷояш.
Афандӣ шоду хушҳол
Муоина кард аҳвол.
«Дузди»-е, ки чун мурда шуд,
Ҷомаи шустааш буд.
Афандӣ ба зан гуфто:
—Эй зан, шукрона намо.
Ки бо чунин ҳангома
Будам агар ба ҷома,
Ҷудо мегаштӣ аз шӯ,
Мемурд Афандии ту.

Забонгумкарда

Агарчи ӯ табиби мардумон аст,
Табобат мекунад дарди ҳар инсон.
Забони модариаш гум намудааст,
Варо бояд табобат кард, ёрон.

Мудири сар-сарӣ

Турфа қору бор дорад ин мудир,
 Сар-сарӣ рафтор дорад ин мудир.
 Бо ду-се ҳамкосаи худ рӯзу шаб
 Кайфаки бисёр дорад ин мудир.
 Дар утоқаш кай ту мебинӣ варо,
 Сайри ҳар бозор дорад ин мудир.
 Гар касеро айб ёронаш кунанд,
 Часпиши чун хор дорад ин мудир.
 Аз фиребу фитнаҳои нав ба нав
 Ҳамчу ғундал тор дорад ин мудир.
 То набинад рӯи корафтодае,
 Рӯй бар девор дорад ин мудир.
 Аз забонаш дар сухан борида захр,
 Табъу феъли мор дорад ин мудир.
 Гар биёй баҳри коре назди ӯ,
 Аз шунидан ор дорад ин мудир.
 Пишакашро «пишт» гуфтан норавост,
 Пуштибон-ғамхор дорад ин мудир.

Шикояти говҳо

(Аз забони говҳои безабон)

Эй мудирчон, рангу рӯи мо хазон чун коҳ шуд,
 Ҳар яке аз насламон дар зиндагӣ гумроҳ шуд.
 Коху беда мисли андоми ту шуд бас камнамо,
 Кай ту мегирӣ хабар аз зиндагию ҳоли мо?
 Чун ба вақти каҳдарав бошӣ канори Ховалинг,
 Мекунӣ роҳат ба зери чилчанори Ховалинг.
 Тоқиатро монда қач бо чӯраҳо сӯхбат кунӣ,
 Гардани мо қач бувад ин чою ту савлат кунӣ.
 Бештар аз шири модар шири моро хӯрдаӣ,
 Лек чун фарзанди ношуд чони мо озурдаӣ.
 Чорасози ҳоли мо гар ту нагардӣ, эй мудир,
 Рӯзгори ту шавад рӯзе чу ҳоли мо қазир.

Моҳона

Моҳона, эй моҳона,
Қимати ту шоҳона.
Номи хушат дар забон,
Бар тани мурдаи чон.
Мо ҳаводори туем,
Чашминтизори туем.
Чун саховати доро
Чаро шудӣ камнамо?!
Биё боре наздамон,
Ба кисаҳо шав меҳмон.
Хонаҳо бе ту сарданд,
Бе ту чехраҳо зарданд.
Гарчи туй моҳона,
Соле биёӣ ё на.

Танзим

(Тақлиде ба мардум)

Меган замин кам шидай,
Ду дида пярнам шидай.
Намедонъм чун кълъм,
Ғамома берун кълъм.
Хӯрданӣ бисёр шава,
Чебакъм пулдор шава.
Ҳар кӣ раисъм бъга,
На, ки саисъм бъга.
Бо ҳамӣ андешаҳо,
Фикри патакрешаҳо.
Танзим оила кардъм,
Бе макру ҳила кардъм.
Занма ай хона рондъм,
Дар хона танҳо мондъм.

ЭПИГРАММАҲО

Ҳофизгарош

Хост ки машхур бошад байни халқ,
Не Зафар гардиду ӯ не Одина.
Кард нав ҳам хонаю ҳам завчаро,
Лек ӯ хонад суруди порина.

Такасалтанг

Рӯи курсӣ чун ба автобус нишаст,
Як газете паҳн кард ӯ пеши рӯ.
Баҳри он дорад «қироат» аз газет,
Ки нагирад марди пире ҷои ӯ.

Хушомадгӯ

Ҳаст андар хонаи ӯ сурате,
Сӯи он дуқат шуда дӯзад назар.
Бошад он сурат зи сардори наваш,
Ӯ хушомад мезанад шому сахар.

Бадзот

Бидидам шахи қонунфаҳм дирӯз
Ба мардум ваъз аз ахлоқ гуфто.
Вале як рӯз чун аз байн бигзашт,
Биронд аз хонадон ӯ завчаашро.

Ғайбатҷӣ

Миёни халқ бо кибру ғуруре
Якero бад, дигарро нек гӯяд.
Худашро гар кунӣ таҳқиқ андак,
Аз ӯ одамгарӣ асло нарӯяд.

Каллакаду

Агарчи хонд се дорулфунунро,
Ба чайби хеш дорад сета диплом.
На дониш дораду не кори маъкул,
Бувад илмаш мисоли меваи хом.

Дурӯя

Шигифто, як тану ду лафз ўрост,
Нигоҳаш нимхубу нимбечост.
Бигӯяд ҳар киро гаҳ неку гаҳ бад,
Намефаҳмӣ: ду одам ё ки яктост?!

Бовари кас набуд

(Аз забони марди аз занаш ҷабрдида)

Ман калон мешавам,
Ман фалон мешавам...
Бовари кас набуд
Занкалон мешавам.

Во шавад чашми рӯз,
Гурезам Уртабуз.
Гоҳ бинӣ ба Вахш,
Гоҳ дар Қистакуз.

Ҳамчу магнитафон
Завча дорад забон,
Ҷонам омад ба лаб,
Мекашам сад ғиғон.

Қахраш ояд агар,
Мезанад он қадар
Ки барояд аз он
Ғурраҳо, дар тори сар.

Раҳм кун, эй занам,
Ошиқи ту манам,
То кай аз ҷабри ту
Сар ба ҳар ҷо занам?!

Ғар нагардӣ рафиқ,
Ҳам нагардӣ шафиқ,
Завча нав мекунам,
Ҳо, зи Дехқонариқ.

Ман калон мешавам,
Ман фалон мешавам...
Бовари кас набуд
Занкалон мешавам.

Тепловоз

Бачаи ҳамсоя дӯш
Аз писари ман Матин
Дар айни гарми бозӣ
Кард суоле чунин:

—Чаро ки додои ту
Чун биёяд аз сафар,
Ғӯгирд карда берун,
Сигор медиҳад дар?

Гуфт Матин дар ҷавоб:
— Ӯ марди қиссасоз аст.
Бе дуд раҳ нагардад,
Додом теплавоз аст.

Дузд

Чашмро чун дӯхтам бар офтоб,
Зардрангаш дидаму гуфтам:
Бояд ўро дод бар пулис,
Ӯ хазон аз чеҳраам дуздидаст.
Лек андешидаму баргаштам аз раъй,
Гарчи пулис ҳаст бисёр,
Сахт душвор аст
Ёфтан як шахси холис.

Танз

Зи бепулӣ
Даҳанканда бихандад раҳ ба раҳ
Бар ҳоли ман туфлӣ.

Раҳматӣ

Рафт умри ӯ ба шеърӯ ҳеч кас раҳмат нагуфт,
Бо хаёли раҳмат охир мешавад ӯ раҳматӣ.

Донишқимоб

Донишчӯ ба дарс рафтани нест,
Ҳолаш чӣ бигум, гуфтани нест.
Не дафтари не китоб дар даст,
Афсӯс, қарори кӯфтани нест.
Як сол ба дарс агар наомад,
Декан пайи пош рӯфтани нест.

Мардаки райпо

Дидаам ман бар дару девори райпо мардаке,
 Хилъати ҳиндӣ ба тан машғули савдо мардаке.
 Аз ало-було ниғаҳҳояш бишуд бар ман аён:
 Лозим ояд мекунад сад шӯру ғавго мардаке.
 Одамиро одаме ҳаргиз нағӯяд дар чаҳон,
 Гӯиё дар байни мардум ҳаст доно мардаке.
 Бор карда дар «Жигули»-аш барад хонумчае,
 Бисту сӣ дорад ба худ маъшуқи шайдо мардаке.
 Аз муҳандисҳо набошад мисли вай лоиҳакаш,
 Растае кардаст аз дандони тилло мардаке.
 Аз лашулуш карда пур қошонашро лаббалаб,
 Фаҳр дорад, ки бувад имрӯз доро мардаке.
 Коняки ереванӣ нӯшад маҳу соли тамом,
 Кай кунад парвои ҳар шампону вино мардаке.
 Нархи сарборӣ бимонад ӯ ба ҳар молу матоъ,
 Чун наҳанге мекашад бар ком дунё мардаке.
 Савлаташро танк бардорад, миёнаш бишканад,
 Роҳгардӣ мекунад чун мурғи парпо мардаке.
 Тарсу бим аз офтоби ҳақ надорад заррае,
 Баски дорад сояи ғафсе ба боло мардаке.

Паҳлавон

Монанди Шодӣ-паҳлавон
 Дар кӯчаи мо зӯр не.
 Дипломдоре ҳамчу ӯ
 Аз зӯриаш мағрур не.
 Дирӯз андар гӯштин
 Шуд он каси беобрӯ.
 Аз зӯри «экстраи чил»
 Афтод дар мобайни чӯ.

Арзи майзада

Туро то ҳалки худ нӯшам, арақчон,
Зи туғени ту бихрӯшам, арақчон.
Сипас, туфлии чапро ҳини мастӣ
Ба пой ростам пӯшам, арақчон.

Ту бошӣ бахти бедорам, арақчон,
Ту бошӣ авчи бозорам, арақчон.
Агар рӯзе нанӯшам обакатро,
Гулуро борҳо хорам, арақчон.

Туй чону манам чононаи ту,
Туй мурғу манам чун донаи ту.
Миёни мардумон гардида қисса,
Туй Лайлӣ, манам Девонаи ту.

Ту будӣ душманам, ёрӣ накардӣ,
Чафо кардӣ, вафодорӣ накардӣ.
«Ману ту кӯшапир гардем» гуфтем,
Ба роҳи ишқ подорӣ накардӣ.

Туро дар хоб дидам, ёд кардам,
Зи хобам хестам, фарёд кардам.
Нигаҳ кардам, ки паҳлӯям набудӣ,
Ба сар хоки ғаматро бод кардам.

Ба бӯят масту хушёрам, арақчон,
Туро бо чон харидорам, арақчон.
Агар рӯзе набошад пул ба чайбам,
Гадоӣ дар ба дар дорам, арақчон.

Ҳавобаланд

Марди ҳавобаланде
 Гуфто ба атрофиён:
 —Чанги тани хӯчаин
 Хоҳам тақонам осон.

Шунида таърифашро
 Ҳайрону мот мондем.
 Сано бигуфта ӯро,
 Рустами сонӣ хондем.

Аммо дина бидидем:
 Рустами овозадор,
 Либоси хӯчаинро
 Тоza мекард аз ғубор.

Забондон

Ба автобус даромад як забондон,
 Ба курсие варо афтод чашмон.
 Ки сар то пой курсӣ пур буд аз ном:
 Салему Бовиру Толеку Бихром.
 Забондон оташин шуд аз чунин ҳол,
 Зи чайбаш кард берун корд дарҳол.
 Намуд ислоҳи ҳар як номи мардум,
 Вале ислоҳи худро кард ӯ гум.

Моро чӣ шуд?!

Қавме ки худшинос аст,
 Бо он кунад тафохур.
 Мо чӣ? Агар бипурсанд,
 Бо беадабӣ машхур.

* * *

Дар ҳилаву макру фанд
 Мо надорем устухон.
 Дар ҳақ/қ/и мардумхӯрӣ
 Ҳар якамон чемпион.

* * *

Агарчи мо мусулмон,
 Куфру имон надонем.
 Нарху навои бозор
 То бар само расонем.

* * *

Дорем ҳар чӣ имрӯз,
 Хоҳем, ҳар чӣ ёбем.
 Гӯӣ, ки ту диле ёб,
 Аз ин суҳан қимобем.

Носкаш

(Аз забони завҷааш)

Ман намедонам чаро ин шавҳарам шуд носкаш,
 Байни ёрон аз чӣ гардид ин қадар ифлоскаш.
 Вақти сӯхбат аз даҳонаш нос ҳар сӯ мепарад,
 Сурати дандони ӯ бошад сияҳ мисли ҳабаш.

Ман намебинам зи дасти нос ҳаргиз тозагӣ,
 Лаззати умрам бишуд барбоди ин сон зиндагӣ.
 Не либосу не гилему не палосам тоза аст,
 Назди меҳмон аз хичолат мекашам шармандагӣ.

Ҳар гаҳе ояд агар бар шавҳари ман кайфи нос,
 Мекашад носу кунад туф зери қолину палос.
 Бар димоғам мерасад бӯи ғализу талху тез,
 Ман намедонам аз ин мардак чӣ сон гардам халос?

Ояд ҳаме

(Назира ба шеъри устод Рӯдакӣ)

Ёди он «тахти равон» ояд ҳаме,
Ёди он давру замон ояд ҳаме.
Кори давлат як су, дар гардиш будам,
Ёди музди ройгон ояд ҳаме.
Базм буду коняку сихи кабоб,
Ёди базми дилситон ояд ҳаме.
Маҳфилоро гашта будам чун чароғ,
Ёди маҳфил бегумон ояд ҳаме.
Хавфи дур гардидан аз ҷоҳу ҷалол
Ёди тири дар камон ояд ҳаме.
Ёди мансаб синаамро карда реш,
Ёди курсӣ ҳамчунон ояд ҳаме.

Мӯрак бошад—е!...

Ин сӯи дарё Соли нав,
Он сӯи дарё Соли нав.
Бар махфили «Леваконт»
Насиб шавад холи нав.
Соли нав мӯрак бошад-е!

Ин сӯи дарё Соли нав,
Он сӯи дарё Соли нав.
Ғайри мансабталошӣ
Нав нашуд аъмоли нав.
Соли нав мӯрак бошад-е!

Ин сӯи дарё Соли нав,
Он сӯи дарё Соли нав.
Соли духазору ҳафт
Бимонад ашғоли нав.
Соли нав мӯрак бошад-е!

Ин сӯи дарё Соли нав,
Он сӯи дарё Соли нав.
Ҷои хислати нохуб
Бигирад афъоли нав.
Соли нав мӯрак бошад-е!

Шиори тоҷики нав

(Назира ба шеъри устод М. Турсунзода)

То тавонӣ, чоҳилонро гум макун,
Худпарасту коҳилонро гум макун.
Оқилону босаводон чӣ касанд,
Қайсару ноқобилонро гум макун.

Нест суд аз хушсиришту хушдилон,
Тирадил, бадниятонро гум макун.
Пирақлон зеби маҳфил нестанд,
Хираақлу қачравонро гум макун.

Савти булбул модааст аз мӯдҳо,
Лаҳни зоғу қаргасонро гум макун.
Маънии одам шуда ҳамёни пул,
Пулбадасту ноқасонро гум макун.

Мӯҳмала

Саҳар паранда китоби кабудӣ об кушод,
Алаф саҳифаи заррини офтоб кушод.
Худойро чӣ кунам, орди абр ифлос аст,
Агарчи элаки бечашм инқилоб кушод.
Ба МЕРСЕДЕС қасам кашфи моҳ пуч шудааст,
Муҳандисона ситора агар сароб кушод.
Пари шакар ба насихат лаби қумош макид,
Расули пашм зи тан чомаи ҳубоб кушод.
Ба риши дос нигоҳи бурут «ё ҳу» гуфт,
Харе зи ноз кашидан зи рӯ ҳиҷоб кушод.
Барои мӯҳамала гуфтан агарчи зӯрам нест,
Мададрасони ман Озар зи по таноб кушод.

«Сайёҳ»

Фахр дорад-рӯи олам дидаам,
Ҳам Фаронса, ҳам Хито, ҳам Амрико.
Лек қабри моми худро то ҳанӯз
Ў намедонад, ки ҳаст андар кучо.

Чои қанд

Аз сари минбар
То сухан ширин бигӯяд чанд-чанд,
Мекунад ширин даҳон аз чои қанд.

Нафорамам, механдъм

Дар пеши шефи бозор,
Дар пеши марди пулдор.
Аз шӯҳихои сардор
Эй чӯра, чору ночор
Нафорамам, механдъм.

Пеши марди милиса,
Пеши шефи балниса.
Бойбачаи навкиса,
Хушдоманъм Холиса
Нафорамам, механдъм.

Рӯ ба рӯи командир,
Номусулмони кофир.
Вақте дора теғу тир,
Ай аввал то ба охир
Нафорамам, механдъм.

Ректори мо Маризо
 Чехраи ӯ норизо.
 Вақте то сумъш натӣ,
 Намекъна ӯ имзо.
 Нафорамам, механдъм.

Олимаи мо Лола,
 Ҳаштоду панҷсола.
 Кори илмияш вергул,
 Дида чунин рисола
 Нафорамам, механдъм.

Одами беҳавсала,
 Бедониши бекалла.
 Гарчи мега мӯҳмала,
 Вақте боша бузбала,
 Нафорамам, механдъм.

Ғаффоралии Сафар,
 Ошнои ӯ Озар
 Вақте шӯҳӣ мекунанд,
 Бовар кун, эй бародар,
 Нафорамам, механдъм.

Буқаламун

Як марди носипос аст,
 Дар макр беқиёс аст.
 Шеф асту пеши сардор
 Ҳамзада ҳамчу дос аст.
 Хунукбашара бошад,
 Афташ мисоли кос аст.
 Кори ҳимоясозаш
 Оҳак табори нос аст.
 Хӯрдаст шири шайтон,
 Аз пайравони хос аст.

Чавоби хурӯс

—Агар ки шоҳ бошӣ,
Соҳибкулоҳ бошӣ.
Бахтат кую тахтат ку,
Тахтат кую бахтат ку?
—Мокиёнҳо—бахти ман,
Бахти ману тахти ман.
Чун ҳазрати Сулаймон
Тахти ман бошад равон.

Муаммо

Пурсидааст Ардашер
Аз додои худ Озар:
—Дар вақти борон оё
Хуршед мешавад тар?

Гулзамон

—Баҳри чӣ мурғамонро
Мекушӣ додои чон?—
Аз дадояш пурсидаст
Духтари ӯ Гулзамон.

—Чунки тухм наорад, —
Гуфто дадояш хандон.
—Гар кушӣ, меорад тухм? —
Бозаш гуфто Гулзамон.

Дирижёр

Болои навда мурғак
Хонад ба беқарорӣ.
Поёни навда рӯбоҳ
Мекунад дирижёрӣ.

Ҳайрат

—Як лаҳза хомӯш,
Эй духтари чон.
Гӯшам бибурдӣ
Ба оҳу афғон.

—Ин сон ки бошад,
Эй модари чон.
Гӯшворҳоят
Чаро овезон?



* * *

Насими Ғарб бӯи фаҳш меорад ба боғи Шарқ,
Худоё, шамъи моро боди дайду мекунад хомӯш.

* * *

Ба пастӣ аз баландиҳо назар андӯхтан мардист,
Зи сахра мепарад дарё, ки ҷон бахшад биёбонро.

* * *

Ба гардун мекашад сар бо ҳама хокинажодиҳо
Касе чун кӯхсорон лаълу ёқут дар бағал дорад.

* * *

Гувоҳӣ медиҳад печу хама ин мӯи пуртобам,
Ки чун афтодаам дар оташи ишқи ҳавассӯзат.

* * *

Бубинӣ кӯтахӣ дар сатрҳои шеърӣ ман имрӯз,
Нишони кӯтаҳии рӯзгори нобасомон аст.

* * *

Ба нури илм мегардад ҷаҳони ҷаҳли кас равшан,
Шавад соя зи боло рафтани хуршед кӯтахтар.

* * *

Ҷазои синаро пур аз шарори меҳру шафқат кун,
Самои пурситора муждагӯ аз софии рӯз аст.

* * *

Надидам ҷонфидо чун хома андар ҷодаи мардӣ,
Ки умри хешро кам карду умри дигарон афзуд.

* * *

Баҳороғӯши ту рамзи ҷавониву сари сабз аст,
Парастуи ду абрӯят бувад пайки баҳори ман.

* * *

Надидам беҳтар аз ғам ёваре дар роҳи тақдирам,
Ки шодӣ рафт, аммо ғам нарафт аз ин дили пирам.

* * *

Кучо болонишин парвои ҳоли зори мо дорад,
Кучо тоқӣ хабар дорад, ки ҳоли кафши по чун аст.

* * *

Калиди қуфли мақсад лутфу эҳсон аст, медонӣ,
Ба нармӣ мерабояд бод аз гулзор бӯи гул.

* * *

Чу ғалберат кушодан чашм бояд, то тавон дидан,
Паси гарду ғубори зиндагӣ ризки ту пинҳон аст.

* * *

Гузашта чун хубоби рӯи дарё маҳв мегардад,
Ман он мавҷам, ки дарёро равони тоза мебахшам.

* * *

Агарчи назди ту моро сияҳ гуфтанд, боке нест,
Аз он шодам, ки ҳамрангам ба чашмони сиёҳи ту.

* * *

Назири реша дар олам зи худ бигзашта марде ку,
Ки аз баҳри ҳаёти нахл худро мекунад дар хок.

* * *

Ту мепурсӣ, ки чун дарди суханро мекашад шоир,
Забони оташам, печида дар худ меравам боло.

* * *

Зи сар бар санг кӯбишҳои дарё панд бигрифтам,
Ки ҳар соҳибдиле дар зиндагӣ саркӯб мегардад.

* * *

Лагадкӯб аст зери пои дарё санги вазнине,
Савори мавҷ мебинам хубобе, ки сабукбор аст.

* * *

Худшиносӣ мекунад рӯшан чаҳони мардро,
Чавҳари оина рӯшан мекунад оинаро.

* * *

Бакси чун дарё фарозу шебҳо паймудаам,
Пои дил дар роҳи ноҳамвор шуд пуробила.

* * *

Дар ҷавонӣ хуни ман монанди дарё ҷӯш дошт,
Вақти пирӣ з-он такопӯ монд кафк андар сарам.

* * *

Курчаки ёдам гирифта дар шаби танҳоиям
Тоза созам барфи боми кулбаи бобоиям.

* * *

Раҳзани чашми сиёҳат мекунад дилро шикор,
Мекунанд, оре, шаби торик дуздон раҳзанӣ.

* * *

Иттиходи қавм душманро шикаст овардан аст,
 Хиштҳо якҷоя бардоранд бори хонаро.

* * *

Гарчи барф аз сардҳарфӣ бо ҷаҳон бедод кард,
 Ҳарфҳои гарми оташ хоҳири мо шод кард.

* * *

Хонаи занбӯрро монад дили марди суҳан,
 Аз асал пур кардаанд азбаски ин ғалберро.

* * *

Об аз боло чун афтад, кӯҳ пурғавғо кунад,
 Ҳар кӣ аз мансаб фарояд, оҳу вовайло кунад.

* * *

Бар саҳои нокасон дигар ҷӣ сон бандам умед,
 Ғайри ангуштон қафамро пур намесозад касе.

* * *

Тез мегардад ба ҷарсанги бало теғи забон,
 Сангандозон ба мо лутфу мурувват мекунад.

* * *

Дар танӯри сина пухтам сатрҳои хомро,
 Чун хаамири норасе шеъраро чаро гул мезанад?

* * *

Рӯзгори танг моро ҳеҷ ҷое ҷо надод,
 Хирачашмиҳои ҷевар риштаро беҳона кард.

* * *

Гар дили оина набвад, тира бошад бахти кас,
 То нагирад ҷанг сураат, шишабандаш мекунад.

* * *

Офтоб аз офтобӣ буданаш зебо шавад,
 Одам аз одамгарӣ афзуданаш зебо шавад.

* * *

Нуқсҳои марди комил аз ҷавон афзунтар аст,
 Доғҳои моҳи пурра бештар гардад аён.

* * *

Саҳт шуд аз зарбаҳои зиндагӣ сутхони ман,
 Лой, ки хелида шуд, девор мустаҳкам шавад.

* * *

Ҳар бағалвокардане оғӯши гарми дӯст нест,
Шӯра аз по афканад девори дар оғӯшро.

* * *

Кас нагирад дасти ман дар зиндагонӣ, бок нест,
Хомаи ман дастгирам бод то поёни умр.

* * *

Зарбаҳои зиндагӣ охир ғурури мо шикаст,
Об дар пастӣ фарояд, нарм чорӣ мешавад.

* * *

Тифл бе модар асири лашкари ғам мешавад,
Барг агар аз шох афтад, поймолаш мекунад.

* * *

Зард шуд рухсораат аз хоксориҳои ту,
Ханчаре дар хок уфтад, оқибат зангаш занад.

* * *

Мард чун комил бигардад, шӯҳраташ боло шавад,
Баъди ҷасти тир овози камон пайдо шавад.

* * *

Дар ҳисори зиндагӣ парвоз омӯзад дилам,
Кирми пилла дар қафас болу паре пайдо кунад.

* * *

Мард бояд пухта гардад дар алови зиндагӣ,
Оби ночӯшида нӯшидан зиён меоварад.

* * *

Пухтаам, кай мекунад бар ман асар санги рақиб,
Ҳишти пухта мекунад бардошт зарби жоларо.

* * *

Бар муроди дил расидем аз талоши зиндагӣ,
Рӯди лойолуд соф аз шӯру исён мешавад.

* * *

Зардии рухсори мо ҳаргиз нишони аҷз нест,
Сайри гардун менамояд офтоби зардранг.

* * *

Рӯ ба пастӣ кардай, хоҳам ниғаҳ дорам туро,
Доштан душвор бошад дар нишебӣ шахсро.

* * *

Ҳар хиёнаткорро дар пеш бошад чоҳи марғ,
Об, чун гандида шуд, чояш даруни хандақ аст.

* * *

Вазну тамкин одамиро хусни нав меоварад,
Коҳ ки вазне надорад, бод титаш мекунад.

* * *

Об хоҳӣ, чоҳ бояд кофт то умки замин,
Меравам дар худ фуру, то мисрае пайдо кунам.

* * *

Зор мегирям зи бедардии мардум ҳамчу шамъ,
Шаб чу месӯзам, ки шоми тирашон рӯшан кунам.

* * *

Дарду доғи зиндагӣ бар дил нишинад, бок нест,
Тирагӣ кӯтоҳ бошад аз ғубор оинаро.

* * *

То бигардад шир соф, аз ширполо бигзарад,
Мисраъ то воло шавад, аз мағзи дилҳо бигзарад.

* * *

Таън кардан бар сияҳваш нест аз рӯи адаб,
Абр чун бошад сияҳ, борони раҳмат оварад.

* * *

То намонам бар лабаш лабро, ҳисобӣ нест, нест,
Дар тарозу рост шуд ду палла, ҳосил муддаост,

* * *

Мешавад аз панди пирон суфта ақли навчавон,
Чӯби қачро мекунад охир, ки зарби теша рост.

* * *

Ҳар касе ки илм дорад, бештар фархунда аст,
Шед андар селаи нураш муқаддас баҳри мост.

* * *

Бо ту чун наздик мегардам, дилам гум мезанад,
Рӯшанӣ наздик бошад, хира мегардад ниғаҳ.

* * *

Пешпо дар зиндагӣ хӯрдан далели мусбат аст,
Барнахӯрд ар об бар санге, мубарро кай шавад?

* * *

Беш бар боло париданҳо нишони ғафлат аст,
Тир даҳчанде равад боло, ба зарб ояд нишеб.

* * *

Ханда бемаврид кардан боиси сад кулфат аст,
Мезанад сармо гули барвакт лаб во кардаро.

* * *

Аҳли илму фазлро як такягаҳ бошад зарур,
Нахл чун пурбор бошад, поя бар он мезананд.

* * *

То расад бар воя фарзанде, падар захмат кашад,
Чун занад тире камон, аз пушт зарбат оядаш.

* * *

Гарчи ҳар пайванд аз пайванд мегардад чудо,
Ман ки пайвандӣ наям, аз реша кардандам чудо.

* * *

Кӯтаҳии умри мардони хирад беҳуда нест,
Меваҳои пухта меафтанд зуд аз шоҳаҳо.

* * *

Як сухан бечо бияфтад, фитна барпо мешавад,
Бод бар оташ бияфтад, шуъла боло мешавад.

* * *

Дар биёбони ҳавасҳо то кучо раҳ мебарам,
Нест ғайри абр дигар соябоне бар сарам.

* * *

Бо дили санги туам азбаски кор афтодааст,
Достони ишқи худ дар санг ҳаққокӣ кунам.

* * *

Бар арӯси шеър аз маънӣ қабо меофарам,
Чун карам печидааст аз барғҳо шеъри тарам.

* * *

Ҳосили пайванди дилҳо ҳаст шаҳди зиндагӣ,
Мева ширин аст, оре, шоҳаи пайвандро.

* * *

Рангу рӯи гандумиам буд, ки рӯзе бештар
Зиндагӣ монанди санги осие гардам кунад.

* * *

Оташи сӯзи фироқат сӯхт банду банди мо,
Сина шуд охир кабобу дида обаш мезанад.

* * *

Ҳар киро болои сар ман ҷой додам мисли тоҷ,
Носипосӣ карду чун тугма гиребонгир шуд.

* * *

Лахчаи сӯзон шуд аз ишқи шарарборат дилам,
Дуд карда оқибат як рӯз кӯрат мекунад.

* * *

Шамъаму дар базми бедардон бисӯзам то ба рӯз,
Домани хушки маро ашки алам тар мекунад.

* * *

Шоире, к-аз шеър гуфтан монд, имдодаш кунанд,
Чашмае, к-аз ҷӯш монад, тоза бунёдаш кунанд.

* * *

Кас надонад ҷои худ дар зиндагӣ расво шавад,
Гул агар дар дида афтад, чашм нобино шавад.

* * *

Печутоби зиндагӣ дилро тавоне медиҳад,
Риштаи нотофта ҳаргиз надорад қуввате.

* * *

Қад кашиданҳо ба боло медиҳад гоҳе фиреб,
Пилта чун боло бисӯзад, шиша мегардад сиёҳ.

* * *

Ханда кун, чоно, ки аз ҷон дӯстдори хандаам,
То нашуд дар ханда гул, мақбули хушдоре нашуд.

* * *

Хостам дар шаҳри Қӯрғон сарпанаҳ пайдо кунам,
Сарпанаҳ ин ҷо ба ҷуз тоқӣ дигар пайдо нашуд.

* * *

Содалавҳон сода мегӯянд шеъраро, вале
Сода шеъраро аз барои мардумони сода аст.

* * *

Гарчи шафқатро надидам дар нигоҳи мардумон,
Гоҳи ғам бар ҳоли зорам мардуми чашмам гирифт.

* * *

Метавон андар диле чо кард чандин орзу,
Тор бисёр аст дарзирову сӯзан як бувад.

* * *

Ҳаст андар вожаи «бастан» кушоданҳо гирах,
Мешавад бикшода кори халқ аз оббандҳо.

* * *

Вақти пирӣ одам аз чурму хато бошад барӣ,
Оби дарё пок мегардад ба ҳангоми хазон.

* * *

Даргузар аз он ки ӯ наншаст дар мавқеи худ,
Тухм чоғардон шавад, аз ӯ умеди чӯча нест.

* * *

Гарчи бар нахли умеди ман табарҳо мезананд,
Шохаҳои орзуям бештар оранд бор.

* * *

Вергулзулфи ту моро медихад ҳар дам фиреб,
Нуктаи коми дили ман нест дар сағри қадат.

* * *

Рафта-рафта рӯзгори рафта ширин мешавад,
ИДМ хуб аст, аммо шӯравиям орзуест.

* * *

Баччагӣ бар ёдам ояд, к-аз раҳи завқу ҳавас,
Ризқ чун тӯб аст гӯё, медавам аз пушти он.

* * *

Хирмани мақсуд сӯзад з-оташи барқи талаб,
Шамъ аз теғи забонаш мекунад худро ҳалок.

* * *

Нестам осуда зери сояи шахси дигар,
Ман шабеҳи нахл худро соябонӣ мекунам.

* * *

Ҳамраҳи равшандилон будан саодат ҳасту бас,
Дуд аз оташ чудо гардад, парешон мешавад.

* * *

Меҳрубониҳои ночо гаҳ барад бар доми марг,
Шабнам аз як бўсаи хуршед нобуд мешавад.

* * *

Модаронро чун гули маҳ тоҷи сар бояд намуд,
Навнихолон донаро бар фарқи сар бардоштанд.

* * *

Нармдил будан калиди ганҷҳои неъмат аст,
Чун замин шудгор бошад, ҳосил афзун мешавад.

* * *

Нест бе ёрони ҷонӣ лаззати умри азиз,
Чун бишуд ширу шакар як ҷо, бигирад лаззате.

* * *

Аз тижимағзон умеди такаяғҳ кардан хатост,
Мефитад болори хона, поя гар пӯсидааст.

* * *

Панҷа бар мӯи сари худ мезанам бо ёди шеър,
Ҷоҳ қандан боиси пайдоиши об аст, об.

* * *

Ҳоҳамат бошӣ ба ман пайваст дар роҳи ҳаёт,
То нашуд пайваст ду ноқил, аланга барнаҳост.

* * *

Ҳар касе ки хор медорад забонро, нокас аст,
Тӯтиро аз зоғ қадраш дар суҳангӯӣ бувад.

* * *

Аз шуқуфти ҷашми бодомии ту кардам гумон:
Бармаҳал гул қард шоҳи орзуҳои дилам.

* * *

Мӯи сар гаштан сафед ин нест аз камқувватӣ,
Қӯҳ то барфаш набошад, нест дарёи дамон.

* * *

Нукси андак беш тобад бар тани соҳибҳунар,
Чун либос озода бошад, тез гирад доғро.

* * *

Дӯст бар имдоди ёри хеш бояд ки расад,
Дасти чап гар сушт чунбад, рост ислоҳаш кунад.

* * *

Бе муҳаббат қавмро сарҷамъ қардан мушқил аст,
Дарзае ки бигсалад бандаш, парешон мешавад.

* * *

Аз ғубори зиндагонӣ тира шуд хотир маро,
Мешавад тасвир дар оина аз зангор паст.

* * *

Ҳалқа созад дасти худ бар гардани дилдор ёр,
Ҳалқа ман, дуди сигор аз бенигорӣ мекунам.

* * *

Дар тарозуи хирад з-он мекашам вазни сухан,
Ман гуҳар аз кони дил бо нӯги мижгон кандаам.

* * *

Чашмони нилранги ту чун осмон ба шаб,
Дар осмони чашми ту ман як ситораам.

* * *

Аз дидаи адиб кучо шуд ниҳона чиз,
Ғалбервор чашм зи сар то ба пост ӯ.

* * *

Гардун гулӯлажола аз он мезанад, ки мо
Дар сангари хиёнати файзаш нишастаем.

* * *

Кардам сафар ба роҳи ҳақиқатпарастҳо,
Аз корвони рафтаи андешаҳо мапурс.

* * *

Шояд замини ишқи ту будаст шӯразор,
К-аз донаи умеди дилам майсае наруст.

* * *

Таънам чӣ мезанӣ, ки садоят баланд нест,
Дар пардаҳои ашк ниҳон аст сози мо.

* * *

Аз оби ғусса хӯрдану ташвиши рӯзгор
Оинаи хаёл чӣ зангорҳо гирифт.

* * *

Чун шишаи чароғ манам ҳамнишини нур,
Аз санги дасти зиндагии сахт пораам.

* * *

Меҳру шафқат чой гирад дар дили нарм,
Дар замини нарм рӯяд дона бехтар.

* * *

Покдил аз ғайзи боло бахраёб аст,
Оби пок оинадори офтоб аст.

* * *

Дур аз аҳли сояшин бош,
Хешро бо шед пайванд.

* * *

Паҳлӯи кас аз дӯсти чонӣ асаре нест,
Ҷуз соя ба бар ҳамраҳи наздиктаре нест.

* * *

Аз як сухани гарми ту чун мум шавам об,
Аз як сухани сарди ту чун об кунам ях.

* * *

Испедию сиёҳӣ гарчи ба ҳам хилофанд,
Дар чашми мо валекин ҳастанд дар муросо.

* * *

Бо он ки ғуломи ҳалқабаргӯшам, ёр,
Гуфтӣ, ки биёр ҳалқа бар гӯшам, ёр.

* * *

Азбаски ба кисаам надорам дирҳам,
Чун ҳуччати хатми ПТУ беқадрам.

* * *

На аз ҳар тухм чӯча мешавад пайдо,
На аз ҳар дона хӯша мешавад боло.

* * *

Ба қалби пурҳарорат баҳри мардум сӯз,
Чароғ аз сӯхтанҳо зеби маҳфил шуд.

* * *

Зи гумномӣ маро шарме набошад,
Ҳама гумкарда мечӯянд охир.

* * *

Аз он ошиқ ба лабҳои ту ҳастам,
Ки майолудаанду майпарастам.

* * *

Зи охи оташинам бемуҳобо
Сигорам дар лабонам дар бигирад.

* * *

Боз шуд чун калобаи хуршед,
Риштаи нур бар замин печид.

* * *

Дар зимистони ҳаҷр сардам зад,
Боз кун оғӯши баҳоратро.

* * *

Пой бар пой з-он намепечад,
Ки ба навбат риоя месозанд.

* * *

Бе тамаъ кай салом бидҳандат,
Сағ пайи луқма меликонад дум.

* * *

Гарчи чайбам тихист аз сомон,
Ғам надорам, ки ҳаст сомонам.

* * *

Шамъ дар пой хеш мечаспад,
Одамӣ дар ҳавоси дунёй.

* * *

Дар алав чӯби хушку тар сӯзад,
Хушки он лек тезтар сӯзад.

* * *

Сози шеърам баланд месозам,
Менабанданд соз бар шеърам.

* * *

Кӯр ёбад раҳи худаш, аммо
Кӯрбахт аз кучо биёбад роҳ.

* * *

Гарчи бар осмон барояд дуд,
Ҳамчунон рӯсиёҳ хоҳад буд.

* * *

Чорӯб, ки хокрӯба рӯбад,
Чояш бикунанд дар паси дар.

* * *

Дорӣ чу китобу менахонӣ,
Чевони китобӣ, эй бародар.

* * *

Чун бед агар самар надорӣ,
Рав пояи нахли борвар шав.

* * *

Оташ, ки зи дур поки пок аст,
Андар бағалаш ғами ҳалок аст.

* * *

Аз шоми сиёҳ тарси ман нест,
Тарсам бувад аз сиёҳрӯй.

* * *

Дар сояи ғуссаву ғами ту
Гаштам чу гиёҳ заъфаронӣ.

* * *

Нилуфари орзуи васлаш,
Гул кард ба ҳавзи дидаи ман.

* * *

Суханро ман шакар гуфтам,
Мағас аъзои маҳфил шуд.

* * *

Бубинӣ душманӣ ҳам гоҳ аз дӯст,
Ба тан душман бувад рӯбохро пӯст.

* * *

Агар рӯят набошад оташи тез,
Чаро зулфи сиёҳат тоб хӯрдаст?

* * *

Зи савдо ҳар касе суде бичӯяд,
Мани савдоиро савдо зиён аст.

* * *

На ҳар хандидане меоварад суд,
Бисӯзад хушку тарро хандаи барк.

* * *

Ду чашмонат магар дарёст, дарё,
Ки ҳар сӯ мебарад киштии дилро.

* * *

Шеъре, ки бошад дар сафҳаи рӯз,
Чун соли пешин безътибор аст.

* * *

Парда бисёр аст дар савдо,
Пардаи шарму ҳаё кам шуд.

* * *

Гар начунбӣ, мешавӣ бемор,
Оҳани бекор бандад занг.

* * *

Чанги укқобӣ надорӣ,
Лошахӯр шав ҳамчу қаргас.

* * *

Шамъи хомӯши ҳавасҳои дилам
Даргирифт аз оташи чашмони ту.

* * *

Аз қалам омӯз чашми корро,
Дар адои қор бо сар медавад.

* * *

Рӯшноӣ дар дили бесӯз нест,
Офтоб ар ки насӯзад, рӯз нест.

* * *

Гарм гардад ошёнӣ сарди дил
Аз нигоҳи гарми фарзандони ман.

* * *

Аз бахилӣ чархи пири кӯжпушт,
Кӯжпуштам мекунад монанди худ.

* * *

Аз чазо марди сияхдил мераҳад,
Соя хушк аз об берун мешавад.

* * *

Достони ишқи ман дар чашми туст,
Сафҳае нохондаам, онро мапӯш.

* * *

Шоир андар шоми тори зиндагӣ
Моҳи маҳбусест дар зиндони абр.

* * *

Пешае аз худнамоӣ нест бад,
Умри гул аз худнамоӣ кӯтаҳ аст.

* * *

Соҳиби пул меравад мошинсавор,
Мо ба боли орзу пар мезанем.

* * *

Ҳар ҳамоғӯше набошад безиён,
Зардпечак мекунад гулро хазон.

* * *

Осмони нилгун чашми ту аст,
Чун ситора ҷой дар чашмат шавам.

* * *

Қач агар гуфтам, набошад айби ман,
З-он ки бошад чархи қачрафтор қач.

* * *

То қушояд пеши қори мову ту,
Ҳамчу ман пешона бикшову биё.

* * *

Сар заданро ҳаст фарқ аз сар задан,
Об ҳам аз соҳилаш сар мезанад.

* * *

Гуфтамаш: қони лабат дорад намак,
Гуфт: агар бошад чунин, онро намак.

* * *

Офтобо, ошиқӣ монанди ман,
Ки чу ошиқ бинамат бо ранги зард.

* * *

Мешавад аз лутф ҳосил муддао,
Майса аз борон қунад нашъунамо.

* * *

Осиёби марг чарҳад рӯзу шаб,
Ҳамчу дон дар навбати дӯлем мо.

* * *

Ту мағӯ, ки асарам ман, асарам,
Он шабам, ки рӯзи дан меоварам.

* * *

Мо наметарсем аз борони ашк,
Менишонад ашк гарди дардро.

* * *

Гаҳ дуруштӣ бояд андар рӯзгор,
Ёфт сим аз хорҳояш эътибор.

* * *

Бӯсаам сабзид дар гирди лабат,
Ҳамчу сабза дар лаби оби равон.

* * *

Бо сари бибрида мегӯям сухан,
Ин хунарро аз қалам омӯхтам.

* * *

Шуд сари бемағз помоли ҳаво*,
Мирадо, чун монд бе равған чароғ.

* * *

Сӯхтам баҳри дигарҳо ҳамчу шамъ,
Гиря аз беқадриҳоям мекунам.

* * *

Гарчи ман аз зангиён зангитарам,
Ҳамнишини шуълаҳои озарам.

* * *

Ҳарфи ваҳдат ҳарфи қилу қол нест,
Ганчи сармад ғайри Истиқлол нест.

* * *

Барнахезад ҳеч аз як даст бонг,
Бе ду соҳил об мегардад пареш.

* * *

Оҳ, тарсам гандуми рӯи туро
Чашми оташбози ту оташ занад.

* * *

Ёрро хондам, нашуд меҳмону лек
Пашшаи нохонда меҳмони ман аст.

* * *

Гарчи бошад ханда оби зиндагӣ,
Хандаи гул марги гул будасту бас.

* Мазмун аз Сайидои Насафӣ.

* * *

Ду лабам дар орзуи бӯсае
Ҳамчунон лӯлӣ гадоӣ мекунад.

* * *

Ҳар ситора дар фалак масъуд нест,
Оташи афрӯхта бе дуд нест.

* * *

Моҳ имшаб дар ҳисори абрҳо
Саъди Салмон аст дар зиндони Ной.

* * *

Дар муҳити тор чоҳил сарвар аст,
Соя дар шаб бештар қад мекашад.

* * *

Душман ар санге занад, ғам нестам,
Худ, ки сангам, шуълаборон мешавам.

* * *

Пунба гарчи аз ҳама болост,
Қадри ӯ дар бодаи миност.

ФАРДХО

Талотумҳои зери баҳрро гирдоб медонад.

* * *

Чароғи рӯшанеро боди дайду мекунад хомӯш.

* * *

Ғубор аз осмон охир ба рӯи хок меафтад.

* * *

Гиряи тифл оғози марг аст.

* * *

Лой монад зи оби лойолуд.

* * *

Тирагӣ субҳ дар бағал дорад.

* * *

Шаби зулмот бехтар аз сияҳрӯй.

* * *

Чу гул хандида бояд мурд.

* * *

Пуфаки холӣ ба боло меравад.

* * *

Дар ширинӣ мешавад пайдо магас.

* * *

Аррае дандон надорад, охани бекора аст.

* * *

Ман он дудам, ки дорам мужда аз оташ.

* * *

Савти ғамолуда дорад пардаи шаб.

* * *

Поёни сияҳкории шаб рӯи сиёҳ аст.

* * *

Зарбаҳои Кӯҳканро кӯҳ медонад, ки чист.

* * *

Шамъ механдад ба ҳоли ашкҳои доманаш.

* * *

Нардбони зиндагӣ дорад дусад монечӯб.

* * *

Обро, ки лой бошад, такнишинаш мекунад.

* * *

Чун ду каф якҷоя гардад, мешавад дасти дуо.

* * *

Хирачашмиҳои чевар риштаре бехона кард.

* * *

Он садафро дӯст дорам, к-андарунаш гавҳар аст.

* * *

Баёзи пириам аз шӯрбахтиҳои даврон аст.

* * *

Дуд аз оташ чудо гардад, вафобегона аст.

* * *

Он сиёҳиам, ки сад девону дафтар бо ман аст.

* * *

Рақсҳои гарми оташ дегро девона кард.

МУНДАРИЧА

Шеърҳо.....	5
Рубоӣҳо.....	107
Дубайтиҳо.....	113
Пораҳо аз ҳачв.....	117
Эпиграммаҳо.....	145
Ашкшорон.....	156
Фардҳо.....	171

ҒАФҒОРАЛӢ САҒАР

ПАНҶАИ ОВОЗ

(маҷмӯаи шеърҳо)

Ороиши *О. Раҳмонӣ*
Муҳаррири ороиш *Р.Шералӣ*
Муҳаррири саҳифабандӣ *М. Саидова*

Ба матбаа 7.07.2014 супурда шуд.
Чопаш 09.07.2014 ба имзо расид.
Ҷузъи чопӣ 12. Андозаи 60x84 ¹/₁₆.
Адади нашр 1000 нусха

Муассисаи нашриявии «Адиб»-и
Вазорати фарҳанги Ҷумҳурии Тоҷикистон
734018, ш. Душанбе, кӯчаи Н. Қаробоев 17а

Дар КВД КТН «Шарқи озод»-и
Дастгоҳи иҷроияи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон
чоп шудааст.